

Navrhovateľ: BEKAM, s. r. o.

**„Banská činnosť pre ložisko dolomitov lom Veľká
Čierna I v rozsahu celého dobývacieho priestoru“**

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona č.
24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Spracovateľ: ENGOM, s. r. o.
02.2020

OBSAH

Úvod

I. Údaje o navrhovateľovi.....	4
1. Názov	4
2. Identifikačné číslo.....	4
3. Sídlo	4
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa	4
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto na konzultácie	4
II. Názov zmeny navrhovanej činnosti	4
1. Názov	4
2. Účel	4
3. Užívateľ	5
4. Charakter navrhovanej činnosti	5
III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti	5
1. Umiestnenie navrhovanej činnosti	5
2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch	7
3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie	25
4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	27
5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	27
6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí	27
IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov	46
V. Všeobecné zrozumiteľné záverečné zhrnutie	67
VI. Prílohy.....	71
1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona	71
2. Mapa širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe	72
3. Výpis z katastra nehnuteľností	73
4. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti	75
VII. Dátum spracovania.....	75
VIII. Meno, priezvisko, adresa, číslo, podpis spracovateľa oznámenia.....	75
IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	75

Úvod

Oznámenie o zmene činnosti vyhodnocuje pravdepodobné vplyvy zmeny vykonávanej činnosti pri ťažbe stavebného kameňa (dolomitov) v lome Veľká Čierna pokračovaním vo vykonávaní banskej činnosti v určenom dobývacom priestore VEĽKÁ ČIERNA I na nevyťaženom priestore na životné prostredie a zdravie ľudí.

Pokračovanie v plánovanej ťažbe stavebného kameňa si vyžaduje vykonať odlesnenie, skrývkové práce a následnú ťažbu v určenom dobývacom priestore. VEĽKÁ ČIERNA I vytvorením ťažobných etáží nadväzujúcich na existujúce etáže a dočisťovanie stávajúcich jednotlivých ťažobných etáží a ich prípravu na systematickú ťažobnú činnosť na stenovom lome. Celkový nárast rozlohy ťažobného priestoru v určenom dobývacom priestore dosahuje 9,8 ha a predpokladané množstvo vydobytého nerastu za rok bude 198 000 t.

Navrhovaná zmena činnosti je podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zmenou vykonávanej činnosti.

Činnosť bola predmetom odborného a verejného posudzovania pod názvami:

- Banská činnosť bola v roku 2008 predmetom odborného a verejného posudzovania vplyvov na životné prostredie pod názvom Lom Veľká Čierna I podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Príslušný orgán Ministerstvo životného prostredia SR vydal v povinnom hodnotení záverečné stanovisko číslo: 3545/2008-3.4./gn, zo dňa 15.10.2008, v ktorom odporúča realizáciu navrhovanej činnosti.
- Zmena vo vykonávanej činnosti bola predmetom Oznámenia o zmene podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v októbri 2013 v plánovacom období 09.2013 – 12.2025. Príslušný orgán Ministerstvo životného prostredia SR vydalo dňa 26.11.2013 vyjadrenie podľa § 18, ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z., podľa ktorého predmetná zmena činnosti nie je predmetom povinného posudzovania podľa § 18 ods. 4 zákona.

Navrhovaná zmena činnosti je podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zaradená do prílohy č. 8:

Kategória č. 1 – Ťažobný priemysel položka č. 11 Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, ťažba štrkopiesku a piesku v časti B, prahová hodnota pre zisťovacie konanie od 100 000 t/rok do 200 000 t/rok alebo od 5 ha do 10 ha záberu plochy.

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti je vypracované podľa ustanovenia § 18 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozsahu stanovenom v prílohe č. 8a tohto zákona.

I. Údaje o navrhovateľovi

1.Názov

Bekam, s. r. o.

2.Identifikačné číslo

36 777 391

3.Sídlo

Považský Chlmec 500, 010 03 Žilina

4.Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Bekam, s. r. o.

Peter Lisík

Tel.: +421 917 988 456

e-mail: info@dal.sk

Považský Chlmec 500, 010 03 Žilina

5.Meno priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto na konzultácie

RNDr. Marian Gocál

Bytčická cesta 89, 010 09 Žilina

tel. 0907 137 836

e-mail: engom@engom.sk

miesto na konzultácie: Považský Chlmec 500, 010 03 Žilina

Obecný úrad Veľká Čierna

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti

1.Názov

„Banská činnosť pre ložisko dolomitov lom Veľká Čierna I v rozsahu celého dobývacieho priestoru“

2.Účel

Účelom navrhovanej zmeny činnosti je pokračovať v plánovanej ťažbe stavebného kameňa (dolomitov) v rozsahu určeného dobývacieho priestoru Veľká Čierna I na nevyťaženom priestore vytvorením ťažobných etáží nadväzujúcich na existujúce etáže.

Celkový nárast rozlohy ťažobného priestoru v určenom dobývacom priestore dosahuje 9,8 ha a predpokladané množstvo vydobytého nerastu za rok bude cca 198 000 t.

3. Užívateľ

Bekam, s. r. o., Považský Chlmec 500, 010 03 Žilina

4. Charakter navrhovanej činnosti

Navrhovaná zmena činnosti je podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zaradená do prílohy č. 8:

Kategória č. 1 – Ťažobný priemysel položka č. 11 Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, ťažba štrkopiesku a piesku v časti B, prahová hodnota pre zisťovacie konanie od 100 000 t/rok do 200 000 t/rok alebo od 5 ha do 10 ha záberu plochy.

Činnosť bola predmetom odborného a verejného posudzovania pod názvami:

- Predmetná činnosť bola v roku 2008 predmetom odborného a verejného posudzovania vplyvov na životné prostredie pod názvom Lom Veľká Čierna I podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Príslušný orgán Ministerstvo životného prostredia SR vydal v povinnom hodnotení záverečné stanovisko číslo: 3545/2008-3.4./gn, zo dňa 15.10.2008, v ktorom odporúča realizáciu navrhovanej činnosti.
- Zmena vo vykonávanej činnosti bola predmetom Oznámenia o zmene podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v októbri 2013 v plánovacom období 09.2013 – 12.2025. Príslušný orgán Ministerstvo životného prostredia SR vydalo dňa 26.11.2013 vyjadrenie podľa § 18, ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z., podľa ktorého predmetná zmena činnosti nie je predmetom povinného posudzovania podľa § 18 ods. 4 zákona.

Predmet oznámenia o zmene navrhovanej činnosti:

Ťažobný priemysel položka č. 11 Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, ťažba štrkopiesku a piesku v časti B, prahová hodnota od 100 000 t/rok do 200 000 t/rok alebo od 5 ha do 10 ha záberu plochy, podľa čoho podlieha zisťovaciemu konaniu.

Príslušný orgán: Ministerstvo životného prostredia SR

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Lokalizácia záujmového územia podľa územno-správneho členenia Slovenskej republiky:

VÚC: Žilinský kraj
Okres: Žilina
Obec: Veľká Čierna, Rajec,
Miestna časť: lom Veľká Čierna

Situovanie záujmovej lokality podľa Katastra nehnuteľností Slovenskej republiky:

Situovanie záujmovej lokality v obci: lom Veľká Čierna, dobývací priestor Veľká Čierna I

Katastrálne územie: Veľká Čierna, Rajec

Parcelné čísla pozemkov KN (register C):

Celý DP, katastrálne územie Veľká Čierna parcely C-KN: 758/48, 707/1, 707/4, 707/5, 707/6, 708/1, 708/2, 790/1, 790/2, 790/3, 790/5, 790/6, 790/7, 790/8, 790/9, 790/10, 790/11, 790/1, 791/2, 791/3, 791/4, 791/5, 791/7, 791/20, 791/21, 791/22, 791/23, 791/24, 791/25, 791/26, 791/27.

Celý DP, katastrálne územie Rajec C-KN: 2751, 2752/1, 2752/2, 2752/3.

Rozdelenie pozemkov podľa etáp:

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape do 31.12.2025:

Parcelné čísla pozemkov KN (register C), katastrálne územie Veľká Čierna: 790/3, 790/5, 790/6, 790/8, 791/2, 791/3, 791/4, 791/5, 791/7, 791/20, 791/22, 791/23.

Parcelné čísla pozemkov KN (register C), katastrálne územie Rajec: 2751, 2752/1, 2752/2, 2752/3

Parcelné čísla pozemkov KN (register C), katastrálne územie Rajec, vytvorené GP č.30/2017, zo dňa 10.3.2017, vyčlenené z parciel 2751 a 2752/1: 2751/3 a 2752/7, o výmere 20 002 m²,

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape po 31.12.2025:

Parcelné čísla pozemkov KN (register C), katastrálne územie Veľká Čierna, okrem pozemkov uvedených v etape do roku 2025 aj parcely p.č.: 707/1, 707/5, 707/6, 708/1, 708/2, 790/2, 790/7, 790/9, 790/10, 790/11, 791/1, 791/21, 791/24, 791/25, 791/26, 791/27.

Parcelné čísla pozemkov KN (register C), katastrálne územie Rajec: 2751, 2752/1 a pozemky uvedené v etape do roku 2025.

(Grafická príloha na strane č. 82 tohto oznámenia, plánovaná ťažobná činnosť)

Druh pozemku: ostatná plocha, lesné pozemky

List vlastníctva č.: 2207, 2386, 798, 2752/7, 2536 (E), 2386 (E), 2517 (E), 2207 (E), 524 (E),

Navrhovaná zmena činnosti je situovaná v Dobývacom priestore Veľká Čierna I, ktorý bol určený OBÚ v Banskej Bystrici, rozhodnutím o určení dobývacieho priestoru Veľká Čierna I., č.2853/1994 dňa 02.06.1995. Dobývací priestor tvorí na povrchu uzavretý sedem uholník s rozlohou 177 247,5 m². Nachádza sa v katastrálnom území obcí Veľká Čierna a Rajec, po pravej strane štátnej cesty II/517 Rajec - Považská Bystrica asi 5 km od mesta Rajec a asi 2 km od obce Veľká Čierna. Prístup do lomu je vedený po spevnenej účelovej komunikácii zo štátnej cesty II. triedy č. 517.

Ložisko je v súčasnosti rozfárané. Súčasná lomová stena je otvorená šiestimi ťažobnými rezmi E 570, E 560, E 545, E 535, E 518 a E 503.

Orograficky ložisko dolomitu Veľká Čierna - Petrová patrí do Tatransko - Fatranskej oblasti a nachádza sa na rozhraní severného okraja Strážovských vrchov a Žilinskej kotliny. Ložisko je súčasťou jadrového pohoria Západných Karpát, samotné ložisko je monotónny komplex dolomitovej horniny.

Dotknuté orgány

Tab.č.1

Ministerstvo životného prostredia SR
Ministerstvo zdravotníctva SR
Úrad Žilinského samosprávneho kraja
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline
Obvodný banský úrad v Prievidzi

Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie
Okresný úrad Žilina, pozemkový a lesný odbor
Okresný úrad Žilina, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia
Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Žilina
Mesto Rajec
Obec Veľká Čierna

Povoľujúce orgány

Tab.č.2

Obvodný banský úrad v Prievidzi

Rezortný orgán

Tab.č.3

Ministerstvo hospodárstva SR

2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch

Popis súčasného stavu

Výhradné ložisko dolomitov, na ktorom je vyčlenený súčasný dobývací priestor (DP) Veľká Čierna I. bolo určené Osvedčením o výhradnom ložisku Veľká Čierna - Petrová, č. 60/16-5022/91, por.č. 2, ktoré vydal Slovenský geologický úrad Bratislava, dňa 25.03.1991.

Následne bolo určené chránené ložiskové územie Veľká Čierna I., Rozhodnutím č. 2829/63/Bu-Oz/1991, ktoré vydal OBÚ v Banskej Bystrici, dňa 08.01.1992. V roku 1995 bol určený dobývací priestor rozhodnutím o určení dobývacieho priestoru Veľká Čierna I., č.2853/1994, ktoré vydal OBÚ v Banskej Bystrici, dňa 02.06.1995. Hranice chráneného ložiskového územia Veľká Čierna I., tvoria na povrchu uzavretý nepravidelný šesť uholník s rozlohe 172 896 m², ktoré sú takmer totožné s hranicami dobývacieho priestoru Veľká Čierna I., ktorý tvorí na povrchu uzavretý nepravidelný sedem uholník s rozlohe 177 247,5 m².

Spoločnosť Bekam, s.r.o., Považský Chlmec 500, 010 03 Žilina, IČO: 36 777 391, je oprávnená vykonávať činnosť v dobývacom priestore (ďalej len „DP“) Veľká Čierna I na základe Banského oprávnenia, č. 943-2236/2014, ktoré vydal OBÚ v Prievidzi, dňa 10.09.2014 a pridelenia dobývacieho priestoru Veľká Čierna I. v roku 2014 na základe odsúhlaseného zmluvného prevodu tohto priestoru.

V súčasnosti organizácia vykonáva banskú činnosť v DP Veľká Čierna I. na základe rozhodnutia o povolení banskej činnosti v dobývacom priestore Veľká Čierna I. na roky 09/2013 -12/2025, č.42-42/2014, ktoré vydal OBÚ v Prievidzi, dňa 10.01.2014, podľa Plánu otvárk, prípravy a dobývania pre lom Veľká Čierna I. na roky 09/2013 – 12/2025 vypracovaného Ing. Mariánom Beňovským v máji 2013 a Rozhodnutia o povolení banskej činnosti - dobývanie výhradného ložiska dolomitu v dobývacom priestore Veľká Čierna I., č.202-2388-2018, ktoré vydal OBÚ v Prievidzi, dňa 17.10.2018, podľa Plánu otvárk, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I., rok 2018 do vydobytia zásob,

vypracovaného GeoBan Žilina s.r.o., banskými projektantmi Ing. Jurajom Kotrbancom a Ing. Ivanou Milcovou v januári 2018, časovo obmedzené do 31.12.2025.

Širšie okolie ložiska má členitý reliéf, samotné ložisko malo pred začatím banskej činnosti kopcovitý reliéf. Nadmorská výška ložiska sa pohybuje v rozmedzí od 503 m n.m. pri vstupe do lomu, pričom súčasné plato lomu je na úrovni 518 m n.m. a v najvyššom mieste má výšku 585 m n.m.. Plánovanou ťažbou sa najvyššie miesto lomu zníži na 550 m n.m..

Súčasná lomová stena je otvorená šiestimi ťažobnými rezmi E 570, E 560, E 545, E 535, E 518 a E 503. Ložisko je dostatočne rozfárané a plánované ťažobné postupy môžu byť realizované v jednotlivých otvorených ťažobných rezoch smerom z hora na dol s úpravou výšky ťažobných rezov na 20 m t.j. E 570, E 550, E 530 a E 510 so zachovaním dostatočného predstihu vrchnejšieho ťažobného rezu pred spodnejším. Technické riešenie umožňuje vykonávať ťažobné práce na niekoľkých pracoviskách a tak vytvoriť podmienky pre bezpečnú prácu.

Surovinu ložiska tvoria hlavne dolomity stredného až vrchného triasu a predstavujú jedinú surovinu ložiska. Z podložia v západnej časti lomu vychádzajú vápenito-hlinité vrstvy vhodné ako závažkový inertný materiál.

Dolomity sa rozdeľujú na:

- a/ masívne dolomity sú svetlosivé
- b/ brekciovité dolomity sú bielosivé až sivé
- c/ rozpadavé a pykčné dolomity

Po petrografickej stránke možno v dolomitoch rozlíšiť brekciovité pevné dolomity s krustifikačnou štruktúrou, brekciovité dolomity, ktoré nemajú krustifikačnú štruktúru úlomkov, pórovité dolomity a laminované dolomity.

Uvedené petrografické typy nevystupujú izolovane. Dolomitová masa sa dá charakterizovať ako tektonická brekcia, v ktorej úlomky tvoria hrubšie zrnité partie dolosparitu (0,1 - 0,3 mm) so xenotopickou štruktúrou, ktoré sú tmelené drveným pseudodolomikritom (0,01 - 0,05 mm).

Priemerná hrúbka suroviny nie je známa, v súčasnosti je v celej hrúbke otvorenej lomovej steny v hrúbke asi 90 m (medzi 593 m n.m. a 503 m n.m.), dolomity sa predpokladajú aj pod najnižším ťažobným rezom s bázou 503 m n.m.. Podložie ložiska nebolo overené.

Surovina ložiska je horizontálne uložená a je členená zlomami so strmým úklonom na dve významné kryhy a množstvo menších. Surovina ložiska je homogénna, bez škodlivých prímiesí a vložiek. Tektonické pomery zahrali významnú úlohu pri tvorbe dolomitových kryh ložiska, zodpovedajúcich dnešným blokom zásob, ktoré neovplyvňujú dobývanie. Ložisková surovina - dolomity, vystupuje v dvoch celkoch, ktoré zodpovedajú blokom zásob, ktoré sú morfológicky samostatné, oddelené terénnou depresiou.

V roku 1977 bol vypracovaný pre oblasť súčasného lomu geologický posudok, ktorým sa vyčíslilo asi 115 000 t dolomitu v jednom bloku bez udania kategórie. Tieto zásoby sú už v súčasnosti vyťažené.

V roku 1989 bol vykonaný geologický prieskum pre Agrostav SP, Žilina na lokalite Veľká Čierna – Petrová, ktorým bolo zistené, že dolomity ktoré tvoria ložisko sú vhodné na chemicko-technologické spracovanie a je možné ich využívať pre hute, sklárne, poľnohospodárske účely, ale tiež sú vhodné ako dolomitické kamenivo do betónov.

K 1.12.1989 bolo na ložisku overených 8 763 718 t bilančných zásob v kategórii C2, ktoré zodpovedajú podmienkam využiteľnosti výhradných ložísk podľa všeobecných kondícií. Tým bola splnená požiadavka na preskúmanosť ložiska výhradného nerastu pre vydanie Osvedčenia o výhradnom ložisku Veľká Čierna - Petrová, č. 60/16-5022/91, por.č. 2, ktoré vydal Slovenský geologický úrad Bratislava, dňa 25.03.1991 (*právna príloha č.3.3.1*).

V roku 1994 bolo vykonané prehodnotenie zásob a bol vypracovaný nový výpočet zásob

staveného kameňa - dolomitu schválenom výmerom KKZ v roku 1995.

Tab. č. 4 Stav geologických zásob na ložisku Veľká Čierna – Petrová (podľa Výkazu o stave a zmenách zásob výhradných ložísk za rok 2018) ku dňu 1.1.2019

Kategória zásob	Množstvo zásob v t k 1.1.2019
Z-2 bilančné voľné	2 807 000
Z-3 bilančné voľné	4 653 000
SPOLU	7 460 000

Navrhované zmeny

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape do 31.12.2025

Navrhovaná činnosť Plánom otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025 rieši rozšírenie plochy doteraz povolenej činnosti o 20 002 m², východným smerom do k. ú. Rajec, od hranice v súčasnosti povolenej činnosti. V pláne dotknutej rozšírenej časti ložiska sú vyčlenené pozemky C-KN parc. č. 2751/3 a 2752/7 vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré sú dočasne vyňaté z plnenia funkcií lesov na dobu 20 rokov pre účely dobývania výhradného ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I.), do 31. 12. 2038, v zmysle Rozhodnutia č. OU-ZA-PLO-2018/042596/VAL, ktoré vydal Okresný úrad Žilina, pozemkový a lesný odbor, dňa 31.12.2018.

V tejto rozšírenej ploche pred dobývaním dolomitov bude potrebné vykonať odlesnenie - výrub drevín a skrývkové práce - zhrnutie humóznej vrstvy v predpokladanej hrúbke asi 0,5 m a následnú odťažbu zahlinených dolomitov (technologickej skrývky) vhodných na zásypové práce, po „čistých“ dolomity. Až po vykonaní skrývkových prác sa začne s odťažbou od najvrchnejšieho ťažobného rezu E 570 a po vytvorení dostatočného predpolia sa začne s odťažbou nižšieho ťažobného rezu E 550 a tak postupne nižšie až po plánovaný najnižší ťažobný rez E 510, za predpokladu dodržania predpísaných parametrov ťažobných rezov.

V etape do 31.12.2025 plocha plánovaná činnosť podľa Plánu OPD predstavuje 26 100 m², z toho:

- v hraniciach plochy doteraz povolenej činnosti (plocha pod konečným možným záverným svahom v priestore povolenej činnosti) je činnosť plánovaná na 6 100 m²,
- plocha nového záberu pre plánovaný postup ťažby podľa Návrhu POPD má výmeru 20 000 m² so zachovaním 4 m širokého ochranného pásma od hraníc susedných parciel.

Pozemky, na ktorých sa plánuje činnosť podľa tohto Plánu OPD, parcely C-KN č. 2751/3 a 2752/7 v k.ú. Rajec vyčlenených Geometrickým plánom č.30/2017, zo dňa 10.03.2017 nadväzujú na povolenú činnosť v DP Veľká Čierna I., na pozemkoch v k.ú. Rajec a v k.ú. Veľká Čierna, na ktorých je povolená činnosť. Uvedené pozemky sú majetkovo právne vysporiadané - vo vlastníctve organizácie alebo v prenájme a sú vedené v druhu pozemku: ostatné plochy.

Plánovaná činnosť podľa tohto Plánu OPD kontinuálne nadviaže na povolenú činnosť, je limitovaná časovo do 31.12.2025 a tiež množstvom povolenej ročnej ťažby suroviny do 200 000 t (t.j. do 73 700 m³), v sumáre 1 400 000 t podľa povolenej aj plánovanej činnosti do 31.12.2025.

Navrhovaná zmena POPD na roky 2019 - 2025 si nevyžaduje žiadnu zmenu v technologickom vybavení v povrchovej ťažbe nerastu.

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape po 31.12.2025

Po ukončení ťažobných prác po 31.12.2025, bude stav zásob dolomitov na ložisku Veľká Čierna – Petrová, v hraniciach dobývacieho priestoru Veľká Čierna I. k 31.12.2025 ponížený maximálne o 1 400 000 t dolomitov, t.j. maximálne do 200 000 t ročne, v nadväznosti na predchádzajúce Plány OPD a stav zásob k 31.12.2025 bude minimálne 6 060 000 t.

Spôsob otvárk, prípravy, ich členenie, časová a vecná nadväznosť prác

Pre ťažobné účely podľa plánu OPD bude potrebné v rámci otvárkových a prípravných prác vykonať odlesnenie a skrývkové práce na novom zábere územia, na parcelách C-KN v k.ú. Rajec, parc. č. 2757, 2752/1 a v k.ú. Veľká Čierna C-KN parc. č. 791/1 vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré je potrebné vyňať z plnenia funkcie lesa na celej ich ploche 7,27 ha so zachovaním 4 m širokého ochranného pásma od susedných pozemkov.

V tejto časti nového záberu plochy pre dobývanie dolomitov bude potrebné vykonať odlesnenie - výrub drevín a skrývkové práce - zhrnutie humózneho vrstvy v predpokladanej hrúbke asi 0,5 m a následnú odťažbu zahlinených dolomitov (technologickej skrývky) vhodných na zásypové práce, po „čistých“ dolomitoch.

Po vykonaní skrývkových prác sa začne s odťažbou najvrchnejšieho ťažobného rezu a po vytvorení dostatočného predpolia sa začne s odťažbou nižšieho ťažobného rezu a obdobne ďalších ťažobných rezov za predpokladu dodržania predpísaných parametrov ťažobných rezov. Posunutím hranice skrývky a plánovanou odťažbou ťažobných rezov bude vytvorené predpolie pre ťažbu v nižších ťažobných rezoch. Plány OPD budú riešiť nadväznosť na konečný – záverný plánovaný stav ťažobnej steny na roky 2013-2025, 2018-2025 a po roku 2025 po hranicu nového záberu plochy. Pred vykonaním skrývkových prác bude potrebné geodeticky vytýčiť katastrálne hranice predmetných pozemkov.

Plánovaná činnosť kontinuálne nadviaže na už povolenú činnosť.

Dobývacie metódy, údaje o ich schválení, zdôvodnenie ich použitia, osobitné opatrenia pri zavádzaní nových dobývacích metód

Na ložisku sa bude využívať dobývací metóda - stenového, etážového lomového dobývania ložiska s výškou steny ťažobného rezu od 5 m - do 20 m.

Na rozpojovanie suroviny budú v lome v DP Veľká Čierna I. používané trhacie práce malého rozsahu na základe povolenia príslušného OBÚ.

Primárne a sekundárne rozpojovanie horniny bude vykonávané na základe povolenia trhacích prác malého rozsahu v zmysle Technologického postupu trhacích prác pre lom v DP Veľká Čierna I. Pre sekundárne trhacie práce tiež bude využívané mechanické rozpojovanie pomocou hydraulického kladiva.

Postup ťažby na jednotlivých ťažobných rezoch bude organizovaný tak, aby bol na ťažobných rezoch dostatočný predstih, dodržaná bezpečná šírka plošín ťažobných rezov a bolo možné využívať trhacie práce malého rozsahu s využitím dovolenej celkovej max. nálože 200 kg trhavín.

Trhacie práce musia byť vedené tak, aby výška rozvalu bola bezpečná pre odťažbu rýpadlami alebo kolesovými nakladačmi. Pre trhacie práce možno použiť výbušniny a pomôcky, ktoré sa uvádzajú na trh podľa podmienok ustanovených osobitným predpisom. Trhacie práce malého rozsahu bude vykonávať strelmajster s platným oprávnením a odbornosťou pre povrchové dobývanie. Nadobúdanie výbušnín bude na základe povolenia na odber výbušnín vydaného príslušným OBÚ. V lome v DP Veľká Čierna I. sa nenachádza sklad výbušnín, preto pre každý výkon trhacích prác budú výbušniny do lomu dovezené v zmysle platných predpisov.

Dovoz výbušnín do lomu po verejných komunikáciách musí spĺňať podmienky prepravy nebezpečných vecí v zmysle predpisov ADR.

Preprava výbušnín v priestoroch organizácie je vykonávaná v zmysle platných predpisov.

Generálny svah skrývky, lomu a parametre skrývkových a ťažobných rezov, umiestnenie a časový sled prevádzkovania výsypiek a odvalov, ich projektované kapacity a živnosti, generálne svahy výsypiek, parametre výsypkových stupňov, opatrenia proti zosuvom

Generálny uhol svahu lomu je daný uhlom, ktorý zvierajú spojnice hornej hrany najvyššieho rezu a päty najspodnejšieho rezu - platô lomu. Výpočtom bol stanovený na $51,09^\circ$.

Výška ťažobných rezov sa pohybuje od 5 do 20 m. Šírka pracovných plošín je stanovená minimálne 15 m s ohľadom na nakladacie a dopravné mechanizmy, šírka nepracovných plošín je minimálne 5 m. Skon plošín bude vedený s miernym stúpaním $2^\circ - 3^\circ$ v smere postupu ťažby tak, aby bol zabezpečený odtok zrážkových vôd z korún ťažobných rezov.

Dobývacie práce na ťažobných rezoch budú vedené tak, aby sklon stien jednotlivých ťažobných rezov bol v rozmedzí $60 - 80^\circ$ a nie väčší a generálny svah lomu bol zachovaný na maximálne 51° , aby nevznikali previsy, resp. nebezpečné miesta ohrozujúce ťažobné práce. Vzniknuté previsy je potrebné bezodkladne odstrániť a nebezpečné miesta označiť zákazom vstupu od ohrozeného priestoru, alebo sa vytvoriť mechanické zábrany na zamedzenie vstupu do priestorov - násypy.

Na ložisku sa nachádza vnútorná skrývka - lokálne ložisko hliny a ílov premiešaných s dolomitom, t.j. nevhodné na štrky na betónové zmesi, ktorá bude postupne odťažovaná na predaj ako zásypový materiál. Skrývkový materiál v lome nebude skladovaný, dočasne môžu byť umiestnené na okrajoch ložiska skládky na ochrannom pilieri DP.

Spôsob rozpojovania hornín

Na rozpojovanie suroviny budú v lome v DP Veľká Čierna I. používané trhacie práce malého rozsahu na základe povolenia príslušného OBÚ.

Primárne a sekundárne rozpojovanie horniny bude vykonávané na základe povolenia trhacích prác malého rozsahu v zmysle Technologického postupu trhacích prác pre lom v DP Veľká Čierna I. Pre sekundárne trhacie práce tiež bude využívané mechanické rozpojovanie pomocou hydraulického kladiva.

Postup ťažby na jednotlivých ťažobných rezoch bude organizovaný tak, aby bol na ťažobných rezoch dostatočný predstih, dodržaná bezpečná šírka plošín ťažobných rezov a bolo možné využívať trhacie práce malého rozsahu s využitím dovolenej celkovej max. nálože 200 kg trhavín.

Trhacie práce musia byť vedené tak, aby výška rozvalu bola bezpečná pre odťažbu rýpadlami alebo kolesovými nakladačmi.

Pre trhacie práce možno použiť výbušniny a pomôcky, ktoré sa uvádzajú na trh podľa podmienok ustanovených osobitným predpisom.

Trhacie práce malého rozsahu bude vykonávať strelmajster s platným oprávnením a odbornosťou pre povrchové dobývanie.

Nadobúdanie výbušnín bude na základe povolenia na odber výbušnín vydaného príslušným OBÚ. V lome v DP Veľká Čierna I. sa nenachádza sklad výbušnín, preto pre každý výkon trhacích prác budú výbušniny do lomu dovezené v zmysle platných predpisov.

Dovoz výbušnín do lomu po verejných komunikáciách musí spĺňať podmienky prepravy nebezpečných vecí v zmysle predpisov ADR. Preprava výbušnín v priestoroch organizácie je vykonávaná v zmysle platných predpisov.

Vŕtacie práce v lome sú zabezpečované vlastnými alebo dodávateľsky vŕtacími súpravami s rotačno - príklepovým vŕtaním o priemere vrtu $\varnothing 90$ mm až 115 mm. Úklon záhlavných vrtov $65 - 80^\circ$, pätných vrtov $- 5^\circ$ a dovrchné vrtvy $+20$ až 30° .

Vytýčenie vrtov pre trhacie práce vykoná strelmajster po dohode so zmenovým technikom lomu. Za bezpečnú prípravu trhacích prác zodpovedá strelmajster.

Umiestnenie banských stavieb pod povrchom a banských stavieb, ktoré slúžia na otváрку, prípravu alebo dobývanie výhradného ložiska v lomoch a skrývkach v hraniciach vymedzených čiarou skutočne vykonanej skrývky alebo uskutočňovanej ťažby, prípadne na území vystavenom priamym účinkom ťažby, ak nebola vykonaná rekultivácia pozemku

V priestore uvažovanej ťažby sa nenachádzajú ani nebudú umiestnené žiadne banské stavby. Prevádzkové budovy sú z prenosných unimobuniiek a technologická linka sa skladá z jednotlivých mobilných strojných zariadení.

Mechanizácia a elektrifikácia, banská doprava, rozvod vody a zabezpečenie prevádzky materiálom

Ťažobná organizácia disponuje ťažobnými a dopravnými mechanizmami tak, aby mohla byť zabezpečená plánovaná banská činnosť.

Ťažobné práce v lome sú mechanizované - vŕtanie, primáme a sekundárne rozpojovanie, nakladanie, drvenie a triedenie, doprava.

Vŕtacie práce sú zabezpečované vŕtacími súpravami.

Nakladanie rúbaniny v lome je mechanické pomocou kolesových nakladačov a rýpadiel na pásovom podvozku na nákladné autá a dopravovaná do násypky drviča na primáme drvenie a triedenie.

Technologická doprava je zabezpečovaná vlastnými dopravnými prostriedkami a riadi sa Dopravno-prevádzkovým poriadkom lomu.

Kontroly, údržby a opravy strojov a mechanizmov sa vykonávajú v zmysle technologických postupov a návodov a údržby strojov dodaných výrobcom.

V zimnom období vykonávania ťažobnej činnosti budú cesty udržiavané v zjazdnom stave v zmysle Dopravno-prevádzkového poriadku.

Lom je napojený na vonkajší rozvod elektrickej energie VN linky.

V lome sú vykonávané nasledujúce činnosti:

- primárne a sekundárne rozpojovanie horniny (trhacie práce malého rozsahu),
- mechanické rozpojovanie pomocou vŕtania alebo hydraulického kladiva,
- nakládka rúbaniny na autá,
- vykládka rúbaniny z áut,
- primárne drvenie,
- primárne triedenie,
- presypy dopravných pásov,
- sekundárne drvenie,
- sekundárne triedenie,
- presypy dopravných pásov.

Stroje a zariadenia v lome:

- pásový bager 1 ks,
- kolesový nakladač 2 ks,
- triedič 2 ks,
- drvič 2 ks,
- vŕtačka 1 ks,
- pásové rýpadlo 4 ks.

Technologická voda je čerpaná z vlastnej studne situovanej pri administratívnej budove – kancelárii na pozemku parc. č. 790/2.

V lome sú zriadené sociálne priestory - kancelária, šatne, hygienické zariadenia - umyvárne, WC. Zamestnanci sú do lomu a z lomu dopravovaní motorovými vozidlami. Na pracovisku je zabezpečená úžitková voda a nápoje v plastových hygienicky vhodných obaloch. V zimnom období sú zabezpečené teplé nápoje.

Úprava a zušľachtovanie

Na plate ťažobného rezu E 503 m n.m. sa nachádzajú úpravarenské technologické zariadenia a skládky finálnych štrkov.

Hornina po primárnom rozpojení je priamo nakladaná do násypky primárneho drviča alebo priamo na primárny triedič. Vzniknuté frakcie sú dopravované na sekundárne pretriedenie na požadované frakcie na technologickej linke. Sekundárne drvenie a triedenie je vykonávané na mobilných strojných zariadeniach. Jednotlivé frakcie sú stanovované podľa požiadaviek následného spracovania technologickým predpisom pre výrobu betónových zmesí a požiadaviek trhu. Vytriedené frakcie sú zo zemných skládok lomu expedované - nakladané na nákladné autá.

Hlavnou ťaženou horninou je dolomit. Z podložia v severnej časti ložiska vychádzajú vrstvy vápenca s hlinou, ktorý môže byť tiež ťažený a drvený a použitý ako násypový, zásypový stavebný materiál. Pri spracovaní vyťaženej horniny nevzniká prakticky žiadny nevyužitelný odpad, ktorý by bolo potrebné deponovať.

Expedícia

Dopravu môžeme rozdeliť na:

- vnútroareálovú dopravu ťažobných mechanizmov, dopravu suroviny a materiálu z priestoru ťažby k úprave;
- dopravu hotových výrobkov z priestoru expedičných skládok k zákazníkom - expedícia.

Pod vnútroareálovou dopravou rozumieme iba dopravu v rámci lomu, plôch súčasného DP a plánovaného rozšíreného DP. Ťažobné mechanizmy neopustia priestor lomu a budú sa pohybovať iba po účelových lomových komunikáciách. Lomové cesty budú upravené a odvodnené tak, aby vyhovovali tonáži a rozmerom používaných banských mechanizmov.

Sklon lomových ciest bude okolo 10%. Súčasťou zázemia lomu sú i skládky hotových výrobkov. Nakládka z týchto skládok je realizovaná pomocou čelného kolesového nakladača priamo na cestné nákladné vozidlá.

Plachtovanie jemných frakcií bude realizované v súlade s podmienkami pre prepravu týchto hmôt na pozemných komunikáciách.

Otvárková cesta do plochy rozšíreného DP bude vybudovaná z priestoru existujúceho dobývacieho priestoru. Bude naprojektovaná o sklone 10%, šírka cesty 10 m.

Rekultivácia

Po vyťažení uvedených zásob bude ložisko rekultivované podľa zákona č. 44/1988 Zb. a schváleného plánu biologickej rekultivácie. Návrh riešenia rekultivácie lomu by mal pristupovať k riešenému územiu ako k potenciálne prírodovedne zaujímavému celku so zachovalým geologickým profilom a možným vhodným útočiskom pre radu vzácnych druhov rastlín a živočíchov. Vzhľadom ku skutočnosti, že po dokončení ťažby na báze lomu vôd je možné v budúcnosti predpokladať postupné stúpanie hladiny vody v lome, nová vodná plocha vytvorí cenný ekostabilizačný prvok v krajine.

Pri návrhu sanačných úprav by mali byť dodržané nasledujúce princípy:

- zaistenie dlhodobej stability skalných stien,
- zmiernenie antropogénnych tvarov etáží s vytvorením suťových kužeľov a suťovišť,

- vytvorenie vlhkých alebo aspoň sezónne zamokrených či zatopených stanovišť na etážach,
- nenásilné napojenie lomu na okolitý terén, zaistenie okrajov lomu pred pádom,
- pomocou terénnych úprav pripraviť bázu lomu pre prípadnú hydrickú rekultiváciu.

Návrh rekultivačných úprav by mal byť cielene zameraný na:

- zvýšenie celkovej pestrosti živej a neživej prírody,
- podporu samovoľnej sukcesie v dotknutom území,
- podporu drobných vlhčín, prípadne periodicky zavlhčených na etážach lomu; práve tieto podmáčané biotopy na etážach lomu predstavujú veľký potenciál pre výskyt vzácných druhov rastlín a živočíchov,
- ozelenenie okrajov lomu tak, aby bol sťažený prístup k prudkým lomovým stenám a zvýšenie protieróznej ochrany svahov,
- prípadné vytvorenie vodnej plochy na dne lomu a zaistenie tohto hydrického biotopu, hlavne proti eutrofizácii a znečisteniu.

2.1. Požiadavky na vstupy

Záber krajinného priestoru

Z hľadiska súčasnej štruktúry krajiny sú navrhované zmeny situované v dobývacom priestore Veľká Čierna I na území s funkčným využitím pre plochy povrchovej ťažby a úpravy kameňa ÚPN Rajec, ÚPN VÚC Žilina).

Predmetom navrhovanej zmeny vykonávanej činnosti je pokračovať v plánovanej ťažbe stavebného kameňa (dolomitov) v určenom dobývacom priestore. VEĽKÁ ČIERNA I na nevyťaženom priestore vytvorením ťažobných etáží nadväzujúcich na stávajúce a dočisťovanie existujúcich ťažobných etáží a ich prípravu na systematickú ťažobnú činnosť na stenovom lome. Celkový nárast rozlohy ťažobného priestoru v určenom dobývacom priestore dosahuje 9,8 ha a predpokladané množstvo vydobytého nerastu za rok bude 198 000 t. Hranica dobývacieho priestoru bola určená OBÚ v Banskej Bystrici, rozhodnutím o určení dobývacieho priestoru Veľká Čierna I., č.2853/1994 dňa 02.06.1995.

Z hľadiska funkčného využitia územia zmena činnosti zodpovedá funkčnej zóne povrchovej ťažby a úpravy dolomitov.

Pokračovanie plánovanej ťažby dolomitov rozšírením ťažobného priestoru spôsobuje v sekundárnej krajinskej štruktúre čiastkový záber krajinného priestoru v určenom dobývacom priestore Veľká Čierna I, ktorý je však z hľadiska využitia územia rezervovaný pre priemyselné využitie. Po ukončení banskej činnosti bude priestor rekultivovaný podľa zákona č. 44/1988 Zb. a schváleného plánu biologickej rekultivácie.

Záber poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov

Navrhovaná zmena v ťažbe dolomitov je situovaná v dobývacom priestore Veľká Čierna I na v území, ktoré nie je súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Pozemky na rozlohe 9,2702 ha plánovanej zmeny v ťažbe dolomitov sú evidované v katastri nehnuteľností ako lesné pozemky a ostatná plocha (ostatná plocha – pozemky na ktorých je už vykonávaná banská činnosť).

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape do 31.12.2025

Navrhovaná činnosť v tejto etape rieši rozšírenie plochy činnosti o 20 002 m², východným smerom do k.ú. Rajec, od hranice v súčasnosti povolenej činnosti. V dotknutej rozšírenej časti ložiska sú vyčlenené pozemky C-KN parc. č. 2751/3 a 2752/7 vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré sú dočasne vyňaté z plnenia funkcií lesov na dobu 20 rokov pre účely dobývania výhradného ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I.), do 31. 12. 2038, v zmysle

Rozhodnutia č. OU-ZA-PLO-2018/042596/VAL, ktoré vydal Okresný úrad Žilina, pozemkový a lesný odbor, dňa 31.12.2018.

V tejto časti nového záberu plochy pre dobývanie dolomitov bude potrebné vykonať odlesnenie - výrub drevín a skrývkové práce - zhrnutie humóznej vrstvy v predpokladanej hrúbke asi 0,5 m a následnú odťažbu zahlinených dolomitov (technologickej skrývky) vhodných na zásypové práce, po „čisté“ dolomity. Po vykonaní skrývkových prác sa začne s odťažbou najvrchnejšieho ťažobného rezu E 570 a po vytvorení dostatočného predpolia sa začne s odťažbou nižšieho ťažobného rezu E 550, o obdobne ťažobného rezu E 530 a E 510, za predpokladu dodržania predpísaných parametrov ťažobných rezov.

Posunutím hranice skrývky a plánovanou odťažbou ťažobných rezov E 570 a E 550 bude vytvorené predpolie pre ťažbu v nižších ťažobných rezoch E 530 a E 510. Tento Plán OPD rieši nadväznosť na konečný – záverný plánovaný stav ťažobnej steny podľa Plánov OPD na roky 2013-2025 a 2018-2025 po hranicu nového záberu plochy. Pred vykonaním skrývkových prác bude potrebné geodeticky vytýčiť západnú a južnú katastrálnu hranicu (od pozemkov parc. č. 790/5, 791/7 a 791/1 v k.ú. Veľká Čierna) a východnú hranicu nového záberu plochy (od pozemkov parc. č. 2751 a 2752/1 v k.ú. Rajec).

Navrhovaným zväčšením plochy ťažobného priestoru sa celkovo „uvoľní“ pre ťažbu 603 000 m³, t.j. 1 636 000 t dolomitu (pri mernej hmotnosti 2,713 t/m³).

Plánovaná činnosť podľa tohto Plánu OPD kontinuálne nadviaže na povolenú činnosť, ktorá je limitovaná časovo do 31.12.2025 (vzhľadom na a tiež množstvom povolenej ročnej ťažby suroviny do 200 000 t, t.j. do 73 700 m³ (v sumáre podľa povolenej aj plánovanej činnosti).

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape po 31.12.2025

Navrhovaná činnosť v tejto etape rieši rozšírenie plochy činnosti o 72700 m², východným smerom do k.ú. Rajec, od hranice v súčasnosti povolenej činnosti. V dotknutej rozšírenej časti ložiska sú vyčlenené pozemky C-KN parc. č. 2751, 2752/1 v k.ú. Rajec a pozemky C-KN parc. č. 791/1 v k.ú. Veľká Čierna vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré budú dočasne vyňaté z plnenia funkcií lesov na dobu 20 rokov pre účely dobývania výhradného ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na základe rozhodnutia príslušného orgánu Okresného úradu Žilina, pozemkový a lesný odbor.

Po ukončení ťažobných prác po 31.12.2025, bude stav zásob dolomitov na ložisku Veľká Čierna – Petrová, v hraniciach dobývacieho priestoru Veľká Čierna I. k 31.12.2025 ponížený maximálne o 1 400 000 t dolomitov, t.j. maximálne do 200 000 t ročne, v nadväznosti na predchádzajúce Plány OPD a stav zásob k 31.12.2025 bude minimálne 6 060 000 t.

Odlesnenie a skrývkové práce na novom zábere územia, na parcelách C-KN parc. č. 2751, 2752/1 v k.ú. Rajec a pozemky C-KN parc. č. 791/1 v k.ú. Veľká Čierna vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré je potrebné vyňať z plnenia funkcie lesa na celej ich ploche 72700 m², so zachovaním 4 m širokého ochranného pásma od susedných pozemkov.

V tejto časti nového záberu plochy pre dobývanie dolomitov bude potrebné vykonať odlesnenie - výrub drevín a skrývkové práce - zhrnutie humóznej vrstvy v predpokladanej hrúbke asi 0,5 m a následnú odťažbu zahlinených dolomitov (technologickej skrývky) vhodných na zásypové práce, po „čisté“ dolomity.

Po vykonaní skrývkových prác sa začne s odťažbou najvrchnejšieho ťažobného rezu a po vytvorení dostatočného predpolia sa začne s odťažbou nižšieho ťažobného rezu a obdobne ďalších ťažobných rezov za predpokladu dodržania predpísaných parametrov ťažobných rezov. Posunutím hranice skrývky a plánovanou odťažbou ťažobných rezov bude vytvorené predpolie pre ťažbu v nižších ťažobných rezoch. Plány OPD budú riešiť nadväznosť na konečný – záverný plánovaný stav ťažobnej steny na roky 2013-2025, 2018-2025 a po roku

2025 po hranicu nového záberu plochy. Pred vykonaním skrývkových prác bude potrebné geodeticky vytýčiť katastrálne hranice predmetných pozemkov.

Plánovaná činnosť kontinuálne nadviaže na už povolenú činnosť.

Vyňatie lesných pozemkov z plnenia funkcií lesov pre DP Veľká Čierna bude potrebné vykonať v súlade so zákonom č. 326/2005 Z. z. o lesoch.

Chránené územia, chránené stromy a pamiatky

Navrhovaná zmena činnosti svojim situovaním v krajine nezasahuje do chránených území, chránených krajinných prvkov, prírodných pamiatok, chránených stromov podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Umiestnenie záujmového územia je situované v existujúcom dobývacom priestore Veľká Čierna I, ktorý dosahuje výmeru 17,73 ha cca 2 km východne od obytnej časti obce Veľká Čierna a cca 5 km od obytnej časti mesta Rajec vo využívanom lome Veľká Čierna. Lom Veľká Čierna susedí na JZ za cestou II/517 s prevádzkou kameňolomu Baranová a vo vzdialenosti 650 m v smere na juh v členitej lesnej krajine s kameňolomom Rajec. S výnimkou západnej strany dobývací priestor Veľká Čierna I susedí s hospodárskymi lesnými porastmi JPRL 2366a, 2366b, 3362 a 2367, ktoré sú súčasťou LHC Rajecké Teplice. Dobývací priestor Veľká Čierna I je súčasťou územia s funkčným využitím pre plochy povrchovej ťažby a úpravy kameňa.

Výrub drevín

Na záujmovom území rozšírenia ťažobnej činnosti sa nachádzajú časti lesných porastov č. JPRL 2366a, 2366b, 3362 a 2367 o výmere cca 9,27 ha.

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape do 31.12.2025 vykonať odlesnenie a skrývkové práce na novom zábere územia, na parcelách C-KN v k. ú. Rajec C-KN parc. č. 2751/3 a 2752/7 vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré je potrebné vyňať z plnenia funkcií lesa na celej ich ploche 20 002 m².

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape po 31.12.2025 vykonať odlesnenie a skrývkové práce na novom zábere územia, na parcelách C-KN parc. č. 2751, 2752/1 v k.ú. Rajec a pozemky C-KN parc. č. 791/1 v k. ú. Veľká Čierna vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré je potrebné vyňať z plnenia funkcií lesa na celej ich ploche cca 7,27 ha.

Ochranné pásma

Navrhovaná zmena činnosti nevstupuje do ochranných pásiem. Najbližšie situované ochranné pásma:

- Ochranné pásmo lesa podľa zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch.
- Ochranné pásma napr. jestvujúcich dočasných i trvalých nadzemných a podzemných inžinierskych sietí a ich súvisiacich technických zariadení budú počas prevádzky rešpektované v rozsahu príslušnej legislatívy resp. bude s nimi nakladané v zmysle samostatného projektového riešenia. Zvláštne a osobitné opatrenia počas otvárky a prípravy, v dotyku s inžinierskymi sieťami a ostatnými objektmi a technickými zariadeniami budú spresnené v samostatných projektových riešeniach ďalšieho stupňa projektovej prípravy.

Spotreba vody

Prevádzka lomu nie je pripojená na verejný vodovod, zdrojom vody je vŕtaná studňa s priemerom 200 mm a hĺbkou 80 m.

Z hľadiska výdatnosti je tento zdroj vody postačujúci pre zabezpečenie dostatočného množstva úžitkovej vody pre administratívne priestory aj sociálne zariadenie ťažobnej prevádzky. Pitný režim zamestnancov prevádzky je zabezpečovaný balenou vodou. Výrobný

proces si s výnimkou znižovania prašnosti (kropanie účelových ciest a určených plôch) nevyžaduje technologickú vodu.

Počet stálych zamestnancov ťažobnej prevádzky, ktorá pracuje zvyčajne v jednozmennej prevádzke sú 4.

Bilancia potreby vody pre prevádzku ťažby a úpravy dolomitov podľa vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z. podľa jednotlivých spotrebiteľov:

Špecifická potreba vody pre priamu potrebu (pitie) v obvyklej jednozmennej prevádzke je vyčíslená nasledovne:

$5 \text{ l} \times 4 \text{ osôb} \times 1 \text{ pracovná zmena} \times 250 \text{ pracovných dní} = 5\,000 \text{ l/rok} = 5 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Špecifická potreba vody na nepriamu potrebu (umývanie, sprchovanie) pre kategóriu zamestnancov v priemysle – podniky s horúcimi prevádzkami a prašnými prevádzkami alebo horúcimi a čistými prevádzkami:

$120 \text{ l} \times 4 \text{ osôb} \times 1 \text{ pracovná zmena} \times 250 \text{ prac. dní} = 120\,000 \text{ l/rok} = 120 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Voda pre technologické účely (kropanie prístupových komunikácií) je v súčasnej dobe odoberaná zo studne situovanej pri administratívnej budove – kancelárii na pozemku parc. č. 790/2.

Potreby surovín

Navrhovanou zmenou činnosti nevznikajú požiadavky na nové suroviny. Predmetom navrhovanej zmeny je pokračovanie ťažby a úpravy dolomitu v lome Veľká Čierna s vybudovaným technologickým zázemím a vyriešenou dopravnou situáciou napojenia na verejnú dopravnú sieť. Ročná ťažba neprekročí hranicu 198 000 t/rok, teda približne 73 480 m³/rok, pri objemovej hmotnosti suroviny 2,02 t/m³.

Tab. č. 5 Stav geologických zásob na ložisku Veľká Čierna – Petrová (podľa Výkazu o stave a zmenách zásob výhradných ložísk za rok 2018) ku dňu 1.1.2019

Kategória zásob	Množstvo zásob v t k 1.1.2019
Z-2 bilančné voľné	2 807 000
Z-3 bilančné voľné	4 653 000
SPOLU	7 460 000

Energetické zdroje

Ťažobná prevádzka je elektrifikovaná. Elektrická energia sa využíva iba na napájanie administratívnych a sociálnych objektov a tiež dvoch stĺpov pre osvetlenie parkoviska pred kanceláriou. Technologická linka nie je napojená na elektrickú energiu.

Areál je zásobovaný pomocou trafostanice napojenej na distribučnú sieť 22 kV/400/231 V.

Celkový inštalovaný výkon je 400 kW.

Spotreba elektrickej energie sa predpokladá vo výške okolo 200 MWh/rok.

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Dopravne je lom Veľká Čierna napojený cez vnútroareálové komunikácie križovatkou zo štátnej cesty II/517 Rajec – Považská Bystrica. Vstup do areálu je zo spevnenej účelovej komunikácie, cez vstupnú závoru, kde je vedená všetka doprava.

Predpokladané dopravné frekvencie odvodené z uvažovanej ročnej ťažby a kapacít spracovateľskej linky:

Ťažba: 198 000 t/rok

Počet expedičných dní: 220 dní v kalendárnom roku

Expedičná doba: 6,00 – 18,00 h v pracovných dňoch

Priemerná denná frekvencia: 35 nákladných vozidiel/deň

Areálovú dopravu v lome zabezpečujú nákladné vozidlá, ktorými sa dopravuje rozpojená surovina z jednotlivých ťažobných rezov na technologickú linku úpravy suroviny.

Prístupová cesta je k jednotlivým ťažobným etážam situovaná západne až severozápadne ťažobných plátô.

Dopravu môžeme rozdeliť na:

- vnútroareálovú dopravu ťažobných mechanizmov, dopravu suroviny a materiálu z priestoru ťažby k úprave;
- dopravu hotových výrobkov z priestoru expedičných skládok k zákazníkovi - expedícia.

Pod vnútroareálovou dopravou rozumieme iba dopravu v rámci lomu, plôch súčasného ťažobného priestoru a plánovaného rozšíreného ťažobného priestoru v rámci určeného dobývacieho priestoru Veľká Čierna I. Ťažobné mechanizmy neopustia priestor lomu a budú sa pohybovať iba po účelových lomových komunikáciách. Lomové cesty budú upravené a odvodnené tak, aby vyhovovali tonáži a rozmerom používaných banských mechanizmov. Sklon lomových ciest bude okolo 10%. Súčasťou zázemia lomu sú i skládky hotových výrobkov.

Otvárková cesta do plochy rozšíreného ťažobného priestoru bude vybudovaná z priestoru existujúceho dobývacieho priestoru. Bude naprojektovaná o sklone 10%, šírka cesty 10 m a bude viesť až na vrchol, najvyššiu hranu prvej skrývkovej etáže. Postupom ťažby bude postupne odťažovaná. Jej projekt bude riešený v ďalšom stupni povoľovacieho procesu.

Nakladanie rúbaniny v lome je mechanické pomocou kolesových nakladačov a rýpadiel na pásovom podvozku na nákladné autá a dopravovaná do násypky drviča na primáme drvenie a triedenie.

Technologická doprava je zabezpečovaná vlastnými dopravnými prostriedkami a riadi sa Dopravno-prevádzkovým poriadkom lomu.

Kontroly, údržby a opravy strojov a mechanizmov sa vykonávajú v zmysle technologických postupov a návodov a údržby strojov dodaných výrobcom.

Nakládka z týchto skládok je realizovaná pomocou čelného kolesového nakladača priamo na cestné nákladné vozidlá. Plachtovanie jemných frakcií bude realizované v súlade s podmienkami pre prepravu týchto hmôt na pozemných komunikáciách.

Pomerné rozloženie dopravy do transportných smerov je zrejmé z nasledujúceho popisu:

- 65 % smer Žilina – automobilová doprava,
- 15 % smer Prievidza – automobilová doprava,
- 20 % smer Považská Bystrica - automobilová doprava.

Súčasný počet dopravných prostriedkov na prepravu produktov dosahuje cca 35 nákladných vozidiel/ deň.

Napojenie na technickú infraštruktúru

Hlavné príklady energií sú v dobývacom priestore Veľká Čierna vybudované.

Napojenie na plynovodnú sieť

Pre navrhovanú zmenu v prevádzke v dobývacom priestore Veľká Čierna I sa nevyžaduje.

Napojenie na vodovod

Prevádzka lomu nie je pripojená na verejný vodovod, zdrojom vody je vŕtnaná studňa.

Z hľadiska výdatnosti je tento zdroj vody postačujúci pre zabezpečenie dostatočného množstva úžitkovej vody pre administratívne priestory aj sociálne zariadenie ťažobnej prevádzky. Pitný režim zamestnancov prevádzky je zabezpečovaný balenou vodou. Výrobný proces si s výnimkou znižovania prašnosti (kropenie účelových ciest a určených plôch) nevyžaduje technologickú vodu.

Napojenie na kanalizáciu

Prevádzka lomu nie je pripojená na verejnú kanalizáciu. Existujúca kanalizácia rieši odvedenie splaškových odpadových vôd do betónovej vodotesnej žumpy o objeme 8 m³.

Osvetlenie

Osvetlenie lomu je zabezpečované len v časti lomu vybudovanými osvetľovacími stožiarimi.

Požiadavky na pracovné sily

Počet pracovníkov pre linku v	1 zmene:	4 pracovníci
	celkom:	4 pracovníci

Počet pracovných dní po odčítaní sobôt, nedeľ, sviatkov, opráv a odstavky v zimnom období:

počet pracovných dní za rok: 250 dní/r

počet zmien za deň: 1 zmena/deň

2.2.Údaje o výstupoch

Účelom navrhovanej zmeny činnosti je pokračovať v plánovanej ťažbe stavebného kameňa (dolomitov) v rozsahu určeného dobývacieho priestoru Veľká Čierna I na nevyťaženom priestore vytvorením ťažobných etáží nadväzujúcich na existujúce etáže.

Celkový nárast rozlohy ťažobného priestoru v určenom dobývacom priestore dosahuje 9,8 ha a predpokladané množstvo vydobytého nerastu za rok bude cca 198 000 t.

Emisie do ovzdušia

Krátkodobé pôsobenie:

Etapa otvárky a prípravy neotvorených častí dobývacieho priestoru

Proces otvárky a prípravy na dobývanie predstavuje špecifická činnosť oproti etape prevádzky a viac rušivých faktorov pre okolie dotknutého územia. Obdobie pôsobenia nepriaznivých faktorov sa viaže na predpokladaný čas odlesnenia a skrývkových prác na novom zábere územia v etapách do 31.12.2025 a po 31.12.2025. Až po vykonaní skrývkových prác sa začne s odťažbou od najvrchnejšieho ťažobného rezu. Z hľadiska intenzity pôsobenia rušivých faktorov je významná prvá etapa terénnych úprav a dovoz materiálu. Činnosti súvisiace s odkrývkovými prácami budú produkovať predovšetkým hluk sekundárnu prašnosť a emisie z dopravy a strojných zariadení. Tieto nepriaznivé faktory možno zmierniť vhodnými organizačnými opatreniami s využitím danosti dotknutého územia a širšieho okolia. Negatívne sprievodné javy činnosti v území majú priestorové a časové ohraničenie a vzhľadom na situovanie dobývacieho priestoru a vzdialenosť od sídelných jednotiek okolitých obcí nie je predpoklad ich pôsobenia na obyvateľstvo obcí.

Dlhodobé pôsobenie: etapa prevádzkovania

Podľa právnych predpisov na úseku ochrany ovzdušia (zákon č. 137/2010 Z. z., vyhláška č. 410/2012 Z. z.) je navrhovaná zmena činnosti kategorizovaná, ako stredný zdroj znečisťovania ovzdušia:

A) Výroba a spracovanie

3. Výroba nekovových minerálnych produktov

3.10.2 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa

Zdrojom znečisťovania ovzdušia je pracovisko vlastného dobývania, technológia úpravy kameniva, skládky hotových výrobkov, výsypkové a odpadové hospodárstvo. Určujúcou škodlivinou sú tuhé znečisťujúce látky (TZL) – suspendované častice PM₁₀.

Tab. č. 6 Emisný limit pre jestvujúce zariadenia

Podmienky platnosti EL	Štandardné stavové podmienky, suchý plyn
Technológia	Emisný limit [mg/m ³]
	TZL
Ostatné priemyselné výroby nekovových minerálnych produktov	50

Orientačný výpočet emisie TZL

Ročne sa bude manipulovať najviac s 198 000 tonami suchej rúbaniny za rok. Počet prevádzkových dní je 250. Denne sa bude manipulovať s 792 tonami. Emisné faktory sú zverejnené vo vestníku MŽP SR č. 5/2008, časť III. bod 1. Ak uvažujeme o priaznivejšiu konšteláciu pre vlhkosť rúbaniny 1,5 – 2 hm % a proces nakládky a vykládky rúbaniny, primárne a sekundárne drvenie, triedenie a presypy dopravných pásov, potom suma predpokladaných emisií je 29,9g TZL na 1 tonu manipulovaného kameňa.

Emisie TZL je 21,528 kg/deň resp. (5,382 t/rok), čo predstavuje orientačne priemerný denný nárast imisie na záveternej strane počas pracovného dňa približne vo výške 80 µg.m⁻³.

Doprava po vnútro areálových komunikáciách lomu je líniovým zdrojom znečisťovania. Imisné prírastky plyných škodlivín je možné považovať za nízke, vzhľadom na konfiguráciu terénu, vzdialenosť obytnej zóny, útlmový účinok vegetačnej bariéry medzi lomom a vzdialenými sídelnými útvarmi Veľká Čierna a Rajec. Sekundárna prašnosť z dopravy je eliminovaná organizáciou prác, kropením a čistením komunikácií. Doprava hotových výrobkov z priestoru expedičných skládok zostane nezmenená.

Emisie do vôd

Z hydrogeologického hľadiska ide o ložisko s veľmi jednoduchými hydrogeologickými pomermi, lom sa nachádza nad miestnou eróznou bázou, ložisko nie je zvodnelé. Dopĺňovanie zásob podzemnej vody je len z atmosférických zrážok. Hladina podzemnej vody je pod najnižšou ťažobnou úrovňou. Prípadné prítoky podzemných vôd budú riešené samoodtokom. V období sucha je ložisko prakticky bez vody. Dislokácia, zvetralosť a porušenie hornín umožňuje rýchlu infiltráciu zrážkových vôd. Zrážková voda vsakuje do hlbších častí dolomitového masívu s dobrou puklinovou priepustnosťou, alebo je odvádzaná rigolmi z dobývacieho priestoru.

Nakladanie s vodami v prevádzke:

- Splaškové odpadové vody – odvedenie do akumuláčnej nádrže o objeme 8 m³.
- Technologické vody – nebudú vznikať.
- Dažďové vody zo striech – odvádzanie do terénu.
- Dažďové vody zo spevnených plôch – odvádzanie do terénu.

- Vody z povrchového odtoku – odvádzanie do terénu.
- Banské vody – infiltrácia do horniny, prípadne odtok do terénu.

Produkcia splaškových vôd

je rovná potrebe pitnej vody, t.j.:

Špecifická potreba vody pre priamu potrebu (pitie) v obvyklej jednozmennej prevádzke je vyčíslená nasledovne:

$5 \text{ l} \times 4 \text{ osôb} \times 1 \text{ pracovná zmena} \times 250 \text{ pracovných dní} = 5\,000 \text{ l/rok} = 5 \text{ m}^3/\text{rok}.$

Špecifická potreba vody na nepriamu potrebu (umývanie, sprchovanie) pre kategóriu zamestnancov v priemysle – podniky s horúcimi prevádzkami a prašnými prevádzkami alebo horúcimi a čistými prevádzkami:

$120 \text{ l} \times 4 \text{ osôb} \times 1 \text{ pracovná zmena} \times 250 \text{ prac. dní} = 120\,000 \text{ l/rok} = 120 \text{ m}^3/\text{rok}.$

Odpadové hospodárstvo

Navrhovaná technológia otvárky, prípravy a dobývania pre ložisko dolomitov v DP Veľká Čierna I rieši odstraňovanie a ukladanie skryvkových humusových vrstiev v priebehu vykonávania ťažobných prác a ich následné využitie pri prevádzke lomu a tiež pri ukončení banskej činnosti a rekultivácii. Preto počas otvárky a prípravy neotvorených častí dobývacieho priestoru budú produkované malé množstvá predovšetkým odpadov zo skupiny Odpady pochádzajúce z ťažby nerastov a kameňa. V prípade výskytu neidentifikovaného druhu odpadu alebo odpadu, ktorý vykazuje vlastnosti nebezpečného odpadu bude zabezpečená chemická analýza v akreditovanom laboratóriu a na základe výsledkov bude odpad zaradený podľa vyhl. MŽP SR č. 365/2015 Z. z. Katalóg odpadov a bude sa s ním ďalej nakladať podľa platných právnych predpisov na úseku odpadového hospodárstva.

Produkované odpady nebudú skladované v dobývacom priestore, ale na základe zmluvných vzťahov s oprávnenými osobami budú odvázané primárne na materiálové zhodnotenie. V prípade druhov odpadov, ktoré nie je možné zhodnotiť budú odovzdané na zneškodnenie.

Tab. č. 7 Predpokladaná produkcia odpadov počas prípravy banskej činnosti podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z. o kategorizácii odpadov – Katalóg odpadov

Číslo skupiny, podskupiny a druhu odpadu	Názov skupiny, podskupiny a druhu odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v t.	Spôsob zhodnocovanie resp. zneškodňovanie
01	ODPADY POCHÁDZAJÚCE Z GEOLOGICKÉHO PRIESKUMU, ŤAŽBY, ÚPRAVY A ĎALŠIEHO SPRACOVANIA NERASTOV A KAMENÁ			
01 04 08	Odpadový štrk a drvené horniny iné ako uvedené v 01 04 08	O	18	R10/D1
01 04 10	Prachový a práškový odpad iný ako uvedený v 01 04 07	O	21	R10/D1
15	ODPADOVÉ OBALY, ABSORBENTY, HANDRY NA ČISTENIE, FILTRAČNÝ MATERIÁL			
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok, alebo kontaminované	N	0,1	D1

15 02	ABSORBENTY, FILTRAČNÉ MATERIÁLY, HANDRY NA ČISTENIE A OCHRANNÉ ODEVY			
15 02 02	Absorbenty filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,1	D1
17	STAVEBNÉ ODPADY A ODPADY Z DEMOLÁCIÍ VRÁTANE VÝKOPOVEJ ZEMINY Z KONTAMINOVANÝCH MIEST			
17 05	ZEMINA VRÁTANE VÝKOPOVEJ ZEMINY Z KONTAMINOVANÝCH PLÔCH, KAMENIVO A MATERIÁL Z BÁGROVÍSK			
17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O	32	D1
17 05 08	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O	30	D1
20	KOMUNÁLNE ODPADY VRÁTANE ICH ZLOŽIEK ZO SEPAROVANÉHO ZBERU			
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	1,5	D1
Odpady spolu				
- ostatný		O	102,5 t	
- nebezpečný		N	0,2 t	

Nakladanie s odpadmi počas realizácie banskej činnosti

Odpady, ktoré je možné uskladniť v nádobách (15 01 10, 15 02 02, 20 03 01) budú dočasne uložené v nádobách na to určených (napr. kontajneroch, smetných nádobách a pod.) a budú zabezpečené proti odcudzeniu. Vývoz odpadov bude zabezpečený zmluvne s oprávnenou osobou s pravidelným odvozom primárne na materiálové zhodnotenie. V prípade druhov odpadov, ktoré nie je možné zhodnotiť, budú odovzdané na zneškodnenie.

Na ložisku sa nachádza vnútorná skrývka – lokálne ložisko hlíny a ílov premiešaných s dolomitom nevhodné na štrky a betónové zmesi, ktorá bude postupne odťažovaná. Počas vykonávania banskej činnosti sa predpokladá vznik odpadov kategórie O – ostatný a N – nebezpečný v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

Tab. č. 8 Prehľad odpadov vznikajúcich počas prevádzky

Číslo skupiny, podskupiny a druhu odpadu	Názov skupiny, podskupiny a druhu odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v t/rok	Spôsob zhodnocovanie resp. zneškod.
01	ODPADY POCHÁDZAJÚCE Z GEOLOGICKÉHO PRIESKUMU, ŤAŽBY, ÚPRAVY A ĎALŠIEHO SPRACOVANIA NERASTOV A KAMEŇA			
01 01	ODPADY Z ŤAŽBY NERASTOV			
01 01 02	Odpad z ťažby nerudných nerastov	O	0,5	R10/D1

01 04	ODPADY Z FYZIKÁLNEHO A CHEMICKÉHO SPRACOVANIA NERUDNÝCH NERASTOV			
01 04 09	Odpadový piesok a íly	O	5	R10/D1
15	ODPADOVÉ OBALY, ABSORBENTY, HANDRY NA ČISTENIE, FILTRAČNÝ MATERIÁL			
15 01	OBALY (VRÁTANE ODPADOVÝCH OBALOV ZO SEPAROVANÉHO ZBERU KOMUNÁLNYCH ODPADOV			
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok, alebo kontaminované	N	0,05	D1
15 02	ABSORBENTY, FILTRAČNÉ MATERIÁLY, HANDRY NA ČISTENIE A OCHRANNÉ ODEVY			
15 02 02	Absorbenty filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,05	D1
20	KOMUNÁLNE ODPADY VRÁTANE ICH ZLOŽIEK ZO SEPAROVANÉHO ZBERU			
20 03	INÉ KOMUNÁLNE ODPADY			
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	1,5	D1
Odpady spolu				
- ostatný		O	7,0 t	
- nebezpečný		N	0,1 t	

Nakladanie s vyprodukovanými odpadmi počas ťažby v DP Veľká Čierna I bude riešené v súlade s ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a jeho vykonávacími predpismi ako i v súlade s VZN o odpadoch mesta Rajec. Odpad sa bude zhromažďovať v odpadových nádobách samostatne a odovzdávané v rámci triedeného zberu resp. pravidelným odvozom oprávnenou organizáciou spôsobilou na odvoz odpadu.

Nebezpečný odpad bude odovzdávaný zmluvne oprávnenej osobe na nakladanie s nebezpečným odpadmi.

Hluk a vibrácie

V širšom záujmovom území sa nachádzajú zdroje hluku umiestnené v prevádzkach vykonávajúcich banskú činnosť v kameňolome Veľká Čierna, kameňolome Baranová a kameňolome Rajec (situácia umiestnenia je vyobrazená v grafickej časti tohto oznámenia). Líniovým zdrojom hluku je automobilová doprava na ceste II/517, ktorá je vedená v blízkosti uvedených prevádzok ťažby dolomitov a je tiež zbernou komunikáciou pre obslužnú dopravu týchto prevádzok. Hluk v tomto krajinnom priestore pochádza z banskej činnosti, priemyselnej výroby dolomitov a z cestnej dopravy. Navrhovaná zmena činnosti je situovaná cca 2 km východne od obytnej časti obce Veľká Čierna a cca 5 km od obytnej časti mesta Rajec vo využívanom lome Veľká Čierna. Lom Veľká Čierna susedí na JZ za cestou II/517 s prevádzkou kameňolomu Baranová a vo vzdialenosti 650 m v smere na juh v členitej lesnej krajine s kameňolomom Rajec. S výnimkou západnej strany dobývací priestor Veľká Čierna I

susedí s hospodárskymi lesnými porastmi JPRL 2366a, 2366b, 3362 a 2367, ktoré sú súčasťou LHC Rajecké Teplice.

Počas otvárk, prípravy a dobývania ďalších ťažobných priestorov ložiska podľa uvedených časových etáp dôjde k zvýšeniu hladiny hluku zo zdrojov dopravných a banských mechanizmov. Vplyvy z banskej činnosti na hlukovú situáciu v území s dosahom na okolie sú sprievodným javom povrchovej banskej činnosti.

Na záujmovej lokalite budú vyskytovať tieto zdroje hluku:

- hluk z vnútroareálovej cestnej dopravy na účelových komunikáciách v DP,
- priemyselný hluk z existujúcej banskej činnosti v dobývacom priestore,
- hluk z cestnej dopravy, ktorého intenzita sa významne nezmení oproti existujúcemu (nezvýšia sa významne prejazdy nákladných motorových vozidiel),
- priemyslové zdroje hluku z výroby technológie úpravy dolomitov.

Výraznejší akustický dopad a vibrácie vznikajú epizodicky najmä v súvislosti s:

- prípravou suroviny t.j. dobývania pomocou ťhacích prác malého rozsahu v zmysle Technologického postupu ťhacích prác pre lom a povolenia príslušného OBÚ.
- Pri príprave suroviny pomocou sekundárneho rozpojovania nadmerných kusov horniny pomocou hydraulického kladiva.

Ťhacie práce malého rozsahu bude vykonávať strelmajster s platným oprávnením a odbornosťou pre povrchové dobývanie. Postup ťažby na jednotlivých ťažobných rezoch bude organizovaný tak, aby bol na ťažobných rezoch dostatočný predstih, dodržaná bezpečná šírka plošín ťažobných rezov a bolo možné využívať ťhacie práce malého rozsahu s využitím dovolenej celkovej max. nálože 200 kg ťhavín.

V lome v DP Veľká Čierna I. sa nenachádza sklad výbušnín, preto pre každý výkon ťhacích prác budú výbušniny do lomu dovezené v zmysle platných predpisov. Dovozy výbušnín do lomu po verejných komunikáciách musí spĺňať podmienky prepravy nebezpečných vecí v zmysle predpisov ADR.

Hluk z ťhacích prác malého rozsahu je vnímateľný v dotknutej obci Veľká Čierna, v meste Rajec je vzhľadom na konfiguráciu terénu a vzdialenosť vnímateľný len v situáciách priaznivých pre šírenie epizodických hlukových javov. Počas bežnej prevádzky produkujú hluk a vibrácie technologické ťažobné, výrobné a manipulačné mechanizmy a nákladné vozidlá. Na základe analógie sa hladina hluku ťažobného zariadenia a dopravníkov a ďalších technologických jednotiek úpravy odhaduje 85 až 90 dB. S ohľadom na vzdialenosť, konfiguráciu terénu, útlmový účinok bariér, sa nepredpokladá negatívne akustické pôsobenie prevádzky na najbližšie obytné zóny vzdialené cca 2 km Veľká Čierna, 5 km Rajec.

Produkovaný hluk v prevádzke nebude mať charakter nepretržitého pôsobenia na blízke okolie.

Vzhľadom k tomu, že ťhacie práce sú realizované v nepravidelných intervaloch a s malou frekvenciou, tak na hluk vnikajúci pri ťhacích prácach sa nevzťahujú prípustné hodnoty podľa tab. č. 1 vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Dopravný hluk generovaný len dopravnými nárokmi navrhovanej činnosti sa čiastočne prejaví na miestnej účelovej komunikácii bez výskytu obytných domov alebo sídelných jednotiek v úseku po križovatke s cestou II/517.

Odvoz produktov a zásobovanie prevádzky sa vo večernej a nočnej dobe nebude realizovať.

Vibrácie

Potencionálnym zdrojom vibrácií je činnosť ťažkých banských mechanizmov, trhacie práce, preprava ťažkými nákladnými vozidlami.

Technologické zariadenia pri výrobe dolomitov budú produkovať vibrácie predovšetkým v mieste prevádzkovania. Pre účely zabezpečenia pracovného prostredia a požiadaviek na ochranu zamestnancov pred vibráciami budú tieto predmetom merania. Prenos vibrácií do okolia mimo prevádzku technologických zariadení nie je vzhľadom na situovanie činnosti a miestne podmienky pravdepodobný.

Trhacie práce malého rozsahu pre primárne rozpojovanie hornín majú seizmické účinky, budú teda zdrojom vibrácií, ktoré sa horninovým prostredím šíria do okolia (tzv. technická seizmicita). Trhacie práce veľkého rozsahu nie sú v dobývacom priestore Veľká Čierna I povolené a nebudú sa realizovať.

Povolenie na trhacie práce malého rozsahu je vydané na základe vypracovanej dokumentácie trhacích prác, v ktorej sú uvedené zásady minimalizácie nepriaznivých účinkov trhacích prác na okolie ako napríklad: veľkosť náloží, spôsob ich nabíjania a utesnenia vo vývrte, stanovenie bezpečnostného okruhu.

Vzdialenosť dobývacieho priestoru Veľká Čierna I od obytných budov je dostatočná, k tomu, že za obdobných geologických podmienok u ložiska dolomitov je reálne predpokladať, že účinky vibrácií od odstrelov vykonávaných pri trhacích prácach malého rozsahu budú nevýznamné.

Žiarenia a iné fyzikálne polia

Navrhovaná zmena v ťažbe a výrobe dolomitov v dobývacom priestore Veľká Čierna I nie je zdrojom rádioaktívneho alebo elektromagnetického žiarenia.

3.Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

Zájumové územie navrhovanej zmeny činnosti je situované v existujúcom dobývacom priestore Veľká Čierna I, ktorý dosahuje výmeru 17,73 ha cca 2 km východne od obytnej časti obce Veľká Čierna a cca 5 km od obytnej časti mesta Rajec vo využívanom lome Veľká Čierna. Lom Veľká Čierna susedí na JZ za cestou II/517 s prevádzkou kameňolomu Baranová a vo vzdialenosti 650 m v smere na juh v členitej lesnej krajine s kameňolomom Rajec. S výnimkou západnej strany dobývací priestor Veľká Čierna I susedí s hospodárskymi lesnými porastmi JPRL 2366a, 2366b, 3362 a 2367, ktoré sú súčasťou LHC Rajecké Teplice. Dobývací priestor Veľká Čierna I je súčasťou územia s funkčným využitím pre plochy povrchovej ťažby a úpravy kameňa.

V DP Veľká Čierna I sa vykonáva ťažba dolomitov podľa súčasného plánu otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu. Navrhovaná zmena ťažby vyplynula z postupnosti ťažby a zámeru dosiahnuť hranice určeného DP Veľká Čierna I.

Postupnou realizáciou navrhovaných zmien dôjde k plošnému rozšíreniu povrchovej ťažby nerastu v celom určenom dobývacom priestore Veľká Čierna I.

Postupnosť zmeny činnosti v dobývacom priestore je rozdelená časovo a plošne na etapu do 31.12.2025 a etapu po 31.12.2025.

Zmena činnosti v dobývacom priestore v etape do 31.12.2025

Navrhovaná činnosť Plánom otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025 rieši rozšírenie plochy doteraz povolenej činnosti o 20 002 m², východným smerom do k. ú. Rajec, od hranice v súčasnosti povolenej činnosti.

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape po 31.12.2025

Po ukončení ťažobných prác po 31.12.2025, bude stav zásob dolomitov na ložisku Veľká Čierna – Petrová, v hraniciach dobývacieho priestoru Veľká Čierna I. k 31.12.2025 ponížený maximálne o 1 400 000 t dolomitov, t.j. maximálne do 200 000 t ročne, v nadväznosti na predchádzajúce Plány OPD a stav zásob k 31.12.2025 bude minimálne 6 060 000 t.

Pre ťažobné účely podľa plánu OPD bude potrebné v rámci otvárkových a prípravných prác vykonať odlesnenie a skrývkové práce na novom zábere územia, na parcelách C-KN v k.ú. Rajec, parc. č. 2757, 2752/1 a v k.ú. Veľká Čierna C-KN parc. č. 791/1 vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré je potrebné vyňať z plnenia funkcií lesa na celej ich ploche 7,27 ha so zachovaním 4 m širokého ochranného pásma od susedných pozemkov.

Vzhľadom na prevádzkové a technologické podmienky ťažby dolomitov (množstva dopravných a ťažobných strojov, kvalitu ťaženého nerastu, technológiu výroby produktov a požiadavky odberateľov) dôjde k postupnej ťažbe v rozšírených ťažobných priestoroch v určenom dobývacom priestore Veľká Čierna I.

Predikcia vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov predmetnej činnosti sú graficky zobrazené v prílohe tohto oznámenia o zmene na strane č. 81 (Príloha: Predikcia vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov činnosti „Banská činnosť pre ložisko dolomitov lom Veľká Čierna I v rozsahu celého dobývacieho priestoru“, zobrazenie kumulatívnych a súbežne pôsobiacich vplyvov).

Dobývací priestor Veľká Čierna I je evidovaný v územnom pláne mesta Rajec ako plocha vyčlenená na ťažbu nerastných surovín. Dobývací priestor je využívaný na ťažbu horniny odstrelní, úpravu wydobytej suroviny a súvisiace obslužné činnosti. Navrhovaná zmena vo výrobe dolomitov funkčne nemení spôsob využitia územia a rešpektuje vydané rozhodnutia verejnej správy.

Prevádzkové riziká počas bežnej prevádzky jednotlivých zariadení sú podrobne rozpracované v prevádzkových predpisoch. Každá porucha alebo mimoriadny stav je procesne riešený do doby odstránenia danej poruchy s dôrazom na ochranu zložiek životného prostredia a vyhodnotený prevádzkovateľom, ktorý následne prijíma potrebné opatrenia.

V súvislosti s navrhovanou zmenou vo výrobe dolomitov môže nastať mimoriadny stav v prípade neovládateľného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia pri nakladaní s pohonnými látkami, ktoré sú dovážané do prevádzky auto cisternou a prečerpávané na zabezpečenej ploche do strojných zariadení v lome.

Potencionálne ohrozenie zložiek životného prostredia v dotknutom území:

- únik nafty do nezabezpečeného prostredia,
- únik prevádzkových kvapalín z obslužných vozidiel,
- vznik požiaru,
- mimoriadne situácie pri ťažiacich prácach s použitím výbušnín,
- mimoriadne situácie pri živelných pohromách (veterná smršť, povodeň, zemetrasenie),
- mimoriadne situácie ohrozenia zdravia, bezpečnosti a majetku.

Ide predovšetkým o nepredvídateľné mimoriadne situácie, ktoré sú zohľadnené v technickom riešení jednotlivých technologických liniek a prevádzkových predpisoch a možno ich minimalizovať ďalšími preventívnymi opatreniami.

4.Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Povolenie podľa zákona podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

Povolenie podľa zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch o dočasnom vyňatí lesných pozemkov z plnenia funkcií lesov a ich odlesnení.

5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Realizácia navrhovanej zmeny vykonávanej činnosti nebude vzhľadom na svoje umiestnenie a charakter produkovať emisie alebo iné vplyvy, ktoré by prispievali k diaľkovému znečisteniu alebo cezhraničnému negatívnemu vplyvu na zložky životného prostredia susedných štátov.

6.Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

6.1.Pôdy a horninové prostredie

Záujmové územie sa nachádza sa v katastrálnom území obcí Veľká Čierna a Rajec, po pravej strane štátnej cesty II/517 Rajec - Považská Bystrica asi 5 km od mesta Rajec a asi 2 km od obce Veľká Čierna.

Podľa geomorfologického členenia (Mazúr, Lukniš, 1980) spadá záujmové územie do Fatransko-Tatranskej oblasti, na rozhraní južnej časti geomorfologického celku Žilinskej kotliny, oddielu Rajecká kotlina a geomorfologického celku Strážovských vrchov, oddielu Strážov. Aluviálna niva Rajčanky sa nachádza východne, vo výške 474 – 483 m n.m. Strážovské vrchy sa od údolia Rajčanky prudko dvíhajú najmä v západnom a juhozápadnom smere.

Ložisko patrí k hroniku, k strážovskému príkrovu, a tvoria ho horniny triasu. Vlastné podložie ložiska tvoria horniny fatrika (križňanský príkrov). Nadložie ložiska reprezentujú kvartérne sedimenty, predovšetkým hlíny. Surovinou na ložisku sú dolomity rôzneho charakteru, od sypkej povahy až ku kompaktnjším polohám. Hornina je často silne rozpadáva na dolomitický štrk až múčku, z dôvodu tektonického rozrušenia vplyvom alpínskej orogenézy.

Záujmová lokalita je situovaná v dobývacom priestore bez výskytu pôdných typov. V okolí mimo dobývací priestor v smere k vodnému toku Rajčanky prevládajú fluvizeme (FM), ktoré sa vyskytujú v nivách riek. Fluviálne sedimenty Rajčanky medzi Zbyňovom a Rajeckou Lesnou dosahujú hrúbku okolo 2-3 m, sú tvorené hlinami a zahmlenými štrkami, s pokrytom rašelin.

Pod kontamináciou pôdy sa rozumie prekročenie najvyššej prípustnej hodnoty obsahu prvkov a zlúčenín v pôde sledovaných v “Čiastkovom monitorovaní systému Pôda” podľa “Rozhodnutia MP SR o najvyšších prípustných hodnotách škodlivých látok v pôde a o určení organizácií oprávnených zisťovať skutočné hodnoty týchto látok č. 531/1994 - 540”, ktoré bolo nahradené zákonom č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Na základe “Plošného prieskumu kontaminácie pôd” (ďalej PPKP), ktorého predmetom je sledovanie kontaminujúcich látok v pôdach vo vybraných katastrálnych územiach neboli v katastrálnom území Rajecká Lesná a Rajec zistené kontaminované pôdy kategórie B a C.

Stav kontaminácie pôd sa vyjadruje kategóriami podľa limitov najvyšších prípustných hodnôt škodlivých látok. Podľa Rozhodnutia MP SR č. 531/1994 pre zhodnotenie stavu kontaminácie pôd sú použité nasledovné kategórie:

0 - nekontaminované pôdy s obsahom všetkých hodnotených rizikových látok pod limitom A (pre celkový obsah prvku), resp. A1 (pre obsah prvku v 2M HNO₃ resp. v 2M HCl); tieto zaberajú 1699,0 tis. ha (69,5 %) PPF;

A1, A - rizikové pôdy - obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit A1, A až po limit B. Obsah týchto látok je nad hranicami prirodzeného pozadia a môže sa prejavovať zvýšením obsahu v rastlinách (na kyslých pôdach, alebo u rastlín resp. ich častí, ktoré v zvýšenej miere prijímajú rizikové stopové prvky); zaberajú 701,6 tis. ha (28,7 %) PPF;

B - kontaminované pôdy - obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit B až po limit C uvedeného legislatívneho predpisu. Vo väčšine prípadov sa už prejavuje zvýšeným obsahom v rastlinách, a to nad hygienickými limitmi pre potraviny alebo krmoviny (34,22 tis. ha - 1,4 % PPF);

C - silne kontaminované pôdy - obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit C a prejavuje sa takým vysokým obsahom v rastlinách, že legislatívna norma určuje sanáciu takýchto pôd a prísnu kontrolu ich vstupu do potravinového reťazca (9,78 tis. ha - 0,4 %).

Na plošnej kontaminácii pôd sa podieľajú najväčšou mierou tieto činitele:

- výskyt prirodzenej kontaminácie pôd rizikovými prvkami z geochemických anomálií,
- vplyv globálnych emisií pochádzajúci prevažne zo zahraničných zdrojov a prejavuje sa zvýšeným obsahom Cd, Pb, Cr, As,
- vplyv vnútroštátnych zdrojov s lokálnym až regionálnym dosahom, pochádzajúci z rôznych druhov metalurgického a iného priemyslu, ako aj z teplární,
- vplyv poľnohospodárstva (najmä na obsah Cd z fosforečných hnojív),
- vplyv emisií z dopravných prostriedkov.

V okolí záujmového územia sa vyskytujú pôdy zaradené do kategórie: 0 – nekontaminované, rizikové pôdy. Dotknuté územie nie je súčasťou 12 najohrozenejších oblastí s pôdami kontaminovanými rizikovými látkami. Širšie územie patrí do kategórie nekontaminovaných pôd, ktoré sa vyskytujú prevažne v oblastiach s produktívnymi poľnohospodárskymi pôdami.

Erózia pôdy

V širšom území v okolí lomu Veľká Čierna sa prejavuje v malej miere laterálna erózia miestnych potokov pri zvýšenej hladine vody v koryte. Vodná plošná erózia sa v území vyskytuje len na plochách nad 7°, avšak bez výskytu erózie pôdy, nakoľko sa jedná o dobývací priestor bez výskytu pôdy.

6.2. Povrchové a podzemné vody

Povrchové vody

Z hľadiska širších vzťahov dotknuté územie prislúcha do úmoria Čierneho mora a povodia Rajčanky, kde je odvodňované vodným tokom Hvojťová s premenlivou výdatnosťou. Vodný tok je od lomu Veľká Čierna vzdialený cca 0,5 km východným smerom. Potok sa vlieva do Čiernanky, ktorá odvodňuje územie zo SZ a ústi do Rajčanky.

Za obdobie 2005 – 2006 v mieste odberu Pod vodnou nádržou Hričov, bol tok zaradený v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu (A) do II. triedy kvality – čistá voda (ChSK_{Cr} = 21,78 mg.l⁻¹, BSK = 4,53 mg.l⁻¹). V skupine základných fyzikálno-chemických ukazovateľov reakcia vody (8,30) a merná vodivosť (47,45 mS.m⁻¹) určujú II. triedu kvality – čistá voda. Skupina nutrientov sa na základe ukazovateľa organický dusík (2,80 mg.l⁻¹) nachádza v III.

triede kvality – znečistená voda. Pri mikrobiologických ukazovateľoch hodnoty koliformných baktérií (79 KTJ.ml^{-1}) bol tok zaradený pre túto skupinu do III. triedy kvality – znečistená voda. Stav kvality vody v rieke Váh je neuspokojivý. Prekračované ukazovatele poukazujú na zvýšený stupeň eutrofizácie vody, spôsobovaný najmä komunálnym znečistením a poľnohospodárskou činnosťou.

Tab. č. 9 Ukazovatele a triedy kvality povrchových vôd podľa STN 75 7221

Ukazovatele kvality povrchových vôd	Triedy kvality povrchových vôd
A – ukazovatele kyslíkového režimu	I – veľmi čistá
B – základné chemické ukazovatele	II – čistá
C – nutrienty	III – znečistená
D – biologické ukazovatele	IV – silne znečistená
E – mikrobiologické ukazovatele	V – veľmi silne znečistená
F – mikropolutanty	

Údaje o kvalite povrchových vôd vodného toku Váh, ktorého koryto je trasované cca 15 km severozápadne od záujmovej lokality.

Tab. č. 10 Kvalita povrchových vôd vo vodnom toku Váh v období rokov 2005 – 2006

Miesto sledovania	Riečny km	Trieda kvality povrchových vôd a určujúce ukazovatele pre jednotlivé skupiny ukazovateľov					
		A	B	C	D	E	F
Váh – Pod VN Hričov	247	II ChSK _{cr}	II PH	III N-organ.	III SI-bos SI - makrozoob	III KOLI	

Zdroj: (SHMÚ 2007)

Kvalita povrchovej vody v Rajčanke je pomerne dobrá, v zmysle STN 75 7221 ju reprezentuje II. až III. stupeň znečistenia.

Kvalitu vody Rajčanky ovplyvňujú odpadové vody z Rajca (komunálna ČOV), Rajeckých Teplíc (Slovenské liečebné kúpele) a Lietavskej Lúčky (Cementáreň, komunálna ČOV). Z monitorovaných miest povrchových vôd podľa Programu monitorovania stavu vôd na rok 2010 bolo podľa prílohy č. 2 k NV č. 269/2010 Z. z. časť C vyhodnotených 84 monitorovaných miest, z toho 43 miest patrí do pásma vôd kaprovitých rýb a 41 do pásma vôd lososovitých rýb.

Podľa uvedenej prílohy nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z., časť C - povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb vodný tok Rajčanka (merané v rkm1,5) pásmo lososovitých vôd nespĺňa požiadavky medzných ani odporúčaných hodnôt v ukazovateľoch BSK₅ (biologická spotreba kyslíka), N-NH₄ (amoniakálny dusík), N-NO₂ (dusitanový dusík).

Okrem kvality vody sa merajú aj kulminačné prietoky v riekach. Maximálne kulminačné prietoky sa prevažne vyskytovali väčšinou v máji a júni, výnimočne v mesiacoch august a september s významnosťou blízko k 1 až 5 ročnému prietoku. Na vodnom toku Rajčanka maximálne kulminačné prietoky dosiahli významnosť 5-10 ročného prietoku.

Podzemné vody

Dotknuté územie navrhovanej zmeny činnosti v dobývacom priestore Veľká Čierna I spadá do hydrologického rajónu QP-029 Paleogén a kvartér časti Žilinskej kotliny a východného kraja Súľovských vrchov. Systém cirkulácie podzemných vôd v širšom okolí záujmovej lokality možno charakterizovať ako obeh v komplexoch mezozoika, paleogénu a kvartéru.

Horniny mezozoika sú v záujmovom území tvorené dolomitmi, ktoré sú viac porušené a sú charakteristické väčším množstvom prameňov menších výdatností.

Komplex paleogénu, reprezentovaný ílovcami a pieskovecami Rajeckej kotliny neposkytuje vhodné podmienky pre obeh a sústredenie podzemných vôd. Pramene sa vyskytujú spravidla na okraji kotliny na styku s mezozoikom, mimo záujmové územie.

Kvartérne sedimenty majú rôznu hydrogeologickú hodnotu podľa litologického zloženia a orfologickej dispozície. Delúvia sú značne zahľinené a suťové pramene sú málo výdatné a nestále. O veľa väčší význam majú alúvia, ktoré sú nositeľmi podzemnej vody v údolnej nive. Aluviálne náplavy Rajčanky sú mocnosti 1-3 m, no úroveň hladiny podzemnej vody je vysoko, takže vytvára v nižších miestach stále alebo sezónne bariny a močariská rašelinového typu (napr. Šujské rašelinisko).

V širšom okolí lomu Veľká Čierna vyviera viacero prameňov o premenlivej výdatnosti (prevažne malej do 0,5 l/s), ktoré vytvárajú potôčiky vlievajúce sa do Rajčanky.

Ložiskový masív je tvorený dolomitmi s pomerne vysokým stupňom rozrušenia. Materiál obsahuje všetky frakcie od múčky po hrubú drť až celistvé bloky neporušeného dolomitu.

Takéto zrnitosťné zloženie značne obmedzuje možnosť veľkých tektonických porúch schopných sústrediť a viesť podzemnú vodu v ložisku.

Geologicko-prieskumnými prácami v minulých prieskumoch, ako aj realizovanou ťažbou neboli zistené žiadne významnejšie zdroje podzemných vôd. Pramene podzemnej vody, využívané, ako zdroje pitnej vody, resp. využívané ako teplice (kúpalisko v Rajci) sa nachádzajú mimo ložiskovej oblasti a mimo dosahu rušivých vplyvov ťažby.

Približne 3 km východne od ložiska na okraji Rajca sa nachádza zachytený výver teplej vody, využívaný pre kúpalisko Veronika v Rajci. Nepredpokladáme žiadny negatívny vplyv ťažby dolomitov na posudzovanom ložisku na výdatnosť prameňa a kvalitu vody.

Po hydrologickej stránke ložisko patrí k typu krajiny s negatívnou, resp. menej negatívnou bilanciou podzemných vôd do 2 l/s⁻¹.

Ložiskové územie je jednoduché, lom sa nachádza nad miestnou eróznou bázou, ložisko nie je zvodnené. Dobývanie ložiska neovplyvňuje hydrologický režim. Zrážková voda vsakuje do hlbších častí dolomitového masívu s dobrou puklinovou priepustnosťou, alebo je odvádzaná rigolmi z dobývacieho priestoru.

Generálne je priestor odvodňovaný smerom k údolí Rajčanky, lokálne smeruje odtok k ceste II/517.

V samotnom lome nie sú evidované trvalé pramenné vývery.

Doplňovanie zásob podzemnej vody je len z atmosférických zrážok a hladina podzemnej vody je pod najnižšou ťažobnou úrovňou. Prípadné prítoky podzemných vôd budú riešené samo odtokom. V období sucha je ložisko prakticky bez vody. Dislokácia, zvetralosť a porušenie hornín umožňuje rýchlu infiltráciu zrážkových vôd. Zrážková voda vsakuje do hlbších častí dolomitového masívu s dobrou puklinovou priepustnosťou, alebo je odvádzaná rigolmi z dobývacieho priestoru. Hydrogeologické pomery na ložisku neovplyvňujú dobývacie práce, ani dobývanie ložiska neovplyvňuje hydrogeologický režim na ňom.

Monitorovacia sieť kvality podzemných vôd v oblasti Strážovských vrchov zasahuje do Žilinského kraja iba jedným využívaným vrtom - Fačkov. Prekročenie limitných hodnôt v

tejto oblasti v Žilinskom kraji nebolo zaznamenané. Podzemné vody v tejto oblasti patria medzi relatívne málo kontaminované.

Chránené vodohospodárske oblasti

Zájmová lokalita ani jej širšie okolie nie je súčasťou žiadneho vodohospodársky chráneného územia (vodohospodárska oblasť, ochranné pásma vodárenských zdrojov). Územie nie je zaradené medzi zraniteľné oblasti podľa nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti.

Osobitné vody (vody, ktoré sú vyhlásené za prírodné liečivé zdroje a za prírodné zdroje minerálnych stolových vôd).

V bližšom okolí dotknutého územia sa zdroje minerálnych a termálnych vôd nenachádzajú.

Dotknuté územie je súčasťou ochranného pásma III. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Rajeckých Tepliciach, ktoré reprezentuje infiltračnú oblasť hydrogeologickej štruktúry uvedených zdrojov. Infiltračná oblasť je budovaná stredno a vrchnotriasovými vápencami a dolomitmi strážovského a chočského príkrovu, ako aj nadložnými karbonatickými zlepenkami paleogénu. Ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov boli ustanovené vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 481/2001 Z. z..

Vodárenské toky

Na dotknutom území sa nenachádzajú vodohospodársky významné vodné toky a vodárenské vodné toky.

Vodné plochy

V dotknutom území sa nevyskytujú vodné plochy.

6.3.Ovzdušie

Podľa stavu monitorovacej siete kvality ovzdušia k 31.12.2016 nie je v katastrálnom území mesta Rajec a blízkej obce Veľká Čierna monitorovacia stanica kvality ovzdušia. Najbližšia monitorovacia stanica sa nachádza na území mesta Žilina, ktorého územie je zaradené do zoznamu oblastí riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM₁₀ s plochou 80 km². V sledovanom území obce možno hodnotiť kvalitu ovzdušia na základe dostupných výsledkov hodnotenia kvality ovzdušia zverejnených SHMÚ 2016 v hodnotení kvality ovzdušia v Slovenskej republike.

Dotknuté územie je z hľadiska územia Slovenskej republiky ako súčasť zóny Žilinský kraj zaradené do 1. skupiny z čoho vyplýva, že úroveň znečistenia ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM₁₀ je vyššia ako limitná hodnota, prípadne limitná hodnota zvýšená o medzu tolerancie. V roku 2016 nebola prekročená limitná alebo cieľová hodnota na ochranu zdravia ľudí pre žiadnu meranú znečisťujúcu látku.

Dotknuté územie je z hľadiska územia Slovenskej republiky ako súčasť zóny Žilinský kraj zaradené do 3. skupiny z čoho vyplýva, že úroveň znečistenia ovzdušia pre znečisťujúce látky oxid siričitý, oxid dusičitý, olovo, oxid uhoľnatý, benzén (benzén je zaradený na základe predbežného hodnotenia kvality ovzdušia) je pod limitnými hodnotami.

SHMÚ na základe hodnotenia kvality ovzdušia v zónach a aglomeráciách v roku 2015 podľa § 9 ods. 3 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov navrhuje aktualizáciu vymedzenia oblastí riadenia kvality ovzdušia SR po roku 2016.

Znečisťujúca látka bude vyňatá z oblasti riadenia kvality ovzdušia až potom, keď bude 3 roky pod limitnou hodnotou pri hodnotení nasledujúci rok. Vymedzená oblasť riadenia kvality

ovzdušia SR pre znečisťujúcu látku PM₁₀ a SO₂, kde najbližšie k sledovanému územiu je oblasť riadenia kvality ovzdušia územie mesta Žiliny pre znečisťujúcu látku PM₁₀.

Oblasť riadenia kvality ovzdušia sa nachádza v Rajeckom výbežku Žilinskej kotliny na nive Rajčanky. Vyznačuje sa slabou veternosťou a výskytom bezvetria až 60%. Z hľadiska potenciálneho znečistenia ovzdušia sú veterné pomery v Žilinskej kotline veľmi nepriaznivé a relatívne menšie zdroje exhalátov vedú k vysokej úrovni znečistenia v prízemnej vrstve ovzdušia. Najväčšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia je rozvinutý priemysel.

Kvalitu ovzdušia viac ako lokálne zdroje ovplyvňujú zdroje znečistenia ovzdušia situované v širšom okolí. V meste Rajec a okolí nie sú evidované veľké energetické alebo technologické zdroje. Dva stredné energetické zdroje sa nachádzajú v podnikoch Bineko a Vinuta.

V súčasnosti nepriaznivým trendom v nadväznosti na ochranu ovzdušia je lokálne vykurovanie na tuhé palivá. Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív. Očakáva sa, že tento zdroj emisií TZL bude v najbližších rokoch významne narastať.

Tab. č.11 Emisie zo stacionárnych zdrojov v okrese Žilina

Neis kód ZL	Slovenský popis ZL	Množstvo ZL(t) za rok 2018	Množstvo ZL(t) za rok 2017	Množstvo ZL(t) za rok 2016	Množstvo ZL(t) za rok 2015	Množstvo ZL(t) za rok 2014
1.3.00	Tuhé znečisťujúce látky TZL	121,756	128,589	138,349	144,534	209,383
3.9.99	Oxid siričitý SO _x	197,035	210,004	275,495	487,082	450,293
3.4.03	Oxidy dusíka NO _x	279,741	282,954	312,115	405,755	501,525
3.5.01	Oxid uhoľnatý CO	140,663	159,275	156,870	201,299	1 786,940
4.4.02	Organické látky - celk. organický uhlík TOC	448,068	510,970	479,627	350,798	462,229

(zdroj: SHMU 2018)

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší.

V §7 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov je stanovený postup pre jej hodnotenie. Kritéria kvality ovzdušia (limitné a cieľové hodnoty, medze tolerancie, horné a dolné medze na hodnotenie a ďalšie) sú uvedené vo vyhláške MŽP SR č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia.

Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia na Slovensku sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje Slovenský hydrometeorologický ústav na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO), ktorej súčasťou sú aj 4 stanice s monitorovacím programom EMEP.

V nadväznosti na merania sa pre plošné hodnotenie kvality ovzdušia využívajú metódy matematického modelovania. Celková ventilovanosť Žilinskej kotliny, rovnako ako jej časti – Rajeckej kotliny, je podľa hodnotenia SHMÚ slabá. Slabé prevetrávanie je znásobené častými inverznými stavmi atmosféry, ktoré zabraňujú rozptylu emisií znečisťujúcich látok vo vyšších vrstvách atmosféry a tieto sú vtedy koncentrované v prízemnej vrstve ovzdušia. Inverzie sa vyskytujú predovšetkým v období jesene a zimy.

Tab. č. 12 Lom Veľká Čierna – množstvo TZL všeobecné emisné faktory pre kameňolomy a spracovanie kameňa

Proces – zariadenie	Emisné faktory v g TZL/t spracovaného kameňa								
	Vlhkosť v %								
	0-0,5	0,5-1	1-1,5	1,5-2	2-3	3-4	4-5	5-7	
Vŕtanie hornín				3,0					
Nakládka rúbaniny				0,1					
Vykládka rúbaniny				0,1					
Primárny drvič				4,30					
Primárny triedič				4,10					
Presypy dopr. pásov				0,60					
Sekundárne drvenie				8,50					
Sekundárne triedenie				8,00					
Presypy dopravných pásov				1,20					
Spolu :				29,90					

V dôsledku dobývania ložiska, v rámci ktorého je realizované rozpojovanie hornín, úprava a expedícia vydobitej suroviny, vznikajú emisie prachu. Určujúcou škodlivinou vznikajúcou pri dobývaní ložiska a úprave vytťaženej suroviny sú tuhé znečisťujúce látky TZL, ďalej oxidy dusíka NO_x a oxid uhoľnatý.

Lom je zaradený ako stredný zdroj znečisťovania ovzdušia a podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z. do kategórie 3.10.2 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa. Prašnosť emitovaná trhacími prácami je časovo a priestorovo obmedzená. Intenzita môže byť premenlivá v závislosti od množstva realizovaných odstrelov. Množstvo emisií v ovzduší a ich dosah do okolia závisia od priebehu ťažobných prác, ročného obdobia, poveternostných podmienok. Imisné príspevky sú však tlmené nárazníkovou vegetačnou zónou medzi zdrojom znečisťovania a najbližšími sídelnými jednotkami obcí Veľká Čierna a najbližšia obytná časť mesta Rajec. V priemyselnom areáli lomu sú v súčasnosti prevádzkované podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší a vyhlášky MŽPSR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší zdroje znečisťovania ovzdušia:

Množstvo emisií z pracovných strojov so vznietovými motormi, spaľujúcich naftu, vychádzalo z požiadaviek smernice Komisie 2010/26/EU z 31.03.2010 a dodatku 1 prílohy II. Smernice EP a Rady č.97/ES/ES zo 16.12.1997, ktorá požaduje od výrobcov motorov dodržať nasledujúce hodnoty emisií z dieselových motorov pre necestrné mobilné stroje v Európe a z certifikátu, ktorý garantoval emisie pre pásové rýpadlo CAT330D:

Tab. č. 13

Čistý výkon v kW	Oxid uhoľnatý – CO v g/kWh	Uhľovodíky - HC v g/kWh	Oxidy dusíka - NO _x v g/kWh	TZL v g/kWh
➤ 560	Nie sú regulované v EÚ			
130 ≤ P ≤ 560	3,5	0,19	2,0	0,0250

- pásový bager CAT 324E - motor s tepelným príkonom 151 kW, spotreba nafty 24 l/motohod., v roku 2019 bolo v prevádzke **1643** Mth a spotrebovalo **39 432** litrov nafty.

- kolesový nakladač Liebherr 566 s motorom s príkonom 543 kW, spotreba nafty 14 l/motohod., v roku 2019 bol v prevádzke **2314** Mth a spotreboval **32 396** litrov nafty.
- kolesový nakladač Liebherr 580 s motorom s príkonom 557 kW, spotreba nafty 18 l/motohod., v roku 2019 bol v prevádzke **2483** Mth a spotreboval **44 694** litrov nafty.
- triedič značky Finlay 694 s motorom s príkonom cca 206 kW, spotreba nafty 13 l/motohod., v roku 2019 bol v prevádzke **1674** Mth a spotreboval **21 762** litrov nafty.
- triedič značky Finlay 883 s motorom s príkonom cca 206 kW, spotreba nafty 12 l/motohod., v roku 2019 bol v prevádzke **1356** Mth a spotreboval **16 272** litrov nafty.
- drvič kleman MS 19 D s motorom s príkonom cca 95 kW, spotreba nafty 25 l/motohod., v roku 2019 bol v prevádzke **1653** Mth a spotreboval **41 325** litrov nafty.
- vŕtačka ROC F9C s motorom s príkonom 224 kW, spotreba nafty 45 l / motohod, v roku 2019 bola v prevádzke **456** Mth a spotrebovala **20 520** litrov nafty.
- drvič Kleman MC 110 Z s motorom s príkonom 248 kW, spotreba nafty 27 l / motohod, v roku 2019 bola v prevádzke **118** Mth a spotrebovala **3 186** litrov nafty.
- pásové rýpadlo CAT 330 D s motorom s príkonom 208 KW, spotreba nafty 24 l / motohod, v roku 2019 bola v prevádzke **653** Mth a spotrebovala **15 672** litrov nafty.
- CAT 730 s motorom s príkonom 276 KW, spotreba nafty 14 l / motohod, v roku 2019 bola v prevádzke **24** Mth a spotrebovala **336** litrov nafty.
- pásové rýpadlo Liebherr 944 s motorom s príkonom 190 KW, spotreba nafty 30 l / motohod, v roku 2019 bola v prevádzke **732** Mth a spotrebovala **21 960** litrov nafty.
- pásové rýpadlo Liebherr 934 s motorom s príkonom 150 KW, spotreba nafty 26 l / motohod, v roku 2019 bola v prevádzke **329** Mth a spotrebovala **8554** litrov nafty.

Za rok 2019 pre potreby všetkých pracovných strojov lomu: **14 864 kWh**.

Sumárna spotreba nafty za rok 2019: **266 109 litrov**.

Tab. č. 14

Čistý výkon v kW	Oxid uhoľnatý – CO v g/kWh	Uhl'ovodíky - HC v g/kWh	Oxidy dusíka - NOx v g/kWh	TZL v g/kWh
130 ≤ P ≤ 560	3,5	0,19	2,0	0,0250
	3,5*14 864 = 52 024 g, t.j. 0,052024 t	0,19*14 864 = 2 824,16 g, t.j. 0,002824 t	2*14 864 = 29 728 g, t.j. 0,029728 t	0,025*14 864 = 371,600 g, t.j. 0,0003716 t

Kvalita ovzdušia v obci Veľká Čierna a mesta Rajec je ovplyvnená produkciou emisií lokálnych zdrojov znečistenia ovzdušia a automobilovej dopravy na ceste č. I/64. Cestné komunikácie sú líniovým zdrojom znečisťovania ovzdušia s produkciou znečisťujúcich látok NOx, CO, VOC, TZL.

6.4. Nakladanie s odpadmi

Obec Veľká Čierna a obec Rajec zabezpečujú zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na ich území za účelom ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci a zabezpečenia priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci triedeného zberu.

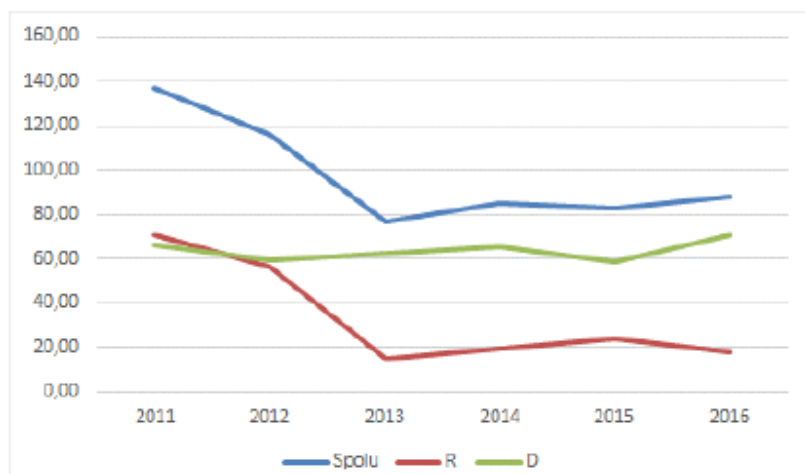
V obciach majú zavedený zber zmesových komunálnych odpadov a triedený zber nasledovných odpadov: papier, plasty, sklo, bio odpad, elektroodpady, batérie, veľkoobjemový odpad, textil, stavebné odpady, nebezpečné odpady. Na zber veľkoobjemového odpadu sú v obciach rozmiestnené veľkokapacitné kontajnery, ktoré sú pravidelne vyprázdňované. Vývoz komunálneho odpadu z rodinných domov a malých podnikateľských subjektov sa vykonáva podľa harmonogramu zvozu odpadu na príslušný rok. Obce na svojich webových stránkach majú uverejnené prehľadné kampane pre zavedený triedený zber pre jednotlivé zložky komunálneho odpadu.

V obci Veľká Čierna je zriadené zberné miesto, kde je možné realizovať triedený zber pre celkovo 11 druhov odpadov. Zariadenie je otvorené 2x do týždňa. Zvoz komunálneho odpadu zabezpečuje spoločnosť t + t, a.s.. Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov za rok 2019 bola v obci Veľká Čierna 24,06 %.

Zdrojom komunálnych odpadov v obci sú občania a podnikateľské subjekty, ktoré majú na území obce svoje prevádzky. Na území obce je zavedený nasledovný spôsob nakladania s odpadmi:

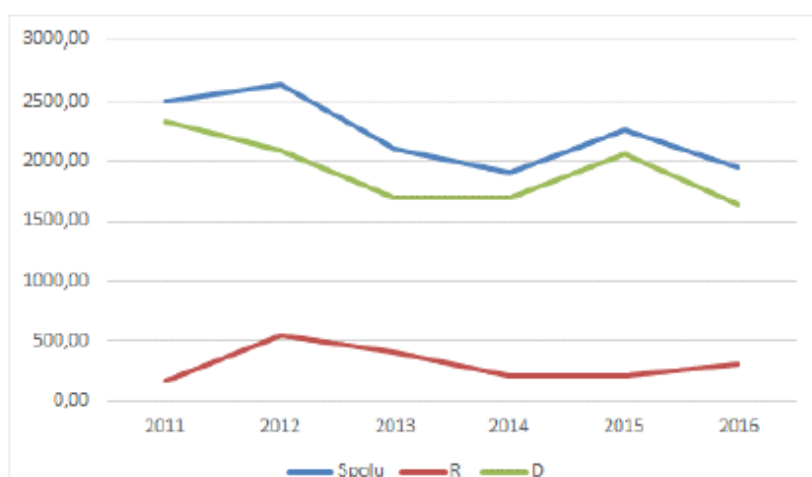
Veľká Čierna – vývoj odpadov (t)

	Materiálovo	Energeticky	Iné R	Spaľovaním	Skládkovaním	Iné D	Spolu	R	D
2011	9,80	61,00	0,00	0,00	66,38	0,00	137,18	70,80	66,38
2012	8,20	48,25	0,00	0,00	59,50	0,00	115,95	56,45	59,50
2013	9,82	4,88	0,00	0,00	62,11	0,00	76,81	14,70	62,11
2014	11,74	7,35	0,00	0,00	65,71	0,00	84,80	19,09	65,71
2015	15,53	8,11	0,00	0,00	58,79	0,00	82,43	23,64	58,79
2016	17,62	0,01	0,00	0,00	70,42	0,00	88,05	17,63	70,42

Rajec – vývoj odpadov (t)

	Materiálovo	Energeticky	Iné R	Spaľovaním	Skládkovaním	Iné D	Spolu	R	D
2011	157,39	10,20	0,00	0,00	2333,13	0,00	2500,72	167,59	2333,13
2012	435,56	114,30	0,00	0,00	2086,33	0,00	2636,19	549,86	2086,33
2013	377,12	31,39	0,00	0,00	1697,23	0,00	2105,74	408,51	1697,23
2014	205,42	0,00	0,00	0,00	1698,28	0,00	1903,70	205,42	1698,28
2015	201,81	0,00	0,00	0,00	2059,22	0,00	2261,03	201,81	2059,22
2016	303,911	0,00	0,00	0,00	1641,03	0,00	1944,94	303,91	1641,03

Zriadený zberný dvor v Rajci je občanom k dispozícii od pondelka do soboty vo vyhradenom pracovnom čase. Rovnako v obci je zriadená aj čistiareň odpadových vôd.

6.5.Radónové riziko

Určenie radónového rizika vychádza z vyhodnotenia distribúcie hodnôt objemovej aktivity radónu (^{222}Rn) v pôdnom vzduchu a priepustnosti zemín a hornín pre plyny vo vertikálnom profile do úrovne predpokladaného zakladania stavieb, resp. do úrovne očakávaného kontaktu budova - podlažie. Na záujmovej lokalite nebol vykonaný radónový prieskum.

Radónové riziko sa v Žilinskom kraji pohybuje prevažne v kategóriách nízke až stredné, len na severnom okolí Žiliny, pri Budatíne je zistený vysoký stupeň radónového nebezpečenstva.

6.5.Hluk

Z hľadiska typov zdrojov hluku, ktoré sa vyskytujú v okolí záujmového územia rozlišujeme hluk z povrchovej ťažby a úpravy dolomitov, mobilných zdrojov pozemnej dopravy.

Navrhovaná zmena činnosti je situovaná východne cca 2 km od obytnej časti obce Veľká Čierna a cca 5 km od obytnej časti mesta Rajec vo využívanom lome Veľká Čierna. Lom Veľká Čierna susedí na západe za cestou II/517 s prevádzkou kameňolomu Baranová a vo vzdialenosti 650 m v smere na juh v členitej lesnej krajine s kameňolomom Rajec. S výnimkou západnej strany dobývací priestor Veľká Čierna I susedí s lesnými porastmi JPRL 2366a, 2366b, 3362 a 2367, ktoré sú súčasťou LHC Rajecké Teplice.

Záujmové územie je súčasťou územia s funkčným využitím pre plochy povrchovej ťažby a úpravy kameňa. Pre danú kategóriu územia (IV. Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov) sú najvyššie prípustné ekvivalentné hladiny hluku vo vonkajšom priestore stanovené podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných

hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov v hodnotách 70 dB pre dennú dobu, 70 dB pre večer a 70 dB pre noc (22:00-06:00).

Tab.č. 15 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

Kateg. Územia	Opis chráneného územia	Ref. čas. inter.	Prípustné hodnoty (dB)				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov
			Pozemná a vodná doprava b)c)	Železničné dráhy c)	Letecká doprava		L _{Aeq,p}
					L _{Aeq,p}	L _{Asmax,p}	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom, napr. kúpeľné miesta ¹⁰ kúpeľné a liečebné areály).	deň	45	45	50	-	45
		večer	45	45	50	-	45
		noc	40	40	40	60	40
			L _{Aeq,p}	L _{Aeq,p}			
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov ^d vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území.	deň	50	50	55	-	50
		večer	50	50	55	-	50
		noc	45	45	45	65	45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí ^a diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk ^{9,11} , mestské centrá.	deň	60	60	60	-	50
		večer	60	60	60	-	50
		noc	50	55	50	75	45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov.	deň	70	70	70	-	70
		večer	70	70	70	-	70
		noc	70	70	70	95	70

Poznámky k tabuľke:

- Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén. Ak ide o sezónne zariadenia, hluk sa hodnotí pri podmienkach, ktoré je možné pri ich prevádzke predpokladať.
- Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy.
- Zastávky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovišťa taxislužieb určené iba na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.
- Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania (napríklad školy počas vyučovania).

1.7 V pracovných dňoch od 7.00 do 21.00 h a v sobotu od 8.00 do 13.00 h sa pri hodnotení hluku zo stavebnej činnosti vo vonkajšom prostredí stanovuje posudzovaná hodnota pripočítaním korekcie $K = (-10)$ dB k ekvivalentnej hladine A zvuku v uvedených časových intervaloch.

V týchto časových intervaloch sa neuplatňujú korekcie podľa tabuľky č. 20.

1.8 Ak hladina hluku z iných zdrojov podľa tabuľky č. 20 prekračuje prípustnú hodnotu a vzniká spolupôsobením viacerých zdrojov hluku rôznych prevádzkovateľov, posudzovaná hodnota pre jednotlivých prevádzkovateľov sa určuje s pripočítaním korekcie $K = +3$ dB pri dvoch prevádzkovateľoch alebo $K = +5$ dB pri troch a viacerých prevádzkovateľoch.

1.9 Na základe stanoviska príslušného orgánu verejného zdravotníctva sa môžu umiestňovať nové budovy na bývanie a budovy vyžadujúce tiché prostredie okrem škôl, škôlok, nemocničných izieb a účelovo podobných budov aj v území, kde hluk z dopravy prekračuje hodnoty uvedené v tabuľke č. 20 pre kategóriu územia II, alebo v území, kde takéto prekročenie je možné v budúcnosti očakávať,

a) ak sa vykonávajú opatrenia na ochranu ich vnútorného prostredia,

b) ak posudzovaná hodnota hluku z dopravy v primeranej časti priľahlého vonkajšieho prostredia budovy na bývanie alebo oddychovej zóny v blízkosti budovy na bývanie neprekročí prípustné hodnoty uvedené v tabuľke č. 20 pre kategóriu územia III o viac ako 5 dB.

1.10 Ak sa umiestňujú administratívne budovy alebo iné budovy s pracoviskami vyžadujúcimi tiché prostredie v kategórii územia IV podľa tabuľky č. 20, prípustné hodnoty pre hluk z dopravy a hluk z iných zdrojov pred oknami určenými k vetraniu pracovísk s trvalým pobytom osôb sú $L_{Aeq, p} = 65$ dB pre deň, večer a noc.

Pripravovaná zmena činnosti je navrhovaná v existujúcom dobývacom priestore Veľká Čierna I, ktorý je dostatočne izolovaný od obytnej časti obce Veľká Čierna a od 5 km vzdialeného mesta Rajec. Konfigurácia a zalesnenie okolitého terénu eliminujú akustické pôsobenie hluku, ktoré súvisí s navrhovanou zmenou v ťažbe dolomitov. Z dlhodobého hľadiska vykonávanie ťažby dolomitov v DP Veľká Čierna I nebude významným zdrojom hluku pre vzdialené sídelné útvary obce Veľká Čierna a mesto Rajec.

6.6. Rastlinstvo a živočíšstvo

Navrhovaná zmena činnosti je situovaná v existujúcom dobývacom priestore Veľká Čierna I cca 2 km východne od obytnej časti obce Veľká Čierna a cca 5 km od obytnej časti mesta Rajec vo využívanom lome Veľká Čierna. Lom Veľká Čierna susedí na JZ za cestou II/517 s prevádzkou kameňolomu Baranová a vo vzdialenosti 650 m v smere na juh v členitej lesnej krajine s kameňolomom Rajec. S výnimkou západnej strany dobývací priestor Veľká Čierna I susedí s hospodárskymi lesnými porastmi JPRL 2366a, 2366b, 3362 a 2367, ktoré sú súčasťou LHC Rajecké Teplice.

Dobývací priestor Veľká Čierna I je súčasťou územia s funkčným využitím pre plochy povrchovej ťažby a úpravy kameňa.

Podľa fyto geografického členenia (J. Futák, in Atlas SSR, 1980) sa dotknuté územie nachádza v oblasti západokarpatskej flóry (*Carpathicum occidentale*), obvod predkarpatskej flóry (*Praecarpathicum*) a okresu Strážovské a Súľovské vrchy. V rámci fyto geograficko-vegetačného členenia patrí predmetné územie do bukovej zóny (*Beech area*), kryštálicko-druhohotnej oblasti (*Cristalline-Mesozoic area*), južného podokresu Žilinskej kotliny (Plesník, in Miklós et al., 2002).

Z hľadiska potenciálnej prirodzenej vegetácie (Maglocký, in Miklós et al., 2002) sú pre riešené územie charakteristické bukové lesy na vápencových a dolomitových podložiach (*Calciphilous beech forests*) s typickými zástupcami (*Cephalanthero-Fagenion*) ako buk lesný (*Fagus silvatica*), borovica lesná (*Pinus silvestris*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), (*Rhamnus carptica*), lazerník širokolistý (*Laserpitium latifolium*), (*Hordelimus europaeus*), vtáčia prilba biela (*Cephalanthera domasonium*), vtáčia prilba červená (*Cephalanthera rubra*). V blízkosti sa nachádzajú bukové a jedľovo-bukové lesy (*Denntario glandulosae-Fagetum*) s charakteristickými druhmi buk lesný (*Fagus silvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jedľa biela (*Abies alba*), zubačka žľaznatá (*Dentaria glandulosa*), zubačka deväťlistá (*Dentaria enneaphyllos*).

V údolí bezmenného potoka, ktorý sa nachádza mimo hodnoteného lomu vo vzdialenosti cca 1000 m, uplatňuje sa biotop jaseňovo-jelšových podhorských lužných lesov z charakteristickým drevinovým zložením: Jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jelša sivá (*Alnus incana*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), vŕba krehká (*Salix fragilis*), z krov baza čierna (*Sambucus nigra*), (*Viburnum opulus*), krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*), škarda močiarna (*Crepis padulosa*), jarmanka väčšia (*Astrancia major*), túžobník brestovitý (*Filipendula ulmaria*), žihľava dvojdomá (*Urtica dioica*) pod.

Z hľadiska vertikálnej členitosti patrí dotknuté územie do 4. lesného vegetačného stupňa – bukového, lesné porasty v okolí lomu patria do hospodárskeho súboru lesných typov, (HSLT), svieže bučiny (410) a extrémne vápencové bučiny (401).

Pôvodný prirodzený les sa v priamo dotknutom území nezachoval; v minulosti bol premenený na borovicové lesy. V širšom území pohorí sa zachovali listnaté lesy blízke prirodzenému charakteru. Z nelesných biotopov sú v okolí zastúpené prevažne trvalé trávne porasty sekundárnych lúk a pasienkov.

Podľa zoogeografického členenia paleoarktu pre terestrický biocyklus (Jedlička, L., Kalivodová, E., in Miklós et al., 2002) je územie zaradené do paleoarktu, eurosibírskej podoblasti (*Eurosibirian subregion*), podkarpatského úseku (*Subcarpathian district*) provincie listnatých lesov (*broad-leaved forests province*). V rámci zoogeografického členenia limnického biocyklu (Hensel, K., Krno, I., in Miklós et al., 2002) je riešené územie zaradené do podunajského okresu (*Danubian area*) stredoslovenskej časti (*Central Slovakian section*), Pontokaspickej provincie (*Ponto-Caspian province*).

Z pohľadu živočíšnych regiónov (Čepelák, J., in Atlas SSR, 1980), oblasť sa nachádza vo vnútornom obvode Západných Karpát, v západnom okrsku s charakteristickým zástupcom druhov listnatých lesov západoeurópskych ako je bystruša (*Alophora aurigera*) a druhom tajgovým, boreomontánnym ako je bystruša (*Eurithia vivida*).

V minulosti územie pokrývali súvislé lesy tvorené prevažne bukovými, jedľovo-bukovými porastami, ktoré boli v priebehu minulých storočí na časti územia odlesnené. Na týchto plochách vznikali pasienky a orná pôda. Mozaikovitá štruktúra krajiny so striedajúcimi sa lesmi, pasienkami, poliami a remízkami podmienila vznik charakteristických zoocenóz. Rastlinné spoločenstvá, geografická poloha, klíma a činnosť človeka mali rozhodujúci význam pri formovaní živočíšnych spoločenstiev. Z ekologického hľadiska v širšom území prevládajú druhy viazané na rôzne lesné spoločenstvá a ďalšiu rozsiahlu skupinu tvoria druhy viazané na lúčne a pasienkové biotopy.

Na samotnej ťažbovej ploche lomu, ktorá je tvorená obnaženou materskou horninou (dolomitom) sú veľmi chudobné živočíšne spoločenstvá. Na plochu prenikajú z okolitých lesných porastov a lúk, a zastúpené predovšetkým bežnými druhmi ako napr. z triedy plazov jaštericou obyčajnou (*Lacerta agilis*), slepúchom obyčajným (*Anguis fragilis*), z triedy vtákov žltouchvostom domovým (*Phoenicurus ochruros*), červienkou obyčajnou (*Erithacus rubecula*),

z triedy cicavcov hrdziakom hôrnym (*Clethrionomys glareolus*), ryšavkou obyčajnou (*Apodemus silvaticus*), penicou čiernohlavou (*Sylvia atricapilla*), pinkou obyčajnou (*Fringilla coelebs*), viaceré druhy sýkoriek (rod *Parus*) a drozdov (rod *Turdus*), piskorom obyčajným (*Sorex araneus*), kunou lesnou (*Martes martes*), zajacom poľným (*Lepus europaeus*), líškou obyčajnou (*Vulpes vulpes*), srncom hôrnym (*Capreolus capreolus*) a pod.

Lokalita pre navrhované rozšírenie rozlohy ťažobného priestoru v existujúcom dobývacom priestore v podstatnej časti pozostáva z lesných pozemkov s lesnými porastmi hospodárskeho a ochranného lesa. Vzhľadom na silný antropický tlak na priemyselne využívaný krajinný priestor a pozmenené prírodné podmienky sa v záujmovom území vyskytuje človekom vytvorený a ovplyvňovaný biotop a lesné biotopy. Druhovým zastúpením sa jedná o boriny a bučiny s ihličnanmi.

Antropogénne biotopy

Sú to biotopy človekom vytvorené alebo ovplyvňované. Porasty prirodzenej vegetácie sú niekedy úplne nahradené synantropnou vegetáciou ako výsledok urbanizácie a industrializácie.

Na záujmovej lokalite sa takéto spoločenstvá vyskytujú v podobe ruderalnej vegetácie, na biotopoch opustených a nevyužívaných plôch, v blízkosti pozemných komunikácií a na násypových biotopoch.

Fytocenológia: Dominujú tu spoločenstvá zo zväzov *Sisymbrium officinalis*, *Atriplicion nitentis*, *Malvion neglectae*, *Eragrostio* – *Polygonium arenastri*.

Druhové zloženie, flóra: Vegetačné spoločenstvá rastú na vysychavých a suchých antropogénnych stanovištiach. Sú to prvé spoločenstvá vznikajúce na obnažených plochách v okolí intravilánov obcí, napr. z druhov tu rastú: *Ambrosia*, *Artemisia absinthium*, *Atriplex sagittata*, *Bromus inermis*, *Carduus acanthoides*.

Živočíšne spoločenstvá, fauna: myš domová (*Mus musculus*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), jež východoeurópsky (*Erinaceus europaeus*). Z vtákov: beloritky obyčajné (*Delichon urbica*), žltouchvosty domové (*Phoenicurus ochruros*) a vzácné mucháre sivé (*Muscicapa striata*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), sýkorka veľká (*Parus major*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), zriedkavo netopiere, zelinky obyčajné (*Carduelis chloris*), stehlíky konôpkare (*Carduelis cannabina*), drozdy čierne (*Turdus merula*) a hrdličky záhradné (*Streptopelia decaocto*).

Druhovo sa jedná o chudobné synantropné rastlinné spoločenstvá a druhovo málo početné živočíšne spoločenstvá synantropného typu.

Lesné biotopy

Severnú, východnú a južnú hranicu medzi DP Veľká Čierna I a voľnou lesnou krajinou tvoria bukové alebo zmiešané (dub, jedľa, smrek, borovica, javory) lesy s prevahou buka na strmých skalnatých svahoch s rendzinovými pôdami na podloží karbonátových hornín budovaných z vápencov, dolomitov, travertínov a vápnitých flyšov. Lesné typy Dealpínska dubová bučina, Prilbicová bučina na vápencoch. V bylinnej vrstve sa mozaikovito uplatňujú druhy rôznych ekologických skupín – lesostepné vápnomilné, mezotrofné, ale aj oligotrofné druhy a prvky kvetnatých bučín.

Navrhovaná zmena vo výrobe dolomitov svojím situovaním nespôsobuje nový záber plôch mimo existujúci dobývací priestor.

6.7.Environmentálne záťaž

Za environmentálnu záťaž sa považuje také znečistenie podzemnej vody, pôdy a horninového prostredia, ktoré presahuje stanovené kritériá pre koncentráciu znečisťujúcich látok

ustanovených v právnych predpisoch. Pritom stačí, aby bola prekročená miera kritérií jednej znečisťujúcej látky v uvedených zložkách životného prostredia.

Tab. č. 16 Prehľad environmentálnych záťaží (ďalej len EZ)

Obec	Počet lokalít vrátane pravdepodobných EZ	Počet sanovaných/rekultivovaných lokalít
Rajec	1	0
Veľká Čierna	0	0

(Zdroj: SAŽP 2020)

Podľa registra environmentálnych záťaží sa v dotknutom území navrhovanej činnosti nevyskytujú environmentálne záťaže. V širšom okolí sa nachádza pravdepodobná environmentálna záťaž:

- SK/EZ/ZA/1059 ZA (010) Rajec – bývalá riadená skládka TKO - Baranová (cca 0,5 km JV smerom).

6.8. Zdravotný stav obyvateľstva

Kvalita životného prostredia, ekonomická a sociálna situácia, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti a výživové návyky sú hlavné faktory ovplyvňujúce zdravotný stav obyvateľstva. Rizikové faktory sú jednak špecifické pre každé ochorenie, ale na druhej strane, mnoho ochorení má rovnaké rizikové faktory. V niektorých prípadoch faktor môže byť pre jedno ochorenie rizikový a pre druhé ochranný. Spoločné pre tieto rizikové faktory je vlastnosť, že sa vyskytujú v definovanom prostredí, ktoré buď podporuje ich prítomnosť, a tým umožňuje ich pôsobenie, alebo sa snaží ich prítomnosti zabrániť. Prostredie sa tým stáva jedným z hlavných determinantov zdravia. Samozrejme, ide o široko chápané prostredie a nie len o životné prostredie. Determinanty zdravia sú teda také vlastnosti a ukazovatele, ktoré ovplyvňujú prítomnosť a rozvoj rizikových faktorov ochorení. Najznámejšie skupiny determinantov zdravia sú demografické a biologické determinanty (vek, pohlavie, národnosť, atď.), socio-ekonomické determinanty (životný štýl, vzdelanie, zamestnanie, sociálne kontakty, atď.), prostredie (životné aj pracovné) a zdravotníctvo.

Dobrá kvalita životného prostredia človeka, výrazne ovplyvňujúca jeho zdravie, je súhrnom dobrej kvality ovzdušia, vody i potravín. Na udržanie rovnováhy v organizme je však okrem toho potrebné optimálne zužitkovanie prijímaných látok, ako aj harmonický vzťah k prostrediu, čo vyžaduje psychickú vyrovnanosť a zdravý životný štýl.

Základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života pri narodení. Medzi ďalšie ukazovatele zaradujeme celkovú úmrtnosť, dojčenskú a novorodeneckú úmrtnosť, štruktúru príčin smrti a ďalšie.

Pôrodnosť a úmrtnosť sú dva hlavné demografické procesy, ktoré významne ovplyvňujú populačný vývoj.

Ukazovateľ: Stredná dĺžka života pri narodení

Dôležitým ukazovateľom je stredná dĺžka života pri narodení, ktorá vyjadruje počet rokov, ktorých sa dožije novorodenec za predpokladu zachovania úmrtnostnej situácie v období jej výpočtu. Od roku 1970 do roku 2016 sa stredná dĺžka života v SR zvýšila u mužov zo 66,7 na 73,71 a u žien zo 72,9 na 80,41 rokov. I napriek tomu predĺženie strednej dĺžky života pri narodení tento ukazovateľ nedosiahol hranicu európskeho priemeru. V rámci okresov

Žilinského kraja boli zaznamenané v okrese Žilina vyššie hodnoty strednej dĺžky života u mužov aj u žien.

Tab. č. 17 Stredná dĺžka života pri narodení za rok 2012-2016

Územie	Muži e^M_0	Ženy e^Z_0
okres Žilina	73,23	80,30
Žilinský kraj	72,70	80,66
Slovenská republika	73,71	80,41

(ŠÚ SR, RegDat 2016)

Ukazovateľ: Pôrodnosť (natalita)

Pôrodnosť a úmrtnosť predstavujú základné zložky reprodukcie, tzn. náhrady zomretých osôb živonarodenými deťmi. V roku 2017 sa v Slovenskej republike narodilo 57 969 živých detí (o 412 viac ako v roku 2016) a zomrelo 53 914 osôb (o 1 563 menej). Živorodenosť sa zvýšila na 10,66 ‰ a úmrtnosť dosiahla hodnotu 9,915 ‰. V roku 2017 sa v Žilinskom kraji živonarodilo spolu 7 350 detí, v tom 3 712 chlapcov a 3 638 dievčat. Počet živonarodených 7 350 detí, predstavuje 10,67 živonarodených detí na 1 000 obyvateľov.

Z nižšie uvedenej tabuľky vyplýva, že najvyššia pôrodnosť bola za sledované obdobie v obci Veľká Čierna v roku 2009, kedy bolo živonarodených 5 detí (počet narodených na 1 000 obyvateľov je 14,451 ‰) a v obci Rajec v roku 2017, kedy bolo živonarodených 72 detí (počet narodených na 1 000 obyvateľov je 12,356 ‰). V okrese Žilina bola najvyššia pôrodnosť v roku 2011 a najnižšia v roku 2007. Za rok 2011 je hodnota živonarodených na 1 000 obyvateľov v okrese Žilina 11,617 ‰.

Tab. č. 18 Natalita v období 2009 – 2017 (v ‰)

Územie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Veľká Čierna	14,451	2,793	8,403	13,928	5,682	2,849	11,236	14,006	5,634
Rajec	9,229	9,71	11,445	9,007	9,697	9,165	6,285	9,759	12,356
Okres Žilina	11,108	10,696	11,617	10,9	10,567	10,103	10,904	11,09	11,091
Žilinský kraj	11,109	10,917	11,324	10,454	10,075	9,905	10,308	10,611	10,642
SR	11,301	11,126	11,267	10,274	10,13	10,158	10,256	10,6	10,66

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2017)

V súčasnosti prevláda trend starnutia populácie a nižšej pôrodnosti. Je možné uvažovať s rastom počtu obyvateľov predovšetkým pri posilnení migrácie smerom do obce. V prípade prisťahovania nových obyvateľov, predovšetkým mladých rodín, by v budúcnosti mohlo dôjsť k ďalšiemu zlepšeniu demografického profilu obce a zabezpečeniu stabilnej základne pre dlhodobý rast počtu obyvateľov prirodzenou cestou.

Ukazovateľ: Celková úmrtnosť (mortalita)

Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí nielen od ekonomických, kultúrnych, životných a pracovných podmienok, ale bezprostredne ju ovplyvňuje veková štruktúra obyvateľstva.

Starnutie populácie sa odráža tiež v náraste úmrtnosti, ktorá sa v období rokov 2009 až 2017 v obci Veľká Čierna pohybovala od 2 zomretých v rokoch 2012, 2013 až po 7 zomretých

v roku 2017 a v obci Rajec sa pohybovala od 42 zomretých v roku 2012 až po 52 zomretých v roku 2016. V okrese Žilina sa počet zomretých na 1 000 obyvateľov pohybuje od 9,339 ‰ (rok 2014) do 9,992 ‰ (rok 2016). V období rokov 2009 až 2017 sa priemerná hodnota celkovej úmrtnosti v obci Veľká Čierna pohybuje na úrovni 4 ľudia za rok a v obci Rajec 50 ľudí za rok, v okrese Žilina je priemerná hodnota úmrtnosti na úrovni 1 500 ľudí za rok. Nepriaznivým javom v obci Veľká Čierna je vysoká úmrtnosť, ktorá bola (v roku 2017) 19,718 ‰ a v obci Rajec vysoká úmrtnosť bola (v roku 2016) 9,93 ‰, čo v prípade obce Veľká Čierna je vysoko nad úrovňou celoslovenského priemeru pohybujúceho sa okolo hodnoty 10 ‰.

Tab. č. 19 Mortalita v období 2009 – 2017 (v ‰)

Územie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Veľká Čierna	17,341	8,38	11,204	5,571	5,682	8,547	-	8,403	19,718
Rajec	7,746	7,406	8,2	7,138	7,826	9,504	9,512	9,93	9,267
Okres Žilina	9,938	9,435	9,595	9,796	9,961	9,339	9,847	9,992	9,896
Žilinský kraj	9,543	9,435	9,21	9,382	9,498	9,163	9,695	9,501	9,692
SR	9,768	9,843	9,617	9,701	9,625	9,477	9,928	9,641	9,915

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2017)

Z hľadiska pohlavia je pre Slovenskú republiku, podobne ako pre väčšinu krajín, charakteristická mužská nadúmrtnosť. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré prispievajú k rastu úmrtnosti na Slovensku patrí aj vysoká spotreba tabaku a rastúci podiel ľudí s nadváhou a obezitou.

Ukazovateľ: Dojčenská a novorodenecká úmrtnosť

Ukazovateľom hygienickej a kultúrnej úrovne života obyvateľstva a meradlom zdravotníckej starostlivosti je novorodenecká úmrtnosť (podiel novorodencov, ktorí zomierajú do 28 dní od narodenia) a dojčenská úmrtnosť (počet novorodencov zomretých do 1 roka života na 1000 živonarodených detí). Z dlhodobejšieho hľadiska možno pozitívne hodnotiť vývoj dojčenskej a novorodeneckej úmrtnosti, úrovňou ktorej sa začíname približovať k vyspelým európskym krajinám.

Celkovo pozitívne možno hodnotiť vývoj dojčenskej úmrtnosti, keď v SR došlo k jej poklesu z 5,774 ‰ v roku 2014 na úroveň 4,537 ‰ v roku 2017. Obdobná situácia je aj v prípade novorodeneckej úmrtnosti, keď bol zaznamenaný pokles na 2,622 ‰ v roku 2017 oproti 3,307 ‰ v roku 2014.

Tab. č. 20 Novorodenecká a dojčenská úmrtnosť

Územie	Novorodenecká úmrtnosť v ‰				Dojčenská úmrtnosť v ‰			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Veľká Čierna	-	-	-	-	-	-	-	-
Rajec	-	-	-	-	-	-	-	-
Okres Žilina	4,45	3,529	2,88	1,15	5,722	4,118	2,88	1,725
SR	3,307	3,255	2,867	2,622	5,778	5,126	5,403	4,537

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2017)

V období sledovaných štyroch rokov (2014 – 2017) nie sú uvedené žiadne údaje pre dojčenskú a novorodeneckú úmrtnosť v obci Veľká Čierna a Rajec. Novorodenecká a dojčenská úmrtnosť v okrese Žilina dosahovala za sledované obdobie nízke hodnoty, okrem roku 2014, kedy dojčenská úmrtnosť vykazovala 5,772‰, to isté sa týkalo zvýšenej novorodeneckej úmrtnosti na úrovni 4,45 ‰.

Štruktúra úmrtnosti

V úmrtnosti podľa príčin smrti dominuje v okrese Žilina ako aj v obci Veľká Čierna a Rajec úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca, keď v roku 2013 v SR zomrelo na túto príčinu 26 190 osôb, z toho 804 v okrese Žilina a konkrétne 2 osoby v obci Veľká Čierna a 24 osôb v obci Rajec. Dôležitým ukazovateľom je aj úmrtnosť na nádory, keď na túto príčinu v okrese Žilina v roku 2013 zomrelo 414 osôb a choroby dýchacej sústavy, kedy bol počet úmrtí v okrese 107 osôb. Ďalšími skupinami v poradí najčastejších príčin úmrtia sú choroby tráviacej sústavy, poranenia, otravy a vonkajšie príčiny.

Tab. č. 21 Zomretí podľa vybraných skupín chorôb k 31.12.2013 (počet)

Územie	Choroby obehovej sústavy	Nádory	Poranenia, otravy, vonkajšie príčiny	Choroby dýchacej sústavy
Veľká Čierna	2	0	0	0
Rajec	24	10	4	2
Okres Žilina	804	414	62	107
SR	26 190	13 355	2 826	3 466

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2013)

6.9. Syntéza hodnotenia súčasného stavu kvality životného prostredia

Environmentálna regionalizácia SR na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov vymedzuje päť stupňov kvality životného prostredia (SAŽP 2016). Záujmová lokalita sa nachádza v Strážovskom regióne 1. environmentálnej kvality.

Regióny 1. environmentálnej kvality pokrývajú predovšetkým prostredie vysokej kvality (1. stupeň), pričom najmä v ich okrajových, niekedy aj centrálnych častiach sa môže vyskytnúť prostredie vyhovujúce (2. stupeň). Lokálne sú prítomné v regiónoch 1. environmentálnej kvality aj enklávy prostredia mierne narušeného (3. stupeň), spravidla najčastejšie v blízkosti väčších sídelných zoskupení.

Predchádzajúce analýzy jednotlivých zložiek životného prostredia, ktoré vychádzajú z úrovne vyššej krajinno-priestorovej jednotky korešpondujú s environmentálnou regionalizáciou územia Slovenska (SAŽP 2016). Pokiaľ na základe vykonaných analýz abiotických, biotických a socioekonomických podkladov o území vytvoríme zjednodušený model krajinno-ekologického komplexu na úrovni záujmového priestoru získame homogénny priestorový areál (typ KEK) s rovnakými krajinnoekologickými vlastnosťami.

Identifikované typy krajinnoekologických komplexov (typ KEK) na záujmovej lokalite:

- KEK „A“ - polygón poľnohospodárskych pozemkov,
- KEK „B“ - polygón ťažby nerastu,
- KEK „C“ - polygón lesného porastu,

- KEK „D“ - polygón komunikácií.

Na základe interpretácie vlastností krajinnoeekologického komplexu a požiadaviek navrhovanej zmeny činnosti môžeme identifikovať environmentálne problémy a limity (hmotné a nehmotné prvky) vo vzťahu k známym rizikám, ktoré navrhovaná zmena činnosti predstavuje.

Súčasný environmentálny problémy v širšom území navrhovanej zmeny činnosti:

Abiotický komplex krajiny

- Znečistenie povrchových vôd (vodný tok Rajčanka).
- Znečistenie ovzdušia (v línii komunikácie II. triedy, lokálne kúreniská spaľovanie tuhých palív, priemyselné činnosti, banská činnosť).

Biotický komplex krajiny

- Eutrofizácia povrchových vôd (zmeny vo vodných ekosystémoch).
- Úbytok prirodzených biotopov.

Socioekonomický komplex krajiny

- Zvýšená hladina hluku z cestnej dopravy.
- Zdravotné účinky zvýšenej hladiny hluku na obyvateľstvo (cestná doprava).
- Zdravotné účinky znečisťujúcich látok v ovzduší (TZL) na obyvateľstvo.
- Úroveň občianskej vybavenosti.

Identifikované limity (vyplývajúce z legislatívy) vo vzťahu k známym vplyvom, ktoré navrhovaná zmena činnosti predstavuje:

- Kvalita vôd podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
- Kvalita ovzdušia podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší.
- Ochrana verejného zdravia podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov.
- Hladina hluku vo vonkajšom priestore stanovená podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
- Radónové riziko - vyhláška MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.
- Nakladanie s odpadmi stanovené podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.
- Nakladanie s odpadmi stanovené podľa VZN Mesta Rajec a obce Veľká Čierna.
- Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.
- Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

Identifikované krajinné-ekologické a technické limity:

- Ochranné pásmo lesa, využitie tohto územia vyžaduje súhlas orgánov štátnej správy lesného hospodárstva.
- Funkčné využitie lokality podľa rozhodnutia Banského úradu Prievidza.

Vzhľadom na rozsah identifikovaných limitov vyskytujúcich sa v dotknutom území a skutočnosť, že krajinný priestor prepojený s najbližším okolím nepredstavuje územie, v ktorom by navrhovaná činnosť bola vylúčená alebo územie so synergickým efektom

nepriaznivých faktorov možno konštatovať, že územie je vhodné pre navrhovanú zmenu v ťažbe a výrobe dolomitov v existujúcom dobývacom priestore Veľká Čierna I.

Navrhovaná činnosť vzhľadom na svoj charakter významne nezvyšuje zaťaženie jednotlivých zložiek životného prostredia do takej miery, že by spôsobovala prekročenie environmentálnych noriem kvality životného prostredia.

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov

Výhradné ložisko dolomitov, na ktorom je vyčlenený súčasný DP Veľká Čierna I. bolo určené Osvedčením o výhradnom ložisku Veľká Čierna - Petrová, č. 60/16-5022/91, por.č. 2, ktoré vydal Slovenský geologický úrad Bratislava, dňa 25.03.1991. Následne bolo určené chránené ložiskové územie Veľká Čierna I., Rozhodnutím č. 2829/63/Bu-Oz/1991, ktoré vydal OBÚ v Banskej Bystrici, dňa 08.01.1992. V roku 1995 bol určený dobývací priestor Rozhodnutím o určení dobývacieho priestoru Veľká Čierna I., č.2853/1994, ktoré vydal OBÚ v Banskej Bystrici, dňa 02.06.1995. Hranice chráneného ložiskového územia Veľká Čierna I., tvoria na povrchu uzavretý nepravidelný šesť uholník s rozlohe 172 896 m², ktoré sú takmer totožné s hranicami dobývacieho priestoru Veľká Čierna I., ktorý tvorí na povrchu uzavretý nepravidelný sedem uholník s rozlohe 177 247,5 m².

Lom Rajec má vybudované technologické, administratívne a sociálne zázemie.

Prevádzky ťažby

V DP Veľká Čierna I sa vykonáva ťažba dolomitov podľa súčasného plánu otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu. Navrhovaná zmena ťažby vyplynula z postupnosti ťažby a zámeru dosiahnuť hranice určeného DP Veľká Čierna I.

Postupnou realizáciou navrhovaných zmien dôjde k plošnému rozšíreniu povrchovej ťažby nerastu v celom určenom dobývacom priestore Veľká Čierna I.

Postupnosť zmeny činnosti v dobývacom priestore je rozdelená časovo a plošne na etapu do 31.12.2025 a etapu po 31.12.2025.

Zmena činnosti v dobývacom priestore v etape do 31.12.2025

Navrhovaná činnosť Plánom otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025 rieši rozšírenie plochy doteraz povolenej činnosti o 20 002 m², východným smerom do k. ú. Rajec, od hranice v súčasnosti povolenej činnosti.

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape po 31.12.2025

Po ukončení ťažobných prác po 31.12.2025, bude stav zásob dolomitov na ložisku Veľká Čierna – Petrová, v hraniciach dobývacieho priestoru Veľká Čierna I. k 31.12.2025 ponížený maximálne o 1 400 000 t dolomitov, t.j. maximálne do 200 000 t ročne, v nadväznosti na predchádzajúce Plány OPD a stav zásob k 31.12.2025 bude minimálne 6 060 000 t.

Pre ťažobné účely podľa plánu OPD bude potrebné v rámci otvárkových a prípravných prác vykonať odlesnenie a skrávkové práce na novom zábere územia, na parcelách C-KN v k.ú. Rajec, parc. č. 2757, 2752/1 a v k.ú. Veľká Čierna C-KN parc. č. 791/1 vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré je potrebné vyňať z plnenia funkcií lesa na celej ich ploche 7,27 ha so zachovaním 4 m širokého ochranného pásma od susedných pozemkov.

Vzhľadom na prevádzkové a technologické podmienky ťažby dolomitov (množstva dopravných a ťažobných strojov, kvalitu ťaženého nerastu, technológiu výroby produktov

a požiadavky odberateľov) dôjde k postupnej ťažbe v rozšírených ťažobných priestoroch v určenom dobývacom priestore Veľká Čierna I.

V sekundárnej krajinskej štruktúre dotknutého územia zmenou v ťažbe a výrobe dolomitov v extraviláne obce Veľká Čierna a mesta Rajec dôjde k plošnému rozšíreniu povrchovej ťažby nerastu v dobývacom priestore Veľká Čierna I a pokračovaní v banskej činnosti v určenom dobývacom priestore Veľká Čierna I. Vzhľadom na skutočnosť, že pokračovanie banskej činnosti a úprava dolomitov sú situované v určenom dobývacom priestore možno konštatovať, že navrhovaná zmena činnosti je v území funkčne rezervovanom pre účely ťažobného priemyselného využitia a ťažba nerastu je regulovaná dobývacím priestorom Veľká Čierna I. Krajinná štruktúra a vzhľad krajiny sa v dotknutom krajinnom priestore zmení spoločensky akceptovaným spôsobom.

Zmena v ťažbe dolomitov v dobývacom priestore Veľká Čierna I a minulosti už posúdené činnosti (Lom Veľká Čierna I, zmena vo vykonávanej činnosti v plánovacom období 09.2013 – 12.2025) nepredstavuje pre dotknutú časť územia obce Veľká Čierna a mesta Rajec a jej obyvateľov významnú zmenu. V etape prípravných činností ťažby a výroby dolomitu sa vzhľadom na umiestnenie areálu lomu, kde je sústredená ťažba a výroba dolomitu krátkodobo nepriaznivo prejaví vo zvýšení frekvencie dopravy na miestnej účelovej komunikácii, ktorá sa však kapacitne významne neprejaví na ceste II/517 a blízkom rozdelení smerov na križovatke s cestou I/64 v smere na Žilinu alebo Prievidzu.

Navrhovaná zmena činnosti neprinášajú do územia narušenie pohody a kvality života v blízkych obciach Veľká Čierna, Malá Čierna a mesta Rajec i vzhľadom na vzdialenosť určeného dobývacieho priestoru, konfiguráciu terénu a prirodzené bariéry v krajine a tiež skutočnosť uplatnenia vhodných environmentálnych postupov a technológií pri ťažbe, spracovaní a výrobe dolomitov.

Z hľadiska obslužnej dopravy pri bežnej prevádzke kameňolomu Veľká Čierna nedochádza k zvýšeniu frekvencie nákladných vozidiel za deň (celkovo 35 vozidiel/deň). Odvoz finálnych produktov prejaví najmä na miestnej účelovej komunikácii k lomu Veľká Čierna, vedľa ktorej sa však nenachádzajú rodinné domy. Komunikácia sa napája na cestu II. triedy č. 517.

Počas prevádzky objektov budú v dotknutom území prevládať priaznivé faktory pre obyvateľov blízkych obcí a miest v oblasti sociálno-ekonomickej (trvalé pracovné príležitosti) rast zamestnanosti, životnej úrovne a prekleňovanie pretrvávajúcich regionálnych rozdielov.

Priame vplyvy

Abiotický komplex krajiny

- Narušenie horninového prostredia, ktoré bude zodpovedať POPD 2025 a POPD po 2025.
- Ovplynvenie kvality ovzdušia tuhými znečisťujúcimi látkami (prašnosť), emisie z banských mechanizmov a dopravy.
- Ovplynvenie kvality ovzdušia znečisťujúcimi látkami z prevádzky stredného zdroja znečisťovania ovzdušia a mobilných zdrojov (automobilová doprava).

Biotický komplex krajiny

- Vplyvy na zoocenózu (prašnosť, hlučnosť) v etape prevádzky.
- Vplyvy na fytoocenózu (výrub lesného porastu, prašnosť, hlučnosť).
- Vplyvy na edafón (odstránenie humusovej pokrývnej vrstvy).

Socioekonomický komplex krajiny

- Ovplynvenie pracujúcej verejnosti.
- Ovplynvenie dopravy.
- Ovplynvenie služieb.

- Ovplyvnenie priemyslu .
- Ovplyvnenie zamestnanosti.

Nepriame vplyvy

Navrhovaná zmena v ťažbe a výrobe dolomitov je situovaná do existujúcej dobývacieho priestoru Veľká Čierna I, v katastrálnom území obce Veľká Čierna a mesta Rajec s vybudovanými inžinierskymi sieťami a areálovými komunikáciami. Vzhľadom na existujúcu infraštruktúru v území sa nepriame vplyvy na životné prostredie nepredpokladajú.

V dotknutom území boli na základe vykonaných prieskumov excerptie z dostupných publikácií (správa o kvalite životného prostredia SAŽP B. Bystrica, ÚPN mesta Rajec a ďalšie) identifikované environmentálne problémy, ktoré uvádzame v tabuľke č. 23. Opísané environmentálne problémy sú situované v dotknutom území a jeho najbližšom okolí dotknutých obcí Veľká Čierna a Rajec, mimo hlavné obytné zóny, v krajinnom priestore funkčne využívanom pre účely ťažby stavebného kameňa.

Významnosť environmentálnych problémov bola hodnotená v trojstupňovej škále:

1. nízka významnosť - environmentálne problémy s lokálnym dosahom,
2. stredná významnosť - environmentálne problémy s regionálnym dosahom,
3. vysoká významnosť - environmentálne problémy s národným dosahom.

Tab. č.22 Komplexné zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov v dotknutom území

Environmentálny problém	Zdroj, príčina	Významnosť
Znečistenie ovzdušia	Automobilová doprava v dotknutom území	Stredná
	Povrchová ťažba stavebného kameňa	Stredná
Hluk, vibrácie	Povrchová ťažba stavebného kameňa	Stredná

V dotknutom území navrhovanej zmeny činnosti (grafická príloha tohto oznámenia) boli na základe informácií poskytnutých od OÚ Žilina, SAŽP identifikované environmentálne problémy, ktoré sú ako bodové a líniové zdroje situované v krajinnom priestore s priemyselným využitím.

Tab. č.23 Komplexné zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov v dotknutom území

Environmentálny problém	Zdroj, príčina	Významnosť
Znečistenie ovzdušia	Stredné zdroje znečisťovania ovzdušia v dotknutom území – 3 lomy, automobilová doprava na ceste II/517	Stredná
Úbytok biotopov	Povrchová ťažba stavebného kameňa v dotknutom území – 3 lomy	Nízka
Hluk	Povrchová ťažba stavebného kameňa v dotknutom území – 3 lomy, automobilová doprava na ceste II/517	Stredná
Zmeny v krajinej štruktúre	Povrchová ťažba stavebného kameňa v dotknutom území – 3 lomy	Stredná

Na základe identifikovaných environmentálnych problémov v dotknutom území navrhovanej zmeny vykonávanej činnosti vrátane ich zdrojov a grafického určenia ich predpokladaného vplyvu a environmentálnych problémov dotknutého územia s predikciou pôsobenia vplyvov z navrhovanej činnosti je možné vysloviť predpoklad pôsobenia kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov v rôznych časových horizontoch s prihliadnutím na ich nezvratnosť (synergické vplyvy) na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Kumulatívne vplyvy v dotknutom území a jeho širšom okolí:

Tab. č. 24 Kumulatívne a súbežne pôsobiace vplyvy v dotknutom území a jeho širšom okolí

Kumulatívne environm. problémy	Zdroj negatívnych vplyvov v dotknutom území	Predikcia negatívnych vplyvov z navrhovanej činnosti
Emisie skleníkových plynov (klimatická zmena)	stredné zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	min. produkcia (z dopravy a technológie úpravy dolomitov)
Poškodenie ozónovej vrstvy	stredné zdroje, min. produkcia organických chemikálií s obsahom halogénov, freónov zlúčenín CL ₂ , F ₂	bez emisií organických chemikálií s obsahom halogénov, freónov zlúčenín CL ₂ , F ₂
Acidifikácia ovzdušia	stredné zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	min. produkcia (z dopravy a technológie úpravy dolomitov)
Acidifikácia povrchových vôd	stredné zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	min. produkcia (z dopravy a technológie úpravy dolomitov)
Acidifikácia povrchových pôd	stredné zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	min. produkcia (z dopravy a technológie úpravy dolomitov)
Prízemný ozón	min. produkcia obslužná doprava (vozidlá bez katalyzátorov)	min. produkcie nákladná automb. doprava a techn. zariadenia len s katalyzátormi
Eutrofizácia	Splaškové odpadové vody	neprodukuje techn. odpadové vody, splaškové odvádzané do akumul. nádrže a ČOV
Emisie do ovzdušia	stredné zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	produkcia emisií z ťažby a spracovania dolomitov, z dopravy a technológie úpravy dolomitov
Emisie do vôd	ČOV Rajec	neprodukuje techn. odpadové vody, splaškové vody odvádzané do akumul. nádrže a ČOV
Hluk v životnom prostredí	povrchová ťažba stavebného kameňa, líniový dopravný koridor II/517,	dobývacie priestory, účelové komunikácie, technológia spracovania dolomitov
Vibrácie	povrchová ťažba stavebného kameňa, líniový dopravný koridor II/517,	dobývacie priestory, účelové komunikácie, technológia spracovania dolomitov,

		nákladná aut.doprava
Zápach	-	neprodukuje zápach
Produkcia odpadov	odpady z priemyslu, komunálne odpady,	odpady z banskej činnosti, komunálne odpady,
Znečistenie pôdy	stredné zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	produkcia emisií z ťažby a spracovania dolomitov, z dopravy a technológie úpravy dolomitov
Rastlinstvo a živočíšstvo	stredné zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	produkcia emisií z ťažby a spracovania dolomitov, z dopravy a technológie úpravy dolomitov
Vplyvy na krajinu	Povrchová ťažba stavebného kameňa, líniový dopravný koridor II/517,	dobývacie priestory Veľká Čierna I, kameňolom Rajec, kameňolom Baranová
Vplyvy na obyvateľstvo (hluk, emisie, prašnosť, zápach, odpady)	stredné zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	nízke emisie TZL, hluku a vibrácií na okolie z kameňolomov, hluk z dopravy

Kumulatívne a súbežne pôsobiace (synergické) vplyvy v dotknutom území a jeho širšom okolí v skúmanom území teda pôsobenie viacerých faktorov súčasne (súbežne), ktoré znižujú kvalitu krajiny a kvalitu životného prostredia z hľadiska rôznych ukazovateľov (napr. štruktúry, stability a pod.).

Tab. č. 25 Kumulatívne a súbežne pôsobiace vplyvy v dotknutom území a jeho širšom okolí a príspevok negatívnych vplyvov z navrhovanej zmeny činnosti

Vplyvy	Zdroj vplyvov v dotknutom území	Predikcia negatívnych vplyvov z navrhovanej činnosti
Emisie do ovzdušia	stredný zdroj, obslužná doprava	produkcia emisií z ťažby a spracovania dolomitov, z dopravy a technológie úpravy dolomitov
Emisie do vôd	ČOV Rajec	neprodukuje techn. odpadové vody, splaškové vody odvádzané do akumul. nádrže a ČOV
Hluk v životnom prostredí	povrchová ťažba stavebného kameňa, líniový dopravný koridor II/517,	dobývací priestor Veľká Čierna I, účelová komunikácia, technológia spracovania dolomitov
Vibrácie	povrchová ťažba stavebného kameňa, líniový dopravný koridor II/517,	dobývací priestor, účelová komunikácia, technológia spracovania dolomitov, nákladná aut. doprava
Zápach	ČOV Rajec	neprodukuje zápach
Produkcia odpadov	odpady z priemyslu, komunálne odpady,	odpady z banskej činnosti, komunálne odpady,
Znečistenie pôdy	stredný zdroj znečisťovania	produkcia emisií z ťažby

	ovzdušia, obslužná doprava	a spracovania dolomitov v DP Veľká Čierna I, z dopravy a technológie úpravy dolomitov
Rastlinstvo a živočíšstvo	stredný zdroj znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	produkcia emisií z ťažby a spracovania dolomitov v DP Veľká Čierna I, z dopravy a technológie úpravy dolomitov
Vplyvy na krajinu	Povrchová ťažba stavebného kameňa, líniový dopravný koridor II/517,	dobývacie priestory Veľká Čierna I,
Vplyvy na obyvateľstvo (hluk, emisie, prašnosť, zápach, odpady)	stredný zdroj znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	nízke emisie TZL, hluku a vibrácií na okolie z dobývacieho priestoru Veľká Čierna I, hluk z dopravy v meste Rajec

Vzhľadom na rozsah identifikovaných limitov vyskytujúcich sa v dotknutom území a skutočnosť, že krajinný priestor prepojený s najbližším okolím nepredstavuje územie, v ktorom by bola navrhovaná činnosť vylúčená alebo výskyt citlivých alebo narušených oblastí (definovaných v § 29a zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení a podľa prílohy č. 10 k tomuto zákonu) možno konštatovať, že územie je vhodné pre navrhovanú zmenu činnosti: „Banská činnosť pre ložisko dolomitov lom Veľká Čierna I v rozsahu celého dobývacieho priestoru“.

Z hľadiska príspevku banskej činnosti v dobývacom priestore Veľká Čierna I k imisiám zo stredných zdrojov v dotknutom území (kameňolom, Rajec, kameňolom Baranová) možno konštatovať, že stredný zdroj znečisťovania ovzdušia – Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa spoločnosti Bekam s. r. o. prispievajú k znečisťovaniu ovzdušia v dotknutom území navrhovanej zmeny činnosti.

Predikcia vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov predmetnej činnosti sú graficky zobrazené v prílohe tohto oznámenia o zmene na strane č. 81 (Príloha: Predikcia vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov činnosti „Banská činnosť pre ložisko dolomitov lom Veľká Čierna I v rozsahu celého dobývacieho priestoru“, zobrazenie kumulatívnych a súbežne pôsobiacich vplyvov).

Vplyvy na abiotický komplex krajiny

4.1. Horninové prostredie, pôda a geomorfologické pomery

Z morfológického hľadiska má širšie okolie ložiska členitý reliéf, samotné ložisko malo pred zahájením ťažby kopcovitý reliéf. Nadmorská výška ložiska sa pohybuje v rozmedzí od 503 m n.m. pri vstupe do lomu, pričom súčasné plato lomu je na úrovni 518 m n.m. a v najvyššom mieste má výšku 585 m n.m., pričom plánovanou ťažbou sa najvyššie miesto lomu zníži na 550 m n.m.

Vplyvy na horninové prostredie a nerastné suroviny sa prejavujú v úbytku horninového podkladu záujmovej lokality a zásob. Postupujúcou exploatáciou ložiska z horninového masívu sa v mieste dobývania bude postupne meniť reliéf územia.

Určený dobývací priestor Veľká Čierna I sa nachádza mimo poľnohospodárskeho pôdneho fondu na pozemkoch druhu ostatná plocha a lesné pozemky.

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape do 31.12.2025

Navrhovaná činnosť Plánom otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025 rieši rozšírenie plochy doteraz povolenej činnosti o 20 002 m², východným smerom do k. ú. Rajec, od hranice v súčasnosti povolenej činnosti.

V tejto rozšírenej ploche pred dobývaním dolomitov bude potrebné vykonať odlesnenie - výrub drevín a skrývkové práce - zhrnutie humóznej vrstvy v predpokladanej hrúbke asi 0,5 m a následnú odťažbu zahlinených dolomitov (technologickej skrývky) vhodných na zásypové práce, po „čisté“ dolomity. Až po vykonaní skrývkových prác sa začne s odťažbou od najvrchnejšieho ťažobného rezu E 570 a po vytvorení dostatočného predpolia sa začne s odťažbou nižšieho ťažobného rezu E 550 a tak postupne nižšie až po plánovaný najnižší ťažobný rez E 510, za predpokladu dodržania predpísaných parametrov ťažobných rezov.

Plánovaná činnosť podľa tohto Plánu OPD kontinuálne nadviaže na povolenú činnosť, je limitovaná časovo do 31.12.2025 a tiež množstvom povolenej ročnej ťažby suroviny do 200 000 t (t.j. do 73 700 m³), v sumáre 1 400 000 t podľa povolenej aj plánovanej činnosti do 31.12.2025.

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape po 31.12.2025

Po ukončení ťažobných prác po 31.12.2025, bude stav zásob dolomitov na ložisku Veľká Čierna – Petrová, v hraniciach dobývacieho priestoru Veľká Čierna I. k 31.12.2025 ponížený maximálne o 1 400 000 t dolomitov, t.j. maximálne do 200 000 t ročne, v nadväznosti na predchádzajúce Plány OPD a stav zásob k 31.12.2025 bude minimálne 6 060 000 t.

Pre ťažobné účely podľa plánu OPD bude potrebné v rámci otvárkových a prípravných prác vykonať odlesnenie a skrývkové práce na novom zábere územia, na parcelách C-KN v k.ú. Rajec, parc. č. 2757, 2752/1 a v k.ú. Veľká Čierna C-KN parc. č. 791/1 vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré je potrebné vyňať z plnenia funkcie lesa na celej ich ploche 7,27 ha so zachovaním 4 m širokého ochranného pásma od susedných pozemkov.

V tejto časti nového záberu plochy pre dobývanie dolomitov bude potrebné vykonať odlesnenie - výrub drevín a skrývkové práce - zhrnutie humóznej vrstvy v predpokladanej hrúbke asi 0,5 m a následnú odťažbu zahlinených dolomitov (technologickej skrývky) vhodných na zásypové práce, po „čisté“ dolomity.

Po vykonaní skrývkových prác sa začne s odťažbou najvrchnejšieho ťažobného rezu a po vytvorení dostatočného predpolia sa začne s odťažbou nižšieho ťažobného rezu a obdobne ďalších ťažobných rezov za predpokladu dodržania predpísaných parametrov ťažobných rezov. Posunutím hranice skrývky a plánovanou odťažbou ťažobných rezov bude vytvorené predpolie pre ťažbu v nižších ťažobných rezoch. Plány OPD budú riešiť nadväznosť na konečný – záverný plánovaný stav ťažobnej steny na roky 2013-2025, 2018-2025 a po roku 2025 po hranicu nového záberu plochy.

Horninové prostredie, pôda a geomorfologické pomery budú zmenou navrhovanej činnosti v určenom dobývacom priestore ovplyvnené na ploche 9,2702 ha, kde dôjde dočasne k úbytku výmery lesných pozemkov, úbytku lesných pozemkov a trvalo úbytku vytťaženej horniny.

Geomorfologické pomery územia na ploche určeného dobývacieho priestoru Veľká Čierna I sa výrazne zmenia na ploche o rozlohe cca 17 ha. Realizáciou zmeny činnosti dôjde k využitiu ťažiteľných zásob nerastu po hranicu DP Veľká Čierna I s plnohodnotným funkčným využitím územia určeného pre povrchovú ťažbu nerastu s rešpektovaním povolených limitov činnosti príslušným banským úradom. Z hľadiska lokálnych geomorfologických pomerov dotknutého územia navrhovaná činnosť prináša zmenu v morfológii dotknutého územia, ktoré je dlhodobou charakteristické pre povrchovú ťažbu

hornín. Po ukončení banskej činnosti sa morfológické pomery územia čiastočne zmenia rekultiváciou podľa zákona č. 44/1988 Zb. a schváleného plánu biologickej rekultivácie.

Etapu prevádzky

Po ukončení otvárky, prípravy ložiska dolomitu nebude dochádzať k žiadnym vplyvom na pôdu s výnimkou usadzovania malej časti frakcií TZL z ťažby a z výrobného procesu dolomitov alebo obslužných činností, ktoré sa nezachytia na filtračných zariadeniach. Navrhovanou zmenou činnosti nedochádza k produkcii technologických odpadových vôd. Odvedenie vôd z objektov a odvedenie vôd z povrchového odtoku z priestorov prevádzky je riešený technicky tak, že nedôjde ku kontaminácii pôdy cudzorodými látkami ani k ich prieniku do povrchových a podzemných vôd (odvedenie splaškových odpadových vôd do nepriepustnej akumulácie nádrže žumpy).

4.2.Ovzdušie

Zmena v ťažbe a výrobe dolomitov bude zhoršovať kvalitu životného prostredia v najbližšom okolí lomu a to z dôvodov vykonávania zemných prác a otvárky ložiska dolomitov v dobývacom priestore Veľká Čierna I. Prípravné a otvárkové práce budú sprevádzané produkciou emisií zo spaľovacích motorov banskej mechanizácie a prašnosťou. Rozšírenie ťažobného priestoru v etape do 31.12. 2025 na ploche 2 ha a v etape po 31.12.2025 na ploche 7,8 ha po hranice DP Veľký Čierna I sa stane plošným zdrojom šírenia najmä tuhých znečisťujúcich látok. Nepriaznivé činitele budú časovo obmedzené na najbližšie okolie a samotný dobývací priestor.

Vzhľadom na dodržanie technologickej postupnosti ťažby podľa POPD 2019-2025, a postupnosti ťažby v etape po 31.12.2025, v minulosti realizované prípravné práce, konfiguráciu terénu a prirodzené bariéry v krajine sa nepredpokladá také zvýšenie tuhých znečisťujúcich látok a emisií vplyvom dopravy a prípravných prác, ktoré by mohli mať významný nepriaznivý vplyv na obyvateľstvo a životné prostredie dotknutého územia.

Etapu prevádzky

Účelom navrhovanej zmeny činnosti je pokračovať v plánovanej ťažbe stavebného kameňa (dolomitov) v rozsahu určeného dobývacieho priestoru Veľká Čierna I na nevyťaženom priestore vytvorením ťažobných etáží nadväzujúcich na existujúce etáže.

Zaradenie tejto zmeny činnosti podľa právnych predpisov na úseku ochrany ovzdušia (zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší, vyhláška MŽPSR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší) kategorizované ako stredný zdroj znečisťovania ovzdušia:

3. Výroba nekovových minerálnych produktov

3.10.2 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa

Zdrojom znečisťovania ovzdušia je pracovisko vlastného dobývania, technológia úpravy kameniva, skládky hotových výrobkov, výsypkové a odvalové hospodárstvo. Určujúcou škodlivinou sú tuhé znečisťujúce látky (TZL) – suspendované častice PM₁₀.

Tab. č. 26 Emisný limit pre jestvujúce zariadenia

Podmienky platnosti EL	Štandardné stavové podmienky, suchý plyn
Technológia	Emisný limit [mg/m³]
	TZL
Ostatné priemyselné výroby nekovových minerálnych produktov	50

Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie, a v zariadeniach, v ktorých sa vyrábajú, upravujú, dopravujú, nakladajú, vykladajú alebo skladujú prašné materiály, je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky s ohľadom na primeranosť nákladov na obmedzenie prašných emisií. Pri posudzovaní rozsahu opatrení je potrebné vychádzať najmä z nebezpečnosti prachu, hmotnostného toku emisií, trvania emisií, meteorologických podmienok a podmienok okolia.

Orientačný výpočet emisie TZL

Ročne sa bude manipulovať najviac s 198 000 tonami suchej rúbaniny za rok. Počet prevádzkových dní je 250. Denne sa bude manipulovať s 792 tonami. Emisné faktory sú zverejnené vo vestníku MŽP SR č. 5/2008, časť III. bod 1. Ak uvažujeme o priaznivejšiu konšteláciu pre vlhkosť rúbaniny 1,5 – 2 hm % a proces nakládky a vykládky rúbaniny, primárne a sekundárne drvenie, triedenie a presypy dopravných pásov, potom suma predpokladaných emisií je 29,9g TZL na 1 tonu manipulovaného kameňa.

Emisie TZL je 21,528 kg/deň resp. (5,382 t/rok), čo predstavuje orientačne priemerný denný nárast imisie na záveternej strane počas pracovného dňa približne vo výške $80 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$.

Imisné maximum klesá so vzdialenosťou od technologického areálu. Vo vzdialenosti 100 m je to už len desatina a vo vzdialenosti 400 m približne stotina. Limitná 24 – hodinová hodnota na ochranu zdravia ľudí je $50 \text{ mg} \cdot \text{m}^{-3}$. Táto je dosiahnutá približne vo vzdialenosti 300 m od okraja areálu na nevýhodnejšej záveternej strane. Pri vyššej vlhkosti vzduchu je dopad prašnosti rádovo nižší, nakoľko prepočet bol uskutočnený pre najnižšiu vlhkosť suroviny. Imisné príspevky vo vzťahu k zastavaným územiám okolitých obcí vzdialených 2 km Veľká Čierna a 5 km najbližšej obývanej miestnej časti mesta Rajec sú tlmené pozíciou zdroja v depresii a nárazníkovou vegetačnou zónou lesných porastov. Prašnosť v lome Veľká Čierna vo vzťahu k pracovnému prostrediu bude sledovaná štátnou hygienickou službou.

Skladovanie a skládkovanie prašných materiálov

Pri skladovaní a skládkovaní prašných materiálov je potrebné vykonať opatrenia, ako napríklad:

- udržiavať potrebnú vlhkosť povrchu uskladnených prašných materiálov. Realizované opatrenia musia zabezpečiť nevyhnutnú možnosť manipulácie s materiálom s ohľadom na konkrétny technologický proces.

Vyhodnotenie existujúceho stavu v prevádzke a navrhovanej zmeny v prevádzke:

- Prevádzkovateľ Bekam s. r. o., vykonáva.

Líniovým zdrojom znečistenia ovzdušia je obslužná doprava prevádzky. Navýšenie frekvencie prejazdov nákladných vozidiel sa predovšetkým prejaví v čase otvárkových a prípravných prác v úseku trasovania po účelovej miestnej komunikácii k lomu Veľká Čierna, vedľa ktorej sa nenachádzajú rodinné domy. Komunikácia sa po tomto úseku napája na cestu II. triedy č. 517 a rozdeľuje smery dopravy na smer Žilina, Prievidza alebo Považská Bystrica. Obslužná doprava pre odvoz produktov z prevádzky sa z hľadiska frekvencie nemení a je zabezpečovaná dopravnými prepravcami, ktorý musia spĺňať požiadavky na vozový park s nízkymi emisiami a požiadavky vťahujúce sa na prepravu prašných materiálov. Vo vzťahu k súčasným intenzitám dopravy na príslušnej cestnej sieti z hľadiska životného prostredia a verejného zdravia je táto intenzita dopravy málo významná pretože nemôže podstatným spôsobom ovplyvniť súčasnú situáciu v kvalite ovzdušia a akustickú situáciu pozdĺž cestnej siete.

Zmena v ťažbe dolomitov v DP Veľká Čierna I a v prevádzke na výrobu dolomitov sa zvýši znečistenie ovzdušia v dobývacom priestore a blízkom okolí. Emisie znečisťujúcich látok produkované do ovzdušia, ktoré budú vznikať sú emisie z úpravy a spracovania dolomitov TZL, emisie z banských mechanizmov a z nákladnej automobilovej dopravy. Emisie všetkých znečisťujúcich látok sú relatívne malé a ich rozptyl do okolia DP Veľká Čierna I bude minimalizovaný danými prírodnými podmienkami (lesné porasty po obvode DP Veľká Čierna I) a technologickými opatreniami prevádzkovateľa (kropenie účelových ciest a určených plôch).

Zdrojom znečisťujúcich látok v areáli prevádzky pre vonkajšie ovzdušie budú:

- ťažba dolomitov (znečisťujúce látky: TZL),
- spracovanie dolomitov (znečisťujúce látky: TZL),
- preprava produktov motorovými vozidlami (znečisťujúce látky NO_x, CO, VOC).

Navrhovaná zmena činnosti zvýši znečistenie ovzdušia v dotknutom území dobývacieho priestoru a blízkom okolí malou mierou. Vzhľadom na situovanie dobývacieho priestoru v krajine a umiestnenie prevádzky na výrobu dolomitov sa navrhovaná zmena vo výrobe pre dotknutú časť obce Veľká Čierna a mesta Rajec a obyvateľov prejaví vo vizuálnom vnímaní krajiny a to vzhľadom na navrhované rozšírenie ťažobného priestoru v rámci určeného dobývacieho priestoru Veľká Čierna I s odlesnením južnej až JV kóty Háj s následným odkrytím horninového prostredia a ťažby stavebného kameňa. Tento negatívny jav v krajine sa čiastočne odstráni po vytážení zásob, kedy bude ložisko rekultivované podľa zákona č. 44/1988 Zb. a schváleného plánu biologickej rekultivácie.

4.3. Podzemná a povrchová voda

Navrhovaná zmena v ťažbe dolomitov je situovaná do južného a východného priestoru určeného dobývacieho priestoru Veľká Čierna I, kde sa nachádzajú ťažiteľné zásoby dolomitov. Ložiskový masív je tvorený dolomitmi s pomerne vysokým stupňom rozrušenia. Materiál obsahuje všetky frakcie od múčky po hrubú drť až celistvé bloky neporušeného dolomitu. Takéto zrnitostné zloženie značne obmedzuje možnosť veľkých tektonických porúch schopných sústrediť a viesť podzemnú vodu v ložisku.

Geologicko-prieskumnými prácami v minulých prieskumoch, ako aj realizovanou ťažbou neboli zistené žiadne významnejšie zdroje podzemných vôd. Pramene podzemnej vody, využívané, ako zdroje pitnej vody, resp. využívané ako teplice (kúpalisko v Rajci) sa nachádzajú mimo ložiskovej oblasti a mimo dosahu rušivých vplyvov ťažby.

Približne 3 km východne od ložiska na okraji Rajca sa nachádza zachytený výver teplej vody, využívaný pre kúpalisko Veronika v Rajci. Nepredpokladáme žiadny negatívny vplyv ťažby dolomitov na posudzovanom ložisku na výdatnosť prameňa a kvalitu vody.

Po hydrologickej stránke ložisko patrí k typu krajiny s negatívnou, resp. menej negatívnou bilanciou podzemných vôd do 2 l/s⁻¹.

Ložiskové územie je jednoduché, lom sa nachádza nad miestnou eróznou bázou, ložisko nie je zvodnené. Dobývanie ložiska neovplyvňuje hydrologický režim. Zrážková voda vsakuje do hlbších častí dolomitového masívu s dobrou puklinovou priepustnosťou, alebo je odvádzaná rigolmi z dobývacieho priestoru.

Generálne je priestor odvodňovaný smerom k údolí Rajčanky, lokálne smeruje odtok k ceste II/517.

V samotnom lome nie sú evidované trvalé pramenné vývery.

Doplňovanie zásob podzemnej vody je len z atmosférických zrážok a hladina podzemnej vody je pod najnižšou ťažobnou úrovňou. Prípadné prítoky podzemných vôd budú riešené samo odtokom. V období sucha je ložisko prakticky bez vody. Dislokácia, zvetralosť a

porušenie hornín umožňuje rýchlu infiltráciu zrážkových vôd. Zrážková voda vsakuje do hlbších častí dolomitového masívu s dobrou puklinovou priepustnosťou, alebo je odvádzaná rigolmi z dobývacieho priestoru. Hydrogeologické pomery na ložisku neovplyvňujú dobývacie práce, ani dobývanie ložiska neovplyvňuje hydrogeologický režim na ňom.

Zmena v ťažbe dolomitov v DP Veľká Čierna I vzhľadom na svoj charakter nebude mať nepriaznivý vplyv na množstvo a kvalitu podzemných vôd na záujmovej lokalite a v jej okolí. Z hľadiska mimoriadneho ohrozenia kvality podzemných a povrchových vôd v období vykonávania ťažby pripadajú do úvahy nasledovné zdroje kontaminácie:

- havarijné úniky znečisťujúcich látok z banských mechanizmov pri ťažbe a vnútro areálovej preprave vydobytého nerastu.

Etapa prevádzky

Zmena v ťažbe dolomitov v DP Veľká Čierna I nebude mať nepriaznivý vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd vzhľadom zabezpečenie odvádzania odpadových vôd do akumuláčnej nádrže s následným odvozom do čistiarne odpadových vôd a udržiavanie banských mechanizmov v dobrom technickom a prevádzkovom stave.

V prevádzke sa nakladá s nebezpečnými látkami (pohonnými látkami do strojov) podľa prevádzkového poriadku lomu. Zamestnanci pravidelne najmenej raz ročne absolvujú odborné školenie pri zaobchádzaní s nebezpečnými látkami. Tankovanie strojných zariadení pohonnými látkami (nafta) sa vykonáva so zabezpečením priestoru pred únikom do terénu.

Nakladanie s vodami v prevádzkach lomu:

- Splaškové odpadové vody – odvedenie do akumuláčnej nádrže o objeme 8 m³.
- Technologické vody – nebudú vznikať.
- Dažďové vody zo striech – odvádzanie do terénu.
- Dažďové vody zo spevnených plôch – odvádzanie do terénu.
- Vody z povrchového odtoku – odvádzanie do terénu.
- Banské vody – infiltrácia do horniny, prípadne odtok do terénu.

Voda pre technologické účely (kropenie prístupových komunikácií) je v súčasnej dobe odoberaná zo studne situovanej pri administratívnej budove – kancelárii na pozemku parc. č. 790/2.

Zrážková voda vsakuje do hlbších častí dolomitového masívu s dobrou puklinovou priepustnosťou, alebo je odvádzaná rigolmi z dobývacieho priestoru.

Vplyvy na biotický komplex krajiny

4.4.Vplyv na genofond a biodiverzitu

Záujmové územie navrhované pre zmenu v ťažbe dolomitov sa nachádza v dobývacom priestore Veľká Čierna I cca 2 km východne od obytnej časti obce Veľká Čierna a cca 5 km od obytnej časti mesta Rajec vo využívanom lome Veľká Čierna.

Lom Veľká Čierna susedí na JZ za cestou II/517 s prevádzkou kameňolomu Baranová a vo vzdialenosti 650 m v smere na juh v členitej lesnej krajine s kameňolomom Rajec. S výnimkou západnej strany dobývací priestor Veľká Čierna I susedí s hospodárskymi lesnými porastmi JPRL 2366a, 2366b, 3362 a 2367, ktoré sú súčasťou LHC Rajecké Teplice. Územie je súčasťou územia s funkčným využitím pre plochy povrchovej ťažby a úpravy kameňa.

Celkové zhodnotenie vplyvov banskej činnosti a úpravy kameňa na biotické prostredie, prírodu a krajinu bolo realizované v roku 2008, kedy bola banská činnosť predmetom

odborného a verejného posudzovania vplyvov na životné prostredie pod názvom Lom Veľká Čierna I podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Navrhovaná zmena v ťažbe dolomitov na ploche 9,8 ha je umiestnená na v južnej a východnej časti určeného DP Veľká Čierna I, ktorá plynule nadväzuje na vydobyťú časť dobývacieho priestoru. Návrh zmeny v ťažbe dolomitov vychádza z logickej postupnosti plánovanej ťažby a Plánu otvárky a prípravy dobývania do roku 2025 a po roku 2025, kedy sa uvažuje s rozšírením rozlohy ťažobného priestoru po hranice DP Veľká Čierna I.

Územie pre navrhované rozšírenie rozlohy ťažobného priestoru v podstatnej časti pozostáva z lesných pozemkov (2,0002 ha boli vyňaté z lesných pozemkov, 7,27 ha nevyňaté z lesných pozemkov), ktoré sú porastené vysadenými lesnými drevinami, ktoré sú súčasťou lesných porastov č. JPRL 2366a, 2366b, 3362.

Vzhľadom na silný antropický tlak na priemyselne využívaný krajinný priestor a pozmenené prírodné podmienky sa v záujmovom území vyskytuje človekom vytvorený a ovplyvňovaný biotop a lesné biotopy. Na hranici ťažobného priestoru v DP Veľká Čierna I resp. po jej obvodě, kde neboli už vykonané prípravné práce sa nachádza hospodársky les a ochranný les (lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach). Druhovým zastúpením sa jedná o boriny a bučiny s ihličnanmi (smrek).

V období prípravných prác sa predpokladá najväčší rozsah priamych zásahov do prostredia záujmovej lokality (odstránenie drevnej hmoty, odhumusovanie priestoru).

Rozšírenie lomu sa vzťahuje na porasty bučiny s ihličnanmi. Na ploche plánovanej rozšírenej ťažby budú odstránené časti lesných porastov, čím dôjde k zničeniu životného prostredia pre viaceré druhy živočíchov, predovšetkým stavovcov. Väčšina druhov u ktorých sa predpokladá výskyt v území ju využíva, len ako dočasný životný priestor, predovšetkým zdroj potravy, úkrytov a len menšia časť predovšetkým bežných druhov vtákov využíva lesné porasty na hniezdenie ako napr. drozdy (*Turdus sp.*), sýkorky (*Parus sp.*), na okrajoch v ekotóne oriešok obyčajný (*Troglodytes troglodytes*), červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*), vrchárka modrá (*Prunella modularis*), penice (*Sylvia sp.*).

Z dôvodu využívania vtákov lesné porasty ako hniezdny biotop, je potrebné eliminovať nepriaznivé vplyvy na hniezdiace populácie správnym časovým naplánovaním ťažby lesného porastu, ktoré treba vykonať mimo hniezdne obdobie od 1.9. do 28.2. bežného roku. Týmto opatrením sa minimalizuje poškodenie, resp. zničenie vývojových štádií a mláďat druhov. Ostatné mobilné jedince živočíchov sa počas ťažby z ťažbových plôch presunú do okolitého priestoru. Potenciálne riziko ovplyvnenia živočíchov a rastlín mimo ťažbovú plochu je minimálne. Rozšírením lomu nedôjde k ohrozeniu biodiverzity ani genofondu ani na úrovni druhovej ani na úrovni spoločenstiev.

Významnejší dopad na stavovce počas skrývky pôdy a samotnej ťažby horniny je takmer vylúčený. Pri ťažbe a preprave horniny nemožno však vylúčiť likvidáciu úkrytov, prípadne jedincov bezstavovcov, alebo drobných zemných cicavcov viazaných na pôdnu zložku. Biotopy živočíchov a rastlín nachádzajúce sa v širšom území nebudú realizáciou navrhovanej činnosti dotknuté.

Nepriame vplyvy možno definovať predovšetkým ako rušenie hlukom, ktorý sa bude prejavovať v čase ťažby porastov, skrývky pôdy a odstrelův horniny, jej strojového triedenia a prepravy.

Vplyvy na socioekonomický komplex krajiny

4.5.Krajinná štruktúra a vzhľad krajiny

V sekundárnej krajinskej štruktúre dotknutého územia zmenou v ťažbe a výrobe dolomitův v extraviláne obce Veľká Čierna a mesta Rajec dôjde k plošnému rozšíreniu povrchovej ťažby

nerastu v dobývacom priestore Veľká Čierna I s výrobou dolomitov. Vzhľadom na skutočnosť, že umiestnenie záujmového územia rozšírenia ťažobných priestorov je v DP Veľká Čierna I v území funkčne a priestorovo rezervovanom pre účely ťažobného priemyselného využitia a ťažba nerastu je regulovaná určeným dobývacím priestorom Veľká Čierna I, krajinná štruktúra a vzhľad krajiny sa v dotknutom krajinnom priestore zmení spoločensky akceptovaným spôsobom.

Zmena v ťažbe dolomitov navrhovaná v určenom dobývacom priestore Veľká Čierna I do územia prináša postupné rozšírenie ťažobných priestorov do roku 2025 o 2,0002 ha a po roku 2025 o 7,27 ha spôsobom vydobytia ťažiteľných zásob až k určenej hranici dobývacieho priestoru Veľká Čierna I. Zmenou nedochádza k priestorovým nárokom na záber mimo existujúci dobývací priestor.

Zmena v ťažbe dolomitov priestorovo zohľadňuje určené limity, ako aj funkčnú náplň a zároveň organizuje dotknutý priestor tak, aby bola v riešení zabezpečená jasná hierarchia komunikácií a účelových plôch, ako aj dobrá a čitateľná orientácia v priemyselnom areáli. Realizáciou zmeny činnosti dôjde k využitiu ťažiteľných zásob nerastu po hranicu DP Veľká Čierna I s plnohodnotným funkčným využitím územia určeného pre povrchovú ťažbu nerastu, pričom sa rozšíri kapacita výrobných a skladovacích priestorov s využitím funkčného potencionálu dotknutého územia. Z hľadiska lokálnych aspektov scenérie krajiny navrhovaná činnosť prináša zmenu v percepcii krajiny, ktorá je dlhodobo charakteristická pre povrchovú ťažbu hornín.

Krajinná štruktúra a vzhľad krajiny sa po ukončení banskej činnosti zmení. Krajinný priestor dotknutý banskou činnosťou bude rekultivovaný podľa zákona č. 44/1988 Zb. a schváleného plánu biologickej rekultivácie.

4.6.Funkčné využitie územia

Z hľadiska funkčného využitia územia dotknutých obcí, zmeny v ťažbe, spracovaní a výrobe dolomitov zodpovedajú funkčnému využitiu dobývacieho priestoru Veľká Čierna I bez zmeny do priestorového a funkčného členenia územia.

Zmena v ťažbe dolomitov navrhovaná v určenom dobývacom priestore Veľká Čierna I je riešená spôsobom vydobytia ťažiteľných zásob až k určenej hranici dobývacieho priestoru. Zmenou nedochádza k priestorovým nárokom na záber mimo existujúci dobývací priestor.

Navrhovaná zmena vo výrobe dolomitov funkčne nemení spôsob využitia územia a rešpektuje vydané rozhodnutia verejnej správy. Dobývací priestor Veľká Čierna I je evidovaný v územnom pláne mesta Rajec ako plocha vyčlenená na ťažbu nerastných surovín.

4.7.Obyvateľstvo

Zmena v ťažbe dolomitov v určenom dobývacom priestore Veľká Čierna I nepredstavuje pre dotknutú časť územia okolitých obcí Veľká Čierna a Rajec jej obyvateľov významnú zmenu. V etape prípravných činností ťažby a výroby dolomitu sa vzhľadom na umiestnenie areálu lomu, kde je sústredená ťažba a výroba dolomitu krátkodobo nepriaznivo prejaví vo zvýšení frekvencie dopravy na ceste II/517 miestnej komunikácii v dĺžke 400 m, ktorá v tomto úseku neprechádza obytným územím.

Ťažba dolomitov, spracovanie a výroba po navrhovaných zmenách prinesie mierne zvýšenie frekvencie prejazdov nákladných vozidiel počas otvárkových a prípravných prác na prístupových komunikáciách do dobývacieho priestoru Veľká Čierna I. Počas bežnej prevádzky sa frekvencia dopravy významne nezmení a pohybuje sa v priemere 35 nákladných vozidiel za deň. Navrhovaná zmena činnosti sa vzhľadom na situovanie DP Veľká Čierna I a situovanie prístupovej komunikácie k lomu priamo nedotýka sídelných jednotiek alebo

obyvateľov. Sídelné útvary sa nachádzajú vo vzdialenosti asi 2 km od obec Veľká Čierna a 5 km mesto Rajec.

Obslužná doprava pre odvoz produktov z prevádzky je zabezpečovaná dopravnými prepravcami, ktorý musia spĺňať požiadavky na vozový park s nízkymi emisiami a požiadavky vťahujúce sa na prepravu prašných materiálov.

Vo vzťahu k súčasným intenzitám dopravy na príslušnej cestnej sieti z hľadiska životného prostredia a verejného zdravia je táto zmena v intenzite dopravy málo významná pretože nemôže podstatným spôsobom ovplyvniť súčasnú situáciu v kvalite ovzdušia a akustickú situáciu pozdĺž cestnej siete.

Banská činnosť v dobývacom priestore Veľká Čierna I vzhľadom na svoje situovanie v krajine neprinesie pre tieto obývané územia obce Veľká Čierna a mesta Rajec významné nepriaznivé faktory.

Banská činnosť v dobývacom priestore Veľká Čierna I a úprava suroviny na technologickej linke je zdrojom sekundárnej prašnosti, vrátane prašnosti z depónií hotových výrobkov. Určujúcou škodlivinou sú tuhé znečisťujúce látky (TZL) – suspendované častice PM₁₀. Dosiahnutie limitnej 24-hodinovej hodnoty na ochranu zdravia ľudí sa predpokladá vo vzdialenosti cca 300 m, čo nedosahuje hranicu najbližších obydľí. Dopad prašnosti je výrazne eliminovaný konfiguráciou terénu, vegetáciou a obdobiami zrážok.

Zdrojom plynných emisií je súvisiaca doprava a technologická linka na úpravu a výrobu dolomitov. Dopravné príspevky sú vypočítané vo výške 35 nákladných vozidiel za deň. Podľa odborného odhadu hodnoty špičkových maximálnych krátkodobých imisných prírastkov zo súvisiacej dopravy v blízkom okolí cestného ťahu budú rádovo nižšie oproti stanoveným limitným hodnotám podľa vyhlášky MŽP SR č.705/2002 Z. z. o kvalite ovzdušia. Imisné prírastky plynných škodlivín zo súvisiacej nákladnej automobilovej dopravy spojené s prevádzkou lomu je možné považovať za nízke. Časové pôsobenie bude počas pracovných dní v expedičnej dobe 6,00 – 18,00 hod. Nepriaznivé faktory z dopravy výrobkov sa v malej miere prejavia na ovplyvňovaní pohody obyvateľstva mesta Rajec, ktorého časťou vedie štátne cesta I/64.

Výraznejší akustický dopad a vibrácie vznikajú a budú vznikať epizodicky najmä pri:

- príprave rúbaniny - dobývania pomocou trhacích prác malého rozsahu v zmysle platného "Technologického postupu trhacích prác pre lom v DP Veľká Čierna I",
- pri príprave suroviny pomocou sekundárneho rozpojovania nadmerných kusov horniny.

Trhacie práce malého rozsahu sa realizujú priemerne trikrát za mesiac. Hluk z trhacích prác je vnímateľný v obciach Veľká Čierna, Malá Čierna a mesta Rajec.

Priaznivé faktory pre obyvateľov blízkych obcí a mesta Rajec sa prejavia v oblastiach:

- sociálno - ekonomická (pracovné príležitosti),
- služieb (ponuky stavebných materiálov).

V čase prevádzkovania lomu budú v dotknutom území prevládať priaznivé faktory pre obyvateľov v oblasti sociálno-ekonomickej (pracovné príležitosti) a v oblasti služieb (ponuka stavebných materiálov).

Zdravotné riziká počas výstavby alebo bežnej prevádzky neboli identifikované. Narušenie pohody a kvality života v hodnotenom území sa nepredpokladá i vzhľadom na vzdialenosť najbližších obytných zón.

4.8.Sociálna infraštruktúra a služby

Zmena v ťažbe dolomitov v určenom dobývacom priestore Veľká Čierna I neovplyvní sociálnu infraštruktúru obce Veľká Čierna a mesta Rajec. Z hľadiska služieb sa pozitívny vplyv prejaví v možnosti rozšírenia ponuky a kapacít poskytovateľov služieb pre zamestnávateľa.

4.9.Infraštruktúra

Zmena v ťažbe dolomitov navrhovaná v etapách do roku 2025 a po roku 2025 je súčasťou dobývacieho priestoru Veľká Čierna I a je riešená spôsobom vydobytia ťažiteľných zásob až k určenej hranici dobývacieho priestoru. Zmenou nedochádza k priestorovým nárokom na záber mimo existujúci dobývací priestor. Územie dobývacieho priestoru je vybavené potrebnou technickou infraštruktúrou. Rozsah navrhovaných zásahov do infraštruktúry významne neovplyvňuje funkčnosť jednotlivých technických zariadení a nevyvoláva väčší rozsah navrhovanej činnosti.

4.10.Doprava

Dobývací priestor Veľká Čierna I je napojený účelovou spevnenou komunikáciou na štátnu cestou II. triedy č. 517. Systém obslužnej dopravy pre výrobný areál je v celej dĺžke trasy vedený mimo zastavané časti obce Veľká Čierna.

Predpokladané dopravné frekvencie odvodené z uvažovanej ročnej ťažby a kapacít spracovateľskej linky:

Ťažba: 198 000 t/rok

Počet expedičných dní: 220 dní v kalendárnom roku

Expedičná doba: 6,00 – 18,00 h v pracovných dňoch

Priemerná denná frekvencia: 35 nákladných vozidiel/deň

Areálovú dopravu v lome zabezpečujú nákladné vozidlá, ktorými sa dopravuje rozpojená surovina z jednotlivých ťažobných rezov na technologickú linku úpravy suroviny.

Prístupová cesta je k jednotlivým ťažobným etážam situovaná západne až severozápadne ťažobných plátô.

Dopravu môžeme rozdeliť na:

- vnútroareálovú dopravu ťažobných mechanizmov, dopravu suroviny a materiálu z priestoru ťažby k úprave;
- dopravu hotových výrobkov z priestoru expedičných skládok k zákazníkovi - expedícia.

Pod vnútroareálovou dopravou rozumieme iba dopravu v rámci lomu, plôch súčasného DP a plánovaného rozšíreného ťažobného priestoru v rámci DP Veľká Čierna I. Ťažobné mechanizmy neopustia priestor lomu a budú sa pohybovať iba po účelových lomových komunikáciách. Lomové cesty budú upravené a odvodnené tak, aby vyhovovali tonáži a rozmerom používaných banských mechanizmov.

Sklon lomových ciest bude okolo 10%. Súčasťou zázemia lomu sú i skládky hotových výrobkov. Nakládka z týchto skládok je realizovaná pomocou čelného kolesového nakladača priamo na cestné nákladné vozidlá.

Plachtovanie jemných frakcií bude realizované v súlade s podmienkami pre prepravu týchto

hmôt na pozemných komunikáciách. Otvárková cesta do plochy rozšíreného ťažobného priestoru v určenom DP bude vybudovaná z priestoru existujúceho dobývacieho priestoru.

Pomerné rozloženie dopravy do transportných smerov je zrejmé z nasledujúceho popisu:

- 65 % smer Žilina – automobilová doprava,
- 15 % smer Prievidza – automobilová doprava,
- 20 % smer Považská Bystrica - automobilová doprava.

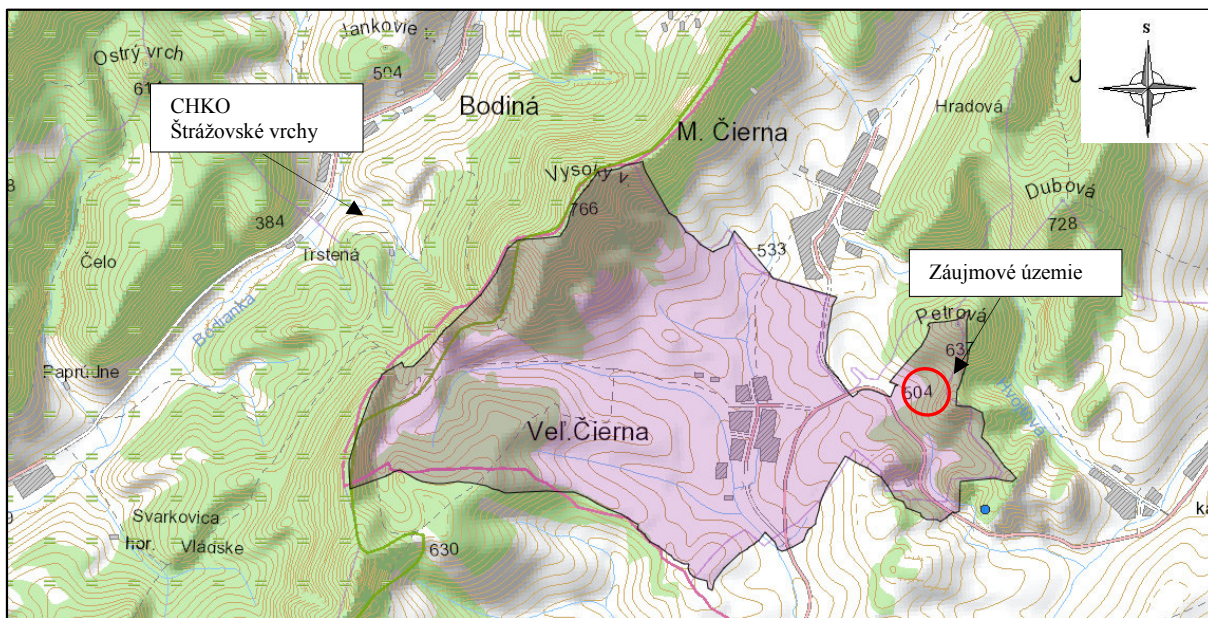
Súčasný počet dopravných prostriedkov na prepravu produktov dosahuje cca 35 nákladných vozidiel/ deň. Navrhovaná zmena v ťažbe dolomitov v dobývacom priestore Rajec Krátka si nevyžaduje obmedzenie verejnej dopravy na ceste II/517. Z hľadiska širších územných vzťahov nedôjde zmenou vo výrobe dolomitov k významnému zvýšeniu dopravnej záťaže v regióne. Vo vzťahu k súčasným intenzitám dopravy na príslušnej cestnej sieti z hľadiska životného prostredia a verejného zdravia je táto zmena v intenzite dopravy málo významná pretože nemôže podstatným spôsobom ovplyvniť súčasnú situáciu v kvalite ovzdušia a akustickú situáciu pozdĺž cestnej siete.

4.11. Chránené územia a ekologicky významné segmenty krajiny

Územná ochrana prírody a krajiny

V dotknutom území sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení uplatňuje prvý stupeň ochrany. Na ploche navrhovanej činnosti sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy, resp. významné segmenty krajiny z hľadiska ochrany prírody. Navrhovaná činnosť nezasahuje do žiadnych veľkoplošných alebo maloplošných chránených území.

Obr. č. 1 Situovanie navrhovanej zmeny činnosti vo vzťahu k chráneným územiám (veľkoplošné chránené územia VCHÚ)

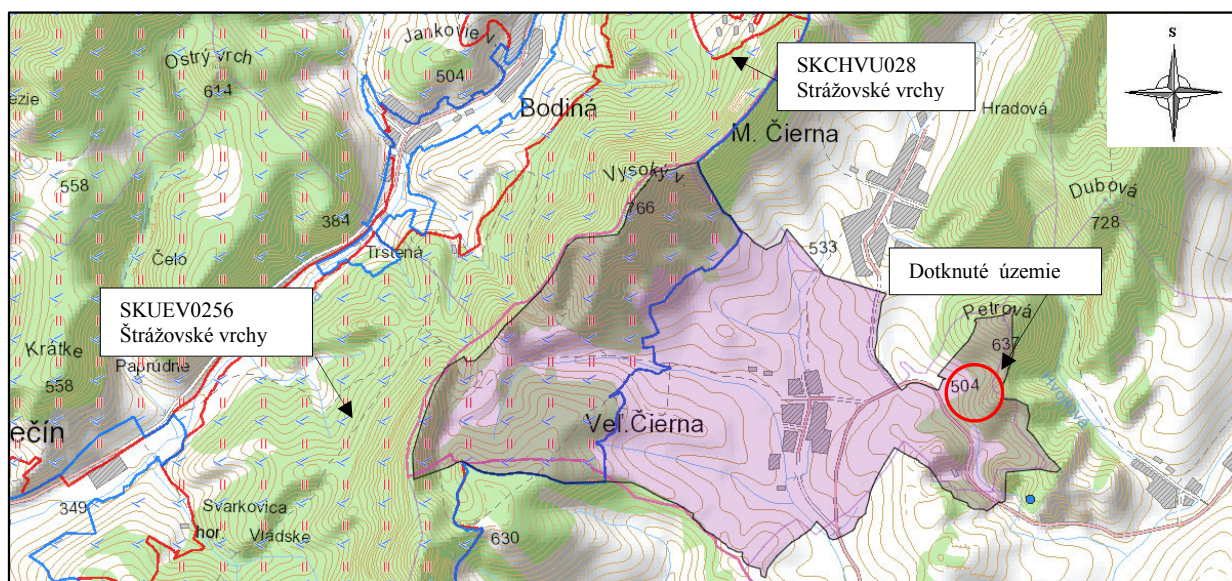

V širšom okolí dotknutého územia sa nachádza veľkoplošné chránené územie CHKO Strážovské vrchy, cca 2,1 km SV-V smerom.

Chránené územia NATURA 2000 je sústava chránených území, ktorá má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Podľa výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam navrhovaných území európskeho významu, (aktualizovaný výnosom MŽP SR č.1/2012 z 3.10.2012) sa v samotnom dotknutom území nenachádza územie európskeho významu.

Obr. č. 2 Situovanie navrhovanej zmeny činnosti vo vzťahu k chráneným územiám (územia európskeho významu ÚEV a chránené vtáče územia CHVÚ)

M 1 : 50 000

V širšom okolí dotknutého územia sa nachádza územie európskeho významu SKUEV0256 Strážovské vrchy, cca 1,8 km východným smerom.

Najbližšie chránené vtáče územie Strážovské vrchy SKCHVU028 je od dotknutého územia vzdialené približne 1,8 km V smerom.

Výskyt biotopov európskeho a národného významu

Na dotknutom území ani v jej bezprostrednom okolí sa nenachádzajú biotopy európskeho alebo národného významu.

Navrhované chránené územia

Na dotknutom území ani v jej bezprostrednom okolí neboli navrhnuté ani zaznamenané nové návrhy chránených území.

Ramsarské lokality

Slovenská republika je zmluvnou stranou Ramsarskej konvencie (Dohovor o mokradiach majúcej medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva podľa oznámenia FMZV č. 396/1990 Zb. – Ramsarský dohovor). Slovensko sa pristúpením k tejto

konvencii zaviazalo zachovávať a chrániť mokrade, ako regulátory vodných režimov a biotopy podporujúce charakteristickú flóru a faunu. Mokradami sa v zmysle konvencie rozumejú všetky „územia s močiarimi, slatinami a vodami prirodzenými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi“. Na dotknutom území ani v jeho bezprostrednom okolí sa nenachádzajú biotopy vodného vtáctva.

Lokality Emerald

Pod pojmom EMERALD sa rozumie sieť „smaragdových“ území, t.j. území osobitného záujmu ochrany prírody. Budovanie tejto siete iniciovala Rada Európy v rámci uplatňovania Bernského dohovoru, ktorého cieľom je ochrana voľne žijúcich organizmov a ich prírodných biotopov, najmä tých, ktorých ochrana si vyžaduje spoluprácu niekoľkých štátov. Na dotknutom území ani v jeho okolí sa nenachádza územie osobitného záujmu ochrany prírody.

Mokrade

Na dotknutom území alebo v jeho blízkom okolí sa nenachádzajú mokrade, ktoré sú významné na lokálnej, regionálnej alebo národnej úrovni.

Genofondové plochy

Jedná sa o územie, na ktorom sa vyskytujú chránené, vzácne alebo ohrozené druhy rastlín alebo živočíchov na pomerne zachovalých alebo prírode blízkych biotopoch, alebo sa tu vyskytujú druhy rastlín a živočíchov typické pre danú oblasť alebo menšie územie a potenciálne by sa mohli z genofondových plôch šíriť do okolia, ak by sa zmenili podmienky a využívanie okolitej krajiny.

Na dotknutom území alebo v jeho blízkom okolí sa nenachádzajú genofondové plochy.

Významné krajinné prvky

Významné krajinné prvky predstavujú segmenty krajiny, ktoré utvárajú charakteristický vzhľad krajiny. Ide o lokality s prevažným výskytom prírodných prvkov, ktoré predstavujú historickú štruktúru krajiny a spolu s ekostabilizačnými štruktúrami majú význam i pre ochranu biodiverzity.

Na dotknutom území alebo v jeho blízkom okolí sa nenachádzajú významné krajinné prvky.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) okresu Žilina (Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto – SAŽP 2006)

Výber geosystémov do biocentier vyplýva z reprezentatívnych potenciálnych a reálnych geosystémov, významných ekologických segmentov, genofondovo významných plôch. Biocentrá nadväzujú na základnú kostru ekologickej stability územia tvorenej chránenými územiami, ochrannými pásmami vodných zdrojov, biotopmi a ekologicky významnými plochami navrhovanými na legislatívnu ochranu.

V širšom krajinnom priestore sa podľa RÚSES okresu Žilina (SAŽP 2006), nachádzajú nasledovné prvky systému ekologickej stability:

Biokoridory

Biokoridory predstavujú priestorovo prepojené súbory ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Regionálny biokoridor **vodný tok a niva Rajčanky Rbk 18** – hydricko-terestrický biokoridor - nezasahuje do záujmovej lokality.

Regionálny biokoridor prepojenie Súľovské skaly - **Strážovské vrchy Rbk 19 – prepojenie Súľovské skaly – Strážovské vrchy** terestrický biokoridor, prepojenie nadregionálnych biocentier - nezasahuje do záujmovej lokality.

Miestne biokoridory

Hydrický biokoridor potoka Čierňanka – ľavostranný prítok Rajčanky. Biokoridor nezasahuje do záujmovej lokality.

Biocentrá

Regionálne biocentrum **Rbc 33 Šujské rašelinisko** - Slatinno-rašelinné spoločenstvá zväzu *Caricion davallianae*, ktoré vo vývojovej nadväznosti prechádzajú do spoločenstiev zväzu *Molinion*. Prirodzený vodný tok Rajčanka s brehovými porastmi, predstavujúce biotopy jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy.

Regionálne biocentrum **Rbc 34 Vraniny** - Komplex biotopov, cenné mokradné, skalné, mezofilné i suchomilné lúčne spoločenstvá s chránenými druhmi rastlín. Mokradné spoločenstvá podobného charakteru ako Šujské rašelinisko. Refúgium v poľnohospodárskej krajine návrh na vyhlásenie MCHU. Nezasahuje do záujmovej lokality a to vzhľadom na situovanie Rbc34, na pravej strane Rajčanky JV od záujmovej lokality.

Genofondové lokality

ZA 78 – Niva Čierňanky - mokrad' s výskytom ohrozených druhov rastlín (biotopy Lk5 – vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 – podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Ra6 – slatiny s vysokým obsahom báz), *Pedicularis palustris*, *Dactylorhiza* sp., *Gymnadenia conopsea*, *Taraxacum* sect. *Palustria* (Vanochová 1993, pers. comm.)

ZA 79 – Veľká Čierna, mokrad' v bočnej doline J od obce - mokradné spoločenstvá vysokých ostríc (Vanochová 1993, pers. comm.) (biotopy Lk5 – vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 – podmáčané lúky horských a podhorských oblastí)

ZA 80 – Veľká Čierna, mokrad' na V okraji obce - Mokrad' s výskytom ohrozených druhov rastlín (Huljak, Obuch 1993, pers. comm.) (biotopy Lk5 – vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 – podmáčané lúky horských a podhorských oblastí) Vlhkomilné lúčne spoločenstvo s dominanciou *Cirsium rivulare* s výskytom vzácnych druhov rastlín (*Dactylorhiza* sp., *Gymnadenia conopsea*, *Ophioglossum vulgatum*, *Taraxacum* sect. *Palustria*). Smatanová pers. com.)

ZA 81 – Rajec, Baranová - zachovaná plôška s teplomilnou travinnobylinnou vegetáciou a výskytom *Pulsatilla subslavica*.

ZA 82 – Baranovské terasy - extenzívne využívané pasienky s výskytom viacerých ohrozených druhov rastlín (Huljak 1993, pers. comm.)

ZA 83 – Čierňanský rybník - komplex biotopov, zahŕňajúci vlastnú vodnú nádrž, mezofilnú lúku, občas pasené terasy na mieste bývalých polí, borovicový lesík. Významná lokalita vodného vtáctva, motýľov, výskyt ohrozených druhov rastlín (Topercer, Badík, Huljak 1993, pers. comm.)

ZA 84 - Šujské rašelinisko (PR) a Rajčanka - významná a cenná mokrad' – rašelinisko s porastami zväzu *Caricion davallianae*. Výskyt druhov *Schoenus ferrugineus*, *Carex*

davalliana, *C. flava*, *C. lepidocarpa*, *C. hostiana*, *Menyanthes trifoliata*, *Triglochin palustre*, *Parnassia palustris*, *Primula farinosa*, *Epipactis palustris*, *Pedicularis palustris*, *Tofieldia calyculata*, *Pinguicula vulgaris*, *Eriophorum latifolium*, *Molinia caerulea*, *Salix repens* ssp. *rosmarinifolia*, *Valeriana simplicifolia*, *Gymnadenia odoratissima*, *Succisa pratensis*, *Trollius altissimus* (Urbanová 1985, Vanochová 1993, pers. comm.), výskyt významných druhov vážok (Badík 1993, pers. comm.). Rozšírená o prirodzene meandrujúci tok Rajčanky s brehovými porastmi.

ZA 85 - Borina pri Šujskom rašelinisku - suchý svah s borovicovým lesíkom a výskytom viacerých ohrozených a vzácných rastlinných druhov v tesnom susedstve CHN Šujské rašelinisko (Huljak 1993, pers. comm.)

Významné krajinné štruktúry

Predstavujú ekologicky významné krajinné štruktúry ako najcennejšie lokality v katastrálnom území obce, ktoré sa vyznačujú oproti okoliu výrazne vyššou biodiverzitou. Zaznamenaný je tu výskyt cenných biotopov a ohrozených druhov flóry a fauny, prípadne sú cenné z historického, krajinárskeho alebo estetického hľadiska.

Niva Rajčanky - na nive Váhu sú vytvorené lužné spoločenstvá – brehové porasty s nadväzujúcimi zazemnenými mokraďovými spoločenstvami, významné z hľadiska ekologického i zoologického, sú súčasťou biokoridoru nadregionálneho významu. Význam lokality znižuje jestvujúce znečistenie. Dotknuté územie nezasahuje do uvedených významných krajinných prvkov ani s nimi nesusedí.

Obr. č. 3 Situovanie navrhovanej zmeny činnosti vo vzťahu k prvkom USES

M 1 : 50 000

Navrhovaná zmena v plánovanej ťažbe stavebného kameňa (dolomitov) v určenom dobývacom priestore Veľká Čierna I neovplyvní prvky územného systému

ekologickej stability a to vzhľadom na ich situovanie od záujmovej lokality a charakter zmeny činnosti v dobývacom priestore Veľká Čierna I.

Ochrana drevín

Záujmová lokalita pozostáva z ostatných plôch a lesných pozemkov (v minulosti vyňaté z plnenia funkcií lesov, lesné pozemky).

V priestore navrhovaného rozšírenia ťažby stavebného kameňa (dolomitov) sa nachádzajú len lesné porasty bez výskytu drevín rastúcich mimo les podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení.

Chránené stromy

Na záujmovej lokalite ani v blízkom okolí sa nenachádza chránený strom podľa § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení.

Navrhovaná zmena v ťažbe stavebného kameňa (dolomitov) v určenom dobývacom priestore Veľká Čierna I neovplyvní gofondové lokality, územie Európskej sústavy chránených území NATURA 2000 reprezentované územím európskeho významu SKUEV0256 Strážovské vrchy a to vzhľadom na situovanie dotknutého územia.

4.12. Rekreačia a cestovný ruch

Navrhovaná zmena v ťažbe dolomitov v dobývacom priestore Veľká Čierna I nebude dotknutý rekreačný potenciál obce Veľká Čierna a mesta Rajec.

4.13. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Navrhovaná zmena v ťažbe dolomitov v dobývacom priestore Veľká Čierna I je navrhovaná v území, ktoré sa nachádza mimo poľnohospodárskeho pôdneho fondu na pozemkoch, ktorých druh je podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy charakterizovaný ako ostatná plocha a lesné pozemky.

Vzhľadom na uvedené a charakter navrhovanej činnosti sa vplyvy v tejto oblasti nepredpokladajú a to i vzhľadom na skutočnosť, že nedôjde k úbytku poľnohospodársky využívannej pôdy.

Lesné hospodárstvo bude navrhovanou zmenou činnosti ovplyvnené na ploche 9,2702 ha, kde dôjde dočasne k úbytku výmery lesných pozemkov s náhradou za mimo produkčné funkcie lesa .

Zmena činnosti v dobývacom priestore v etape do 31.12.2025:

V dotknutej rozšírenej časti ložiska sú vyčlenené pozemky C-KN parc. č. 2751/3 a 2752/7 vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré sú dočasne vyňaté z plnenia funkcií lesov na dobu 20 rokov pre účely dobývania výhradného ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I.), do 31. 12. 2038, v zmysle Rozhodnutia č.OU-ZA-PLO-2018/042596/VAL, ktoré vydal Okresný úrad Žilina, pozemkový a lesný odbor, dňa 31.12.2018.

Zmena činnosti v dobývacom priestore v etape po 31.12.2025

Navrhovaná činnosť v tejto etape rieši rozšírenie plochy činnosti o 72700 m², východným smerom do k.ú. Rajec, od hranice v súčasnosti povolenej činnosti. V dotknutej rozšírenej časti ložiska sú vyčlenené pozemky C-KN parc. č. 2751, 2752/1 v k.ú. Rajec a pozemky C-KN parc. č. 791/1 v k. ú. Veľká Čierna vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré budú dočasne vyňaté z plnenia funkcií lesov na dobu 20 rokov pre účely dobývania výhradného ložiska

dolomitu v DP Veľká Čierna I. na základe rozhodnutia príslušného orgánu Okresného úradu Žilina, pozemkový a lesný odbor.

4.14.Priemysel

Navrhovaná zmena v ťažbe dolomitov vo výrobnnej zóne obce Veľká Čierna a mesta Rajec (ÚPN) podporí regionálny rozvoj a vytvorí prostredie vhodné na vznik alebo zvýšenie kapacít súvisiacich služieb. Prínosom realizácie navrhovanej činnosti bude zvýšenie zamestnanosti bez potreby dochádzania za prácou do okolitých miest a obcí, čo povedie i k zvýšeniu životnej úrovne a zmenšovaniu pretrvávajúcich regionálnych rozdielov.

V. Všeobecné zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Účel

Účelom navrhovanej zmeny činnosti je pokračovať v plánovanej ťažbe stavebného kameňa (dolomitov) v rozsahu určeného dobývacieho priestoru Veľká Čierna I na nevyťaženom priestore vytvorením ťažobných etáží nadväzujúcich na existujúce etáže.

Celkový nárast rozlohy ťažobného priestoru v určenom dobývacom priestore dosahuje 9,8 ha a predpokladané množstvo vydobytého nerastu za rok bude cca 198 000 t.

Umiestnenie navrhovanej zmeny činnosti

Lokalizácia záujmového územia podľa územno-správneho členenia Slovenskej republiky:

VÚC: Žilinský kraj
Okres: Žilina
Obec: Veľká Čierna, Rajec,
Miestna časť: lom Veľká Čierna

Situovanie záujmovej lokality podľa Katastra nehnuteľností Slovenskej republiky:

Situovanie záujmovej lokality v obci: lom Veľká Čierna, dobývací priestor Veľká Čierna I

Katastrálne územie: Veľká Čierna, Rajec

Parcelné čísla pozemkov KN (register C):

Celý DP, katastrálne územie Veľká Čierna parcely C-KN: 758/48, 707/1, 707/4, 707/5, 707/6, 708/1, 708/2, 790/1, 790/2, 790/3, 790/5, 790/6, 790/7, 790/8, 790/9, 790/10, 790/11, 790/1, 791/2, 791/3, 791/4, 791/5, 791/7, 791/20, 791/21, 791/22, 791/23, 791/24, 791/25, 791/26, 791/27.

Celý DP, katastrálne územie Rajec C-KN: 2751, 2752/1, 2752/2, 2752/3.

Rozdelenie pozemkov podľa etáp :

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape do 31.12.2025:

Parcelné čísla pozemkov KN (register C), katastrálne územie Veľká Čierna: 790/3, 790/5, 790/6, 790/8, 791/2, 791/3, 791/4, 791/5, 791/7, 791/20, 791/22, 791/23.

Parcelné čísla pozemkov KN (register C), katastrálne územie Rajec: 2751, 2752/1, 2752/2, 2752/3

Parcelné čísla pozemkov KN (register C), katastrálne územie Rajec, vytvorené GP č. 30/2017, zo dňa 10.3.2017, vyčlenené z parciel 2751 a 2752/1: 2751/3 a 2752/7, o výmere 20 002 m²,

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape po 31.12.2025:

Parcelné čísla pozemkov KN (register C), katastrálne územie Veľká Čierna, okrem pozemkov uvedených v etape do roku 2025 aj parcely p.č.: 707/1, 707/5, 707/6, 708/1, 708/2, 790/2, 790/7, 790/9, 790/10, 790/11, 791/1, 791/21, 791/24, 791/25, 791/26, 791/27.

Parcelné čísla pozemkov KN (register C), katastrálne územie Rajec: 2751, 2752/1 a pozemky uvedené v etape do roku 2025.

Druh pozemku: ostatná plocha, lesné pozemky

List vlastníctva č.: 2207, 2386, 798, 2752/7, 2536 (E), 2386 (E), 2517 (E), 2207 (E), 524 (E),

Navrhovaná zmena činnosti je situovaná v Dobývacom priestore Veľká Čierna I, ktorý bol určený OBÚ v Banskej Bystrici, rozhodnutím o určení dobývacieho priestoru Veľká Čierna I., č.2853/1994 dňa 02.06.1995. Dobývací priestor tvorí na povrchu uzavretý sedem uholník s rozlohou 177 247,5 m² Nachádza sa v katastrálnom území obcí Veľká Čierna a Rajec, po pravej strane štátnej cesty II/517 Rajec - Považská Bystrica asi 5 km od mesta Rajec a asi 2 km od obce Veľká Čierna. Prístup do lomu je vedený po spevnenej účelovej komunikácii zo štátnej cesty II. triedy č. 517.

Ložisko je v súčasnosti rozfárané. Súčasná lomová stena je otvorená šiestimi ťažobnými rezmí E 570, E 560, E 545, E 535, E 518 a E 503.

Popis súčasného stavu

Výhradné ložisko dolomitov, na ktorom je vyčlenený súčasný dobývací priestor (DP) Veľká Čierna I bolo určené Osvedčením o výhradnom ložisku Veľká Čierna - Petrová, č. 60/16-5022/91, por.č. 2, ktoré vydal Slovenský geologický úrad Bratislava, dňa 25.03.1991.

Spoločnosť Bekam, s.r.o., Považský Chlmec 500, 010 03 Žilina, IČO: 36 777 391, je oprávnená vykonávať činnosť v dobývacom priestore (ďalej len „DP“) Veľká Čierna I na základe Banského oprávnenia, č. 943-2236/2014, ktoré vydal OBÚ v Prievidzi, dňa 10.09.2014 a pridelenia dobývacieho priestoru Veľká Čierna I. v roku 2014 na základe odsúhlaseného zmluvného prevodu tohto priestoru. V súčasnosti organizácia vykonáva banskú činnosť v DP Veľká Čierna I na základe rozhodnutia o povolení banskej činnosti v dobývacom priestore Veľká Čierna I na roky 09/2013 -12/2025, č.42-42/2014, ktoré vydal OBÚ v Prievidzi, dňa 10.01.2014, podľa Plánu otvárky, prípravy a dobývania pre lom Veľká Čierna I na roky 09/2013 – 12/2025

Navrhované zmeny

V DP Veľká Čierna I sa vykonáva ťažba dolomitov podľa súčasného plánu otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu. Navrhovaná zmena ťažby vyplynula z postupnosti ťažby a zámeru dosiahnuť hranice určeného DP Veľká Čierna I.

Postupnou realizáciou navrhovaných zmien dôjde k plošnému rozšíreniu povrchovej ťažby nerastu v celom určenom dobývacom priestore Veľká Čierna I.

Postupnosť zmeny činnosti v dobývacom priestore je rozdelená časovo a plošne na etapu do 31.12.2025 a etapu po 31.12.2025.

Zmena činnosti v dobývacom priestore v etape do 31.12.2025

Navrhovaná činnosť Plánom otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025 rieši rozšírenie plochy doteraz povolenej činnosti o 20 002 m², východným smerom do k. ú. Rajec, od hranice v súčasnosti povolenej činnosti.

Zmena činnosti v dobývacom priestore si vyžaduje v etape po 31.12.2025

Po ukončení ťažobných prác po 31.12.2025, bude stav zásob dolomitov na ložisku Veľká Čierna – Petrová, v hraniciach dobývacieho priestoru Veľká Čierna I. k 31.12.2025 ponížený maximálne o 1 400 000 t dolomitov, t.j. maximálne do 200 000 t ročne, v nadväznosti na predchádzajúce Plány OPD a stav zásob k 31.12.2025 bude minimálne 6 060 000 t.

Pre ťažobné účely podľa plánu OPD bude potrebné v rámci otvárkových a prípravných prác

vykonať odlesnenie a skrývkové práce na novom zábere územia, na parcelách C-KN v k.ú. Rajec, parc. č. 2757, 2752/1 a v k.ú Veľká Čierna C-KN parc. č. 791/1 vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré je potrebné vyňať z plnenia funkcie lesa na celej ich ploche 7,27 ha so zachovaním 4 m širokého ochranného pásma od susedných pozemkov.

Spôsob otvárk, prípravy, ich členenie, časová a vecná nadväznosť prác

Pre ťažobné účely podľa plánu OPD bude potrebné v rámci otvárkových a prípravných prác vykonať odlesnenie a skrývkové práce na novom zábere územia, na parcelách C-KN v k.ú. Rajec, parc. č. 2757, 2752/1 a v k.ú Veľká Čierna C-KN parc. č. 791/1 vedené v druhu: lesné pozemky, ktoré je potrebné vyňať z plnenia funkcie lesa na celej ich ploche 7,27 ha so zachovaním 4 m širokého ochranného pásma od susedných pozemkov.

V tejto časti nového záberu plochy pre dobývanie dolomitov bude potrebné vykonať odlesnenie - výrub drevín a skrývkové práce - zhrnutie humóznej vrstvy v predpokladanej hrúbke asi 0,5 m a následnú odťažbu zahlinených dolomitov (technologickej skrývky) vhodných na zásypové práce, po „čistých“ dolomitoch.

Po vykonaní skrývkových prác sa začne s odťažbou najvrchnejšieho ťažobného rezu a po vytvorení dostatočného predpolia sa začne s odťažbou nižšieho ťažobného rezu a obdobne ďalších ťažobných rezov za predpokladu dodržania predpísaných parametrov ťažobných rezov.

Dobývacie metódy, údaje o ich schválení, zdôvodnenie ich použitia, osobitné opatrenia pri zavádzaní nových dobývacích metód

Na ložisku sa bude využívať dobývací metóda - stenového, etážového lomového dobývania ložiska s výškou steny ťažobného rezu od 5 m - do 20 m.

Generálny uhol svahu lomu je daný uhlom, ktorý zvierajú spojnice hornej hrany najvyššieho rezu a päty najspodnejšieho rezu - platô lomu. Výpočtom bol stanovený na 51,09°.

Výška ťažobných rezov sa pohybuje od 5 do 20 m. Šírka pracovných plošín je stanovená minimálne 15 m s ohľadom na nakladacie a dopravné mechanizmy, šírka nepracovných plošín je minimálne 5 m. Skon plošín bude vedený s miernym stúpaním 2° - 3° v smere postupu ťažby tak, aby bol zabezpečený odtok zrážkových vôd z korún ťažobných rezov.

Dobývacie práce na ťažobných rezoch budú vedené tak, aby sklon stien jednotlivých ťažobných rezov bol v rozmedzí 60 - 80° a nie väčší a generálny svah lomu bol zachovaný na maximálne 51°, aby nevznikali previsy, resp. nebezpečné miesta ohrozujúce ťažobné práce.

Spôsob rozpojovania hornín

Na rozpojovanie suroviny budú v lome v DP Veľká Čierna I. používané trhacie práce malého rozsahu na základe povolenia príslušného OBÚ.

Primárne a sekundárne rozpojovanie horniny bude vykonávané na základe povolenia trhacích prác malého rozsahu v zmysle Technologického postupu trhacích prác pre lom v DP Veľká Čierna I. Pre sekundárne trhacie práce tiež bude využívané mechanické rozpojovanie pomocou hydraulického kladiva.

Postup ťažby na jednotlivých ťažobných rezoch bude organizovaný tak, aby bol na ťažobných rezoch dostatočný predstih, dodržaná bezpečná šírka plošín ťažobných rezov a bolo možné využívať trhacie práce malého rozsahu s využitím dovolenej celkovej max. nálože 200 kg trhavín.

Mechanizácia a elektrifikácia, banská doprava, rozvod vody a zabezpečenie prevádzky materiálom

Ťažobná organizácia disponuje ťažobnými a dopravnými mechanizmami tak, aby mohla byť zabezpečená plánovaná banská činnosť. Ťažobné práce v lome sú mechanizované - vŕtanie,

primáme a sekundárne rozpojovanie, nakladanie, drvenie a triedenie, doprava. Vŕtacie práce sú zabezpečované vŕtacími súpravami. Nakladanie rúbaniny v lome je mechanické pomocou kolesových nakladačov a rýpadiel na pásovom podvozku na nákladné autá a dopravovaná do násypky drviča na primáme drvenie a triedenie. Technologická doprava je zabezpečovaná vlastnými dopravnými prostriedkami a riadi sa Dopravno-prevádzkovým poriadkom lomu.

Rekultivácia

Po vyťažení uvedených zásob bude ložisko rekultivované podľa zákona č. 44/1988 Zb. a schváleného plánu biologickej rekultivácie. Návrh riešenia rekultivácie lomu by mal pristupovať k riešenému územiu ako k potenciálne prírodovedne zaujímavému celku so zachovalým geologickým profilom a možným vhodným útočiskom pre radu vzácnych druhov rastlín a živočíchov. Vzhľadom ku skutočnosti, že po dokončení ťažby na báze lomu vôd je možné v budúcnosti predpokladať postupné stúpanie hladiny vody v lome, nová vodná plocha vytvorí cenný ekostabilizačný prvok v krajine.

Kvalita životného prostredia

Analýzou kvality jednotlivých zložiek životného prostredia v širšom záujmovom území a následnou komparáciou výsledkov s environmentálnou regionalizáciou územia Slovenska (SAŽP 2016) bolo zistené, že dotknuté územie je súčasťou Strážovského regiónu s prvým stupňom environmentálnej kvality.

Výhody zmeny navrhovanej činnosti

- Zmena v ťažbe dolomitov v DP Veľká Čierna I je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou.
- Ochrana vôd bude zabezpečovaná viacerými technickými opatreniami (odvádzanie vôd z povrchového odtoku, akumulácia odpadových vôd a ich čistenie).
- Zmena vo výrobe dolomitov s technologickými zariadeniami je navrhovaná s dôrazom na minimalizovanie emisií do životného prostredia.
- Celkové technické riešenie, projektované parametre sú navrhnuté v súlade s platnými právnymi predpismi ochrany životného prostredia a zdravia ľudí.
- V dobývacom priestore sa nachádza všetka potrebná infraštruktúra pre navrhovanú zmenu činnosti.
- Situovanie navrhovanej zmeny v ťažbe dolomitov vychádza z určených hraníc DP Veľká Čierna I.
- Realizáciou činnosti nedôjde k prekročeniu environmentálnych noriem kvality životného prostredia.

Nevýhody zmeny navrhovanej činnosti

Nepriaznivým faktorom, ktorý zmena v ťažbe dolomitov do širšieho územia prináša je výrub lesa, úbytok lesných pozemkov, úbytok biotopov (realizované podľa povolení vydaných príslušným orgánom), emitovanie prašnosti (TZL) a intenzita dopravy viazanej na prepravu produktov. Ťažba dolomitov, spracovanie a výroba po navrhovaných zmenách prinesie mierne zvýšenie frekvencie prejazdov nákladných vozidiel počas otvárkových a prípravných prác na prístupových komunikáciách do dobývacieho priestoru Veľká Čierna I. Počas bežnej prevádzky sa frekvencia dopravy významne nezmení a pohybuje sa v priemere 35 nákladných vozidiel za deň. Navrhovaná zmena činnosti sa vzhľadom na situovanie DP Veľká Čierna I a situovanie prístupovej komunikácie k lomu priamo nedotýka sídelných jednotiek alebo

obyvateľov. Sídelné útvary sa nachádzajú vo vzdialenosti asi 2 km od obec Veľká Čierna a 5 km mesto Rajec.

Záver

Navrhovaná zmena banskej činnosti je situovaná v existujúcom dobývacom priestore s výrobou dolomitov dopravne dobre dosiahnuteľná z cesty II/517 s napojením na miestne komunikácie a účelové dopravné cesty v areáli lomu. Prínosy realizácie navrhovanej zmeny činnosti sa prejaví v priemyselných oblastiach (npr. stavebníctvo) v hospodárskej a socioekonomickej oblasti.

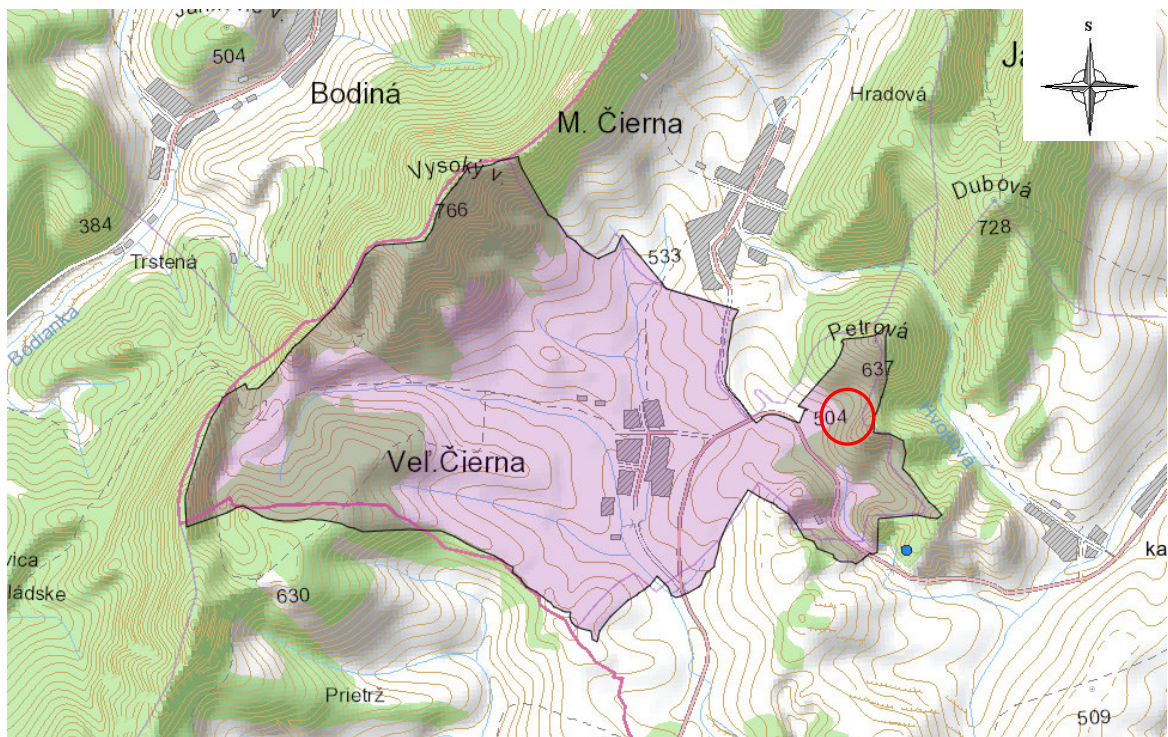
Na základe vyhodnotenia navrhovaných zmien vykonávanej činnosti vo vzťahu ku kvalite životného prostredia v dotknutom území je možné konštatovať, že zmena činnosti významnou mierou nezvyšuje zaťaženie jednotlivých zložiek životného prostredia do takej miery, že by spôsobovala prekročenie noriem kvality životného prostredia.

VI. Prílohy

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona

Činnosť bola predmetom odborného a verejného posudzovania pod názvami:

- Banská činnosť bola v roku 2008 predmetom odborného a verejného posudzovania vplyvov na životné prostredie pod názvom Lom Veľká Čierna I podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Príslušný orgán Ministerstvo životného prostredia SR vydal v povinnom hodnotení záverečné stanovisko číslo: 3545/2008-3.4./gn, zo dňa 15.10.2008, v ktorom odporúča realizáciu navrhovanej činnosti.
- Zmena vo vykonávanej činnosti bola predmetom Oznámenia o zmene podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v októbri 2013 v plánovacom období 09.2013 – 12.2025. Príslušný orgán Ministerstvo životného prostredia SR vydalo dňa 26.11.2013 vyjadrenie podľa § 18, ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z., podľa ktorého predmetná zmena činnosti nie je predmetom povinného posudzovania podľa § 18 ods. 4 zákona.

2. Mapa širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe.**Vysvetlivky** M 1 : 40 000

- Katastrálne územie Veľká Čierna
- Hranica katastrálneho územia
- Zaujímavá lokalita

3. Výpis z katastra nehnuteľností

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
VÝPIS Z KATASTRA NEHNUTEĽNOSTÍ

Okres	: 511	Žilina	Dátum vyhotovenia	: 25.2.2020
Obec	: 518077	Veľká Čierna	Čas vyhotovenia	: 11:05:08
Katastrálne územie	: 867667	Veľká Čierna	Údaje platné k	: 24.2.2020 18:00:00

Výpis je nepoužiteľný na právne úkony

VÝPIS Z LISTU VLASTNÍCTVA č. 524

SPOLOČNÉ NEHNUTEĽNOSTI
podľa zákona č. 97/2013

ČASŤ A: MAJETKOVÁ PODSTATA

Parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu

Počet parcel: 2

Parcelné číslo	Výmera v m ²	Druh pozemku	Pôvodné katastrálne územie	Spoločná nehnuteľnosť	Umiestnenie pozemku
2077/1	183607	Trvalý trávny porast		2	2
Plomba vyznačená na základe V-9334/2019 (Kúpna zmluva)					
Iné údaje: Bez zápisu					
2077/106	41	Trvalý trávny porast		2	2
Plomba vyznačená na základe V-9334/2019 (Kúpna zmluva)					
Iné údaje: Bez zápisu					

Legenda

Umiestnenie pozemku

2 Pozemok je umiestnený mimo zastavaného územia obce

Spoločná nehnuteľnosť

2 Pozemok je spoločnou nehnuteľnosťou

ČASŤ B: VLASTNÍCI A INÉ OPRÁVNENÉ OSOBY Z PRÁVA K NEHNUTEĽNOSTI

Vlastník

Počet vlastníkov: 249
1 z 47

fontCode=86/86/&outputType=pdf

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
VÝPIS Z KATASTRA NEHNUTELNOSTÍ

Okres	: 511	Žilina	Dátum vyhotovenia	: 25.2.2020
Obec	: 518077	Veľká Čierna	Čas vyhotovenia	: 11:10:43
Katastrálne územie	: 867667	Veľká Čierna	Údaje platné k	: 24.2.2020 18:00:00

Výpis je nepoužiteľný na právne úkony

VÝPIS Z LISTU VLASTNÍCTVA č. 798

SPOLOČNÉ NEHNUTELNOSTI
podľa zákona č. 97/2013

ČASŤ A: MAJETKOVÁ PODSTATA

Parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape

Počet parcel: 12

Parcelné číslo	Výmera v m ²	Druh pozemku	Spôsob využívania pozemku	Druh chránenej nehnuteľnosti	Spoločná nehnuteľnosť	Umiestnenie pozemku	Druh právneho vzťahu
790/3	9751	Ostatná plocha	33		2	2	
Plomba vyznačená na základe V-9334/2019 (Kúpna zmluva)							
Iné údaje: Bez zápisu							
790/6	109	Ostatná plocha	33		2	2	
Plomba vyznačená na základe V-9334/2019 (Kúpna zmluva)							
Iné údaje: Bez zápisu							
790/7	335	Ostatná plocha	33		2	2	
Plomba vyznačená na základe V-9334/2019 (Kúpna zmluva)							
Iné údaje: Bez zápisu							
790/8	1085	Ostatná plocha	33		2	2	
Plomba vyznačená na základe V-9334/2019 (Kúpna zmluva)							
Iné údaje: Bez zápisu							
790/9	124	Ostatná plocha	33		2	2	
Plomba vyznačená na základe V-9334/2019 (Kúpna zmluva)							
Iné údaje: Bez zápisu							
791/2	12079	Ostatná plocha	33		2	2	

1 z 39

4. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti

Oznámenie o zmene činnosti bolo vypracované na základe mapových, evidenčných, textových a grafických podkladov poskytnutých od navrhovateľa. Časť oznámenia popisujúca technické riešenie stavby bola prevzatá z Plánu otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitov v DP Rajec 2018 z marca 2018 od GeoBan Žilina, s.r.o. (Ing. Juraj Kotrbánek, Ing. Ivana Milcová).

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Banská činnosť pre ložisko dolomitov lom Veľká Čierna I v rozsahu celého dobývacieho priestoru“ vypracované v rozsahu stanovenom zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

VII. Dátum spracovania

Žilina, 02/2020

VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa

ENGOM, s.r.o., Bytčická 89, 010 01 Žilina, tel. 0415663399
RNDr. Marian Gocál, konateľ spoločnosti
Ing. Zuzana Kubelová
Ing. Jana Fojtíková, PhD.

Podpis spracovateľa

RNDr. Marian Gocál, konateľ

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

Peter Lisík, konateľ

Zoznam obrázkov

- Obr. č. 1 Situovanie navrhovanej zmeny činnosti vo vzťahu k chráneným územiám (veľkoplošné chránené územia VCHÚ)
- Obr. č. 2 Situovanie navrhovanej zmeny činnosti vo vzťahu k chráneným územiám (územia európskeho významu ÚEV a chránené vtáčie územia CHVÚ)
- Obr. č. 3 Situovanie navrhovanej zmeny činnosti vo vzťahu k prvkom USES
- Obr. č. 4 Mapa širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe.

Použitá literatúra

- BEDRNA, Z. et al. 1992. *Analýza a čiastkové syntézy zložiek krajiny štruktúry*. Bratislava: Slovenská technická knižnica
- DRDOŠ, J. 1999 : *Geoekológia a environmentalistika, Prešovská Univerzita, Prešov*, 1999
- FUTÁK, J. 1980. *Fytogeografické členenie Slovenska 1:1 000 000*. In: Mazúr, E. et al., 1980: *Atlas SSR*, Slovenský ústav geografie a kartografie SAV, Bratislava, 1980.
- Kolektív, 1984 : *Hydrogeologická rajonizácia Slovenska, 2. vydanie*, SHMÚ Bratislava
- Kolektív, 1999 : *Kvalita povrchových vôd na Slovensku 1997 – 1998*, SHMÚ Bratislava
- Kolektív, 1994 : *Všeobecná príručka k zákonu NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie*, MŽP SR Bratislava, 1994
- Kolektív, 1998 : *ÚPN VÚC Žilinského kraja*, Žilina, 1998
- KORŇAN, J., DERKA, T., 1996. *Hodnotenie biotických zložiek územia EFJ – živočíšstvo*, In: *Ochrana prírody Kysuckého regiónu a spolupráca na jeho trvalo udržateľnom rozvoji*, Vyd. Nadácia IUCN, Svetová únia ochrany prírody, Slovensko, Bratislava,
- KRIŠTÍN, A., KOCIAN, Ľ., RÁC, P., 1995. *Červený (ekosozologický) zoznam vtákov (Aves) Slovenska* – In: Baláž, D., Marhold, K. & Urban, P. eds., *Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska*, Ochrana prírody 20 (Suppl.): 150-153
- MAZÚR, E. et al., 1980: *Atlas SSR*, Slovenský ústav geografie a kartografie SAV, Bratislava, 1980.
- MICHALKO, J. et al. 1986. *Geobotanická mapa ČSSR, SSR*. Bratislava: Veda, 1986, s.7–147.
- MIKLÓS, L. – RUŽIČKA, M. 1979. *Základy ekologického hodnotenia územia*. Bratislava: SAV, 1982, s. 15-50.
- MIKLÓS, L. 1989. *Teoretické a metodologické základy ekologizácie hospodárenia v krajine* SVŠT. Banská Štiavnica: CBEV-SAV, 1989
- MIKLÓS, L. 1992. *Ekologizácia priestorovej organizácie, využitia a ochrany krajiny*. Bratislava: Slovenská technická knižnica, 1992
- MIKLÓS, L. et al., 2002 : *ATLAS KRAJINY SR*, MŽP SR, 2002
- RÚSES okresu Žilina, SAŽP, 2006 Žilina,
- RUŽIČKA, M. 1996. *Biotopy Slovenska*. Bratislava: Ústav krajiny ekológie SAV, 1996
- SABO, P. et al. 1996. *Aspekty implementácie národnej ekologickej siete Slovenska*. Bratislava: Nadácia IUCN, Svetová únia ochrany prírody, 1996
- Stav a pohyb obyvateľstva Slovenskej republiky*, Štatistický úrad SR, 2017
- STREDŇANSKÝ, J. – ŠIMONIDES, I. 1995. *Tvorba krajiny*. Nitra: VŠP v Nitre, 1995
- Životné prostredie v Slovenskej republike (vybrané ukazovatele v rokoch 1997 – 2001)* ŠÚSR, 2002

Zoznam vydaných správnych aktov

OBVODNÝ BANSKÝ ÚRAD v Prievidzi Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza,
Číslo: 202-2388-2018
V Prievidzi 17. októbra 2018

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA, Pozemkový a lesný odbor Vysokoškolákov 8556/33B , 010
08 Žilina,
Číslo: OU-ZA-PLO-2018/042596/VAL
V Žiline 31.12.2018

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
odbor environmentálneho posudzovania
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
Číslo 3545/2008-3.4/gn
Bratislava 31.10.2008

OBVODNÝ BANSKÝ ÚRAD v Prievidzi Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza,
Číslo: 1012-2815/2014
V Prievidzi 13. 11. 2014

Ďalšie zdroje použitých informácií

<http://www.shmu.sk>

<http://www.enviroportal.sk>

<http://www.sazp.sk>

<http://www.sopsr.sk>

<http://www.statistics.sk>

PRÍLOHY